BİREYLERİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE MUTFAK TASARIM TERCİHLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Oğuz Ateş
101117204

YÜKSEK LİSANS TEZİ
İç Mimarlık Anabilim Dalı
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hicran ÖZALP

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Ekim, 2018

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Oğuz ATEŞ'in "BİREYLERİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE MUTFAK TASARIMI TERCİLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA " başlıklı tezi ../../20.. tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek "Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği"nin ilgili maddeleri uyarınca, İç Mimarlık Anabilim Dalında Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak oy birliğiyle / oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

	Unvanı. Adı ve Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı) :	.....	.....
Üye	:.....	.....
Üye	:	.....

.....

Enstitü Müdürü

Revizyon Takip Tablosu

REVİZYON NO	TARİH	AÇIKLAMA
00	01.03.2018	İlk yayın.

ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI

12/10/2018

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarından bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilmeyen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; çalışmanın Maltepe Üniversitesinde kullanılan "bilimsel intihal tespit programı" ile tarandığını ve öngörülen standartları karşıladığını beyan ederim.

Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Oğuz ATEŞ

TEŞEKKÜR

Bireylerin demografik özelliklerine göre mutfak tasarım tercihlerini incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada, gerek başlangıç gerekse geliştirme ve sonuçlandırma aşamalarında yakın çevremin büyük katkısı olmuştur. Bu nedenle anlayışı, desteği ve yardımları için danışman hocam Dr. Öğr.Üyesi Hicran Özalp'e,

Bu çalışmanın ortaya çıkması ve hazırlanmasında bilgisiyle bana yol gösteren, tecrübeleriyle tezimin gelişmesini sağlayan, destekleyen, öğreten, akıl hocam teyzem Dr. Öğr. Üyesi Mürşide Özgeldi'ye,

Her türlü desteklerini esirgemeyen annem Asiye ve babam Basri Ateş'e.

Biricik kardeşim Özge Dilara Ateş'e, kuzenim Ahmetcan Özgeldi'ye

Tüm içtenliğimle teşekkürlerimi sunarım.

Oğuz ATEŞ
Ekim, 2018

ÖZ

BİREYLERİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE MUTFAK TASARIM TERCİHLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Oğuz ATEŞ
Yüksek Lisans Tezi
İç Mimarlık Anabilim Dalı
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hicran ÖZALP
Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 2018

Mutfak, konutların en önemli alanlarından biridir. Bu alan yemek pişirme, yemek yemenin yanı sıra aile üyelerinin iletişim merkezi durumunda olan hatta arkadaş ve dostlarla keyifli sohbetlerin yapıldığı bir alandır. Bu alanın bireylerin istek ve beklentilerine uygun olması, onların mutfaklarından memnun olmaları dolayısıyla yaşamlarından da memnun olmalarını sağlayabilir. Gerek mutfak tasarımı yapan tasarımcıların gerekse mutfak üretimi yapan firmaların bireyleri memnun edecek, onların beklenti ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde kararlar alması ve bunları uygulayabilmesi bireylerin özellikleri, davranışları, tercihleri hakkında bilgi sahibi olmasıyla mümkün olabilir. Diğer bir ifadeyle bireyleri tanımak, onların demografik özelliklerine ve isteklerine göre mutfak tasarlamak, üretimi buna göre yönlendirebilmek gerekir. Bu doğrultuda çalışma, bireylerin demografik özelliklerine göre mutfak tasarım tercihlerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada mutfak ve mutfak tasarımıyla ilgili literatür özeti verilmiş, 355 kişinin katılımıyla bir anket gerçekleştirilmiş, araştırmadan elde edilen bulgular, sonuç ve öneriler eklenmiştir.

Anahtar Sözcükler: 1.Mutfak; 2.Tasarım; 3.Demografik Özellik

ABSTRACT

A RESEARCH ON PREFERENCE OF KITCHEN DESIGN ACCORDING TO DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF INDIVIDUALS

Oğuz ATEŞ
Master Thesis
Department of Interior Design
Thesis Advisor: Assistant Professor Dr. Hicran Özalp
Maltepe University Institute of Science and Technology, 2018

Kitchen is one of the most important areas of residences. This area is an area where cooking and eating are provided as well as pleasant conversations with friends and also is a communication center of family members and their friends. In order to meet the expectations and needs of the individuals who make kitchen design and kitchen production companies to make decisions and apply these decisions, should have knowledge about individual's characteristics, behaviors and preferences. In other words, it is necessary to know the individuals, to design the kitchen and make the production according to their demographic characteristics and desires. The aim of this study is to determine the kitchen design preferences according to the demographic characteristics of the individuals. For this purpose, a review of the literature on kitchen and kitchen design was given. The findings of this research, which was conducted with the participation of 355 people, included the results and recommendations.

Keywords: 1**.** Kitchen; 2. Design; 3. Demograhic Characteristics

İÇİNDEKİLER

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI ii

ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI iii

TEŞEKKÜR iv

ÖZ v

ABSTRACT vi

İÇİNDEKİLER vii

TABLOLAR LİSTESİ ix

ŞEKİLLER LİSTESİ xi

RESİMLER LİSTESİ xii

ÖZGEÇMİŞ xiii

BÖLÜM 1. GİRİŞ 1

BÖLÜM 2. LİTERATÜR ÖZETİ 4

2.1. Mutfağın Tanımı ve Önemi 4

2.2. Mutfağın Tarihsel Gelişimi 5

2.3. Mutfak Çalışma Alanları 13

2.3.1. Mutfak Depolama Aktivite Alanı 14

2.3.2. Yıkama / Hazırlama Aktivite Alanı 17

2.3.3. Pişirme Aktivite Alanı 18

2.4. Mutfak Tipleri 18

2.5. Mutfak Donatı ve Aksesuarlar 23

2.6. Mutfak Dolapları 25

2.7. Mutfak Tezgahı 27

2.8. Mutfakta Renk 31

2.9. Mutfakta Kullanılan Malzemeler 32

2.10. Mutfak Tasarımı ve Tasarım Süreci 34
BÖLÜM 3. YÖNTEM 39
3.1. Araştırma Modeli 39
3.2. Araştırma Grubu 40
3.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması 42
3.4. Verilerin Analizi 43
BÖLÜM 4. BULGULAR VE YORUMLAR 44
4.1. Tanımlayıcı İstatistikler 44
4.2. Demografik Özelliklere Göre Mevcut Mutfaktan Memnuniyet ve Değiştirme İsteği 61
4.3. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Yaptırma/Satınalma Tercihleri 68
4.4. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Tiplerine Yönelik Tercihler 70
4.5. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Renk Tercihleri 76
4.6. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Stili Tercihleri 80
4.7. Demografik Özelliklere Göre Zemin Kaplama Tercihleri 85
4.8. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Tezgahı Tercihleri 89
4.9. Demografik Özelliklere Göre Dolap Kapağı Tercihleri 94
4.10. Mutfak Tasarımı Tercihlerinde Etkili Olabilecek Diğer Değişkenler 98
4.10.1. Mutfak Tasarım Tercihleri ve Evin Mülkiyet Durumu 99
4.10.2. Mutfak Tasarım Tercihleri ve Evde Yaşayan Kişi Sayısı 103
4.10.3. Mutfak Tasarım Tercihleri ve Mutfakta Geçirilen Zaman 106
4.10.4. Mutfak Tasarım Tercihleri ve Tüketilen Yemek Türleri 110
4.11. Bölüm Değerlendirmesi 114
BÖLÜM 5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER 124
EKLER 131
KAYNAKÇA 135

TABLOLAR LİSTESİ

Tablolar	**Sayfa**
3.1: Çalışma grubunun demografik özellikleri.	41
4.1: Şu anda yaşanılan evin mülkiyet durumu ve tipi.	44
4.2: Yaşanılan evin büyüklüğü.	45
4.3: Yaşanılan mutfağın büyüklüğü.	45
4.4: Yaşanılan evin ve mutfağın büyüklüğüne ilişkin istatistikler.	46
4.5: Evde yaşayan kişi sayısı.	46
4.6: Mutfakta bir günde geçirilen zaman.	47
4.7: Mutfağı kullanım amaçları.	48
4.8: Mevcut mutfaktan memnuniyet.	48
4.9: Mevcut mutfağı değiştirme isteği.	49
4.10: Mutfağın değiştirilmesi gereken zaman (yıl).	50
4.11: Mutfağı değiştirme/yenileme nedenleri.	50
4.12: En önemli beş mutfak özelliği istatistikleri.	51
4.13: Mutfakta olması gereken en önemli özellikler.	52
4.14: Marka mutfak tercih nedenleri.	54
4.15: Mutfakta tercih edilen renkler.	55
4.16: Mutfak tezgahında sahip olması istenen özellikler.	58
4.17: Mutfak zemini kaplama tercihi.	58
4.18: Mutfak dolap kapağı ile tercihler.	59
4.19: Evde tercih edilen/tüketilen yemek türleri.	60
4.20: Mutfaktan memnuniyet ile mutfak değiştirme isteği ilişkisi.	62
4.21: Demografik özelliklere göre mevcut mutfaktan memnuniyet.	64
4.22: Demografik özelliklere göre mevcut mutfağı değiştirme isteği.	66
4.23: Demografik özelliklere göre mutfak yaptırma/satın alma yeri.	69
4.24: Demografik özelliklere göre tercih edilen mutfak tipleri.	72
4.25: Demografik özelliklere göre renk tercihleri.	77
4.26: Demografik özelliklere göre tercih edilen mutfak stili/tarzı.	81
4.27: Demografik özelliklere göre zemin kaplama tercihleri.	86
4.28: Demografik özelliklere göre tezgah tercihleri.	92
4.29: Demografik özelliklere göre dolap kapağı tercihleri.	96

4.30: Mutfak tercihleriyle ilgili istatistikler. 99
4.31: Mutfak tasarım tercihleri ve evin mülkiyet durumu. 100
4.32: Mutfak tasarım tercihleri ve evde yaşayan kişi sayısı. 104
4.33: Mutfak tasarım tercihleri ve mutfakta geçirilen zaman. 107
4.34: Mutfak tasarım tercihleri ve hazırlanan/tüketilen yemek türleri. 111

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekiller	**Sayfa**
2.1: Mutfak aktivite üçgeni.	14
2.2: Tek duvar tipi mutfak örneği.	19
2.3: Koridor tipi mutfak örneği.	19
2.4: L tipi mutfak örneği.	20
2.5: U tipi mutfak örneği.	21
2.6: Yarım ada tipi mutfak örneği.	21
2.7: Ada tipi mutfak örneği.	22
2.8: Açık mutfak örneği.	23
4.1: Yaşanılan evin büyüklüğü.	45
4.2: Yaşanılan mutfağın büyüklüğü.	45
4.3: Evde yaşayan kişi sayısı.	46
4.4: Mutfakta bir günde geçirilen zaman.	47
4.5: Mevcut mutfaktan memnuniyet ve mutfağı değiştirme isteği.	49
4.6: Mutfak satın alma/yaptırma konusundaki tercihler.	53
4.7: Tercih edilen mutfak tipi.	55
4.8: Mutfakta tercih edilen renkler.	56
4.9: Mutfak tasarımında tercih edilen stil.	56
4.10: Mutfak tezgahında tercih edilen malzeme.	57
4.11: Mutfak zemin kaplama tercihi.	59
4.12: Mutfak dolap kapağı ile tercihler.	59
4.13: Evde tercih edilen/tüketilen yemek türleri.	61
4.14: Mevcut mutfaktan memnuniyet ile değiştirme isteği ilişkisi	62

RESİMLER LİSTESİ

Resimler	**Sayfa**
2.1: 18.Yüzyıl mutfak örnekleri.	5
2.2: 19.Yüzyıl mutfak örnekleri.	6
2.3: 20.Yüzyıl mutfak örnekleri.	7
2.4: Country mutfak stili 1.	8
2.5: Country mutfak stili 2.	9
2.6: Geleneksel mutfak stili.	10
2.7: Modern mutfak örnekleri.	11
2.8: Akıllı mutfak.	12
2.9: Ocak ve akıllı davlumbaz.	12
2.10: 21.Yüzyıl mutfak örnekleri.	13
2.11: Mutfak depolama alanları.	15
2.12: Üst dolap kiler.	15
2.13: Alt dolap kiler.	16
2.14: Boy dolap kiler.	17
2.15: Mutfak tezgah örnekleri.	30
2.16: Mutfak projelendirme.	35
2.17: Mutfak tipi projelendirme.	37
2.18: Mutfak tasarımı.	130
2.19: Modern mutfak tasarım örneği.	131
2.20: Mutfak tasarım örneği.	131

ÖZGEÇMİŞ

Oğuz Ateş

İç Mimarlık Anabilim Dalı

Eğitim

Derece	*Yıl*	*Üniversite, Enstitü, Anabilim/Anasanat Dalı*
Y.Lisans.	-	Maltepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık
Lisans.	2009	Maltepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık Anabilim Dalı
Lise	2001	Özel Ortadoğu Koleji

İş/İstihdam

Yıl	*Görev*
2017-	Oguz Ates Architecture
2014 -2017	Dekor Ahşap - Lineadecor / İhracat Bölge Sorumlusu
2012-2014	Oguz Ates Architecture
2010- 2012	Uzay Mutfak / Bayi Kanalı Yöneticisi

Bilgisayar Bilgi Ve Becerisi

Archkitchen
3D Max
Autodesk Civil 3D
Login (ERP)
İç Dekorasyon Uygulamaları
AutoCAD
Paket Programlar: MsOffice

Kişisel bilgiler
E-Posta atesoguz@gmail.com

BÖLÜM 1. GİRİŞ

İnsanların yaşamlarını sürdürebilmek için beslenme, barınma gibi zorunlu ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu ihtiyaçlara yönelik olarak ortaya çıkan mekanlar da işlevlerine göre çeşitli bölümlere ayrılmıştır. Bu işlevlerin gerçekleştiği mekanlardan biri de mutfaktır.

Mutfak, konutlarda en önemli yaşam alanlarından biridir. Mutfak, yemeklerin hazırlandığı, yemeklerin yenildiği, kimi zaman misafirlerin ağırlandığı, aile bireylerinin sohbet ettiği, keyifli zaman geçirdikleri bir iç mekandır. Diğer bir anlatımla mutfak, asıl fonksiyonu olan yemek yapmak ve yapılan yemekleri yemenin dışında farklı kullanım amaçlarına sahip olan bir mekandır. Burada mutfağı kullanan bireylerin yaşam tarzı, özellikleri, ailenin büyüklüğü, yemek tüketim alışkanlıkları, konutun ve mutfağın özellikleri ve benzeri gibi unsurlar etkili olabilmektedir. Özellikle kadınlar için mutfak çok önemlidir. Mutfağı yemek yapmak ve yemenin yanı sıra misafirlerini ağırlamak, sohbet etmek gibi amaçlarla da kullanabilmektedir. Mutfağın asıl işlevinin dışında kullanılabilmesi için mekanın boyutları da önemlidir. Konutun büyüklüğüne göre mutfağa ayrılan alan da farklı olabilmektedir. Küçük konutlarda genellikle dar bir alan büyük konutlarda da kimi zaman küçük kimi zaman da büyük bir alan mutfak için ayrılmaktadır. Konutta mutfağa ayrılan küçük alan, mutfaktaki işlevlerin rahat bir şekilde yerine getirilmesine engel olabilir. Aynı şekilde mutfak için ayrılan büyük bir alan da etkili bir şekilde kullanılamıyorsa mutfaktaki işlevlerin rahat bir şekilde yerine getirilmesine engel olabilir, mutfak kullanışsız olabilir. Diğer bir anlatımla mutfak için ayrılan alanın fonksiyonel bir şekilde tasarımının mutfak büyüklüğünden daha önemli olduğu söylenebilir. Küçük bir mutfak doğru bir tasarım ile kullanışlı ve rahat bir hale getirilebilir. Büyük bir mutfak da yanlış alan kullanımı, yanlış tasarım ile rahatsız ve kullanışsız bir mutfak haline gelip zaman kaybına, fiziksel sorunlara ve verim düşüklüklerine sebep olabilir.

Mutfakta gerçekleştirilen eylemler, yemek için gerekli tüm malzemelerin mutfağa alınmasından başlayarak yemek yeme eylemine kadar süren, yıkama-hazırlama-pişirme-aktarma ve depolama işlevlerinin tümünü içinde barındırmaktadır. Bununla birlikte mekanı kullanmakta olan ailenin yapısına, ekonomik, kültürel durumuna, büyüklüğüne ve benzer özelliklerine bağlı olarak da farklı işlevler için kullanılmaktadır.

Fonksiyonel, rahat bir mutfak için mutfak kullanıcılarının görüşlerini almak, mutfağı onların özellikleri, ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda tasarlamak gerekir. Bu hem bireylerin mutlu olmasını, yaşam kalitesinin arttırılmasını hem de zaman ve ekonomik açıdan tasarruf sağlayacaktır. Dolayısıyla aile ve ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır.

Araştırmanın amacı, bireylerin demografik özelliklerine göre mutfak tasarım tercihlerini incelemektir. Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesi "bireylerin demografik özelliklerine göre "mutfak tasarım tercihleri" nasıldır olarak ifade edilebilir. Bu doğrultuda araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır.

- Bireylerin mutfağı kullanım amaçları nelerdir?
- Bireyler, şu andaki mutfaklarından memnun mudur?
- Bireyler, mutfaklarını değiştirmek/yenilemek istiyor mu? İstiyorlarsa değiştirme/yenileme nedenleri nelerdir?
- Bireylere göre bir mutfakta en önemli özellikler neler olabilir?
- Bireylerin mutfağı yaptırma/satın alma konusundaki tercihleri nasıldır?
- Bireyler tarafından hangi mutfak tipleri tercih ediliyor?
- Bireyler mutfakta en çok hangi rengi tercih ediliyor?
- Bireylerin mutfak tasarımında tercih ettikleri bir stil var mı?
- Bireyler, mutfak zemin kaplamasında hangi malzemeyi tercih eder?
- Bireylerin mutfak tezgahı konusundaki tercihleri nasıldır?
- Bireylerin mutfak dolaplarındaki kapak tercihi nasıldır?
- Bireylerce mutfakta tercih edilen, tüketilen yemek türleri nelerdir?

Ayrıca çalışmada mutfak tasarım tercihlerinde evin mülkiyet durumunun, evde yaşayan kişi sayısının, mutfakta geçirilen zamanın ve tüketilen yemek türleri de incelenecektir.

Araştırmanın varsayımları ise şu şekildedir.

- Araştırmaya katılanlar gönüllü olarak araştırmaya katılmış ve anket formunu samimiyetle cevaplandırmışlardır.
- Hazırlanan anket formu araştırma amacına uygun verilerin toplanmasına uygundur.

Ayrıca araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır.

Araştırmanın sınırlılıkları şu şekildedir;

- Araştırma, araştırma verilerinin elde edilmesinde kullanılan anketle ve araştırmaya katılanların anket sorularını algılamaları, cevaplandırmalarıyla sınırlıdır.
- Araştırma verilerinin toplanmasında konuyla ilgili olabilecek tanıdıklar ve onların çevresinden yararlanmak. Araştırmada daha homojen bir örneklem grubunun seçilmesi ve verilerin kolaylıkla bu gruptan toplanması araştırmanın sonuçlarının daha genellenebilir olmasını sağlayabilir.
- Mutfak tasarımı kendi içinde birçok konuyu barındırmaktadır. Bu nedenle çalışma, mutfak tasarımında bireylerin mutfak tipi, renk, stil, zemin, tezgah ve dolap kapağı gibi konulardaki tercihleriyle sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla fiziksel koşullar, bütçe, cihaz, eviye ve armatür, aydınlatma elamanları gibi mutfak tasarım sürecindeki konular kapsam dışı bırakılmıştır. Çalışmada bu konularla ilgili sadece literatür bilgileri verilecektir.

BÖLÜM 2. LİTERATÜR ÖZETİ

2.1. Mutfağın Tanımı ve Önemi

Mutfak, insanların barındıkları özel ve güvenilir bir yapı olan evlerde birçok amacı kapsayan, özel bir mekandır. Yiyeceklerin hazırlandığı, pişirildiği, saklanıp korunduğu ve tercihe bağlı olarak hazırlanan yiyeceklerin servis edildiği bir konut bölümüdür. Arapça'da yemek pişirilen yer anlamına gelen "matbah" terimi, mutfak için kullanılır. Bu terim Türkler tarafından "mutfak" olarak adlandırılmıştır. Halk ağzında "mutbak" şeklinde de kullanılmaktadır; ancak Türkler Anadolu'ya gelmeden önce mutfak için "aşlık, aşevi, aşdamı, aşocağı" gibi terimler de kullanmışlardır. Muftak, mimari olarak evin bir parçası olması dışında kültürlerin gösterildiği, gerek beslenme ihtiyacının giderildiği gerekse sosyal yaşamın sağlandığı en önemli yerdir. Evin tasarımı ve düzenlenmesine bağlı olarak kültüre göre değişkenlik gösterir (Rapoport, 1969:46). İnsanların beslenme alışkanlıklarıyla mutfak düzenlemeleri gündelik yaşama göre şekillenir.

Mutfak, ev olarak da karşımıza çıkabilmektedir. Hage, ev olarak mutfağı, kadınların "evde" olma duygusu, "evde" hissetme fikrine yönelik söylemlerinden yola çıkarak şöyle ifade etmektedir :

"Ev olarak mutfak"; kadınların aile hayatında yemek tarifleri ve çocuk yetiştirme hakkında diğer kadınlarla çalıştığı ve konuştuğu aile ve arkadaşlara yönelik merkezi bir buluşma yeridir. Yemek için bir yer, kadınların dikiş diktiği, örgü ördüğü, okuduğu, çocuklarının ev ödevlerine yardım ettiği ve oyunlar oynadığı ve benzeri faaliyetlerin yerine getirildiği bir alan olmuştur. Aynı zamanda pek çok kadının rahatlayabileceklerini hissettikleri bir yerdir. "Mutfağımı çok sevdim. Bu benim evim gibiydi" gibi ifadeler sıkça kadınlar tarafından kullanılmıştır. Bu nedenle, birçok kadın, mutfağı evin odağı ve evlerinde en çok rahat hissettikleri yer olarak tanımlamaktadır: "Sanırım evin kalbidir. Ve kalbin olduğu yer" gibi. Mutfak, hem arkadaşlar hem de aile için bir buluşma yeri ve sosyal alan, aynı zamanda ev hanımlarının da iş yeri olmuştur (Levin, 2010).

Yaşanılan mekanların en önemli alanlarından biri olarak kabul edilen mutfak, yemek yapmak ve yemek yemenin dışında yaşam tarzına ve mekanın özelliklerine göre çeşitli amaçlarla kullanılabilen, değişik eşyalara ev sahipliği yapan bir mekandır (İçel, Kayahan ve Avcı 2017:144-152).

Farklı sosyo-ekonomik düzeydeki ailelerin konut kullanımı, yaşam biçimi, iç mekân düzenlemeleri, eşyaların nicelik ve nitelikleri ile depolama ve benzeri birbirinden farklılık gösterebilir.

2.2. Mutfağın Tarihsel Gelişimi

Mutfakların tasarlanmasının fonksiyonel gereksinimlere ve ortak ihtiyaçlara dayandığı söylenebilir. Bu ihtiyaçları analiz etmeden önce, modern mutfağın önceliklerini görmek için tarihine bakmak da yarar bulunmaktadır.

Mutfağın tarihçesi, ateşin tarihçesiyle birlikte düşünülebilir. Isınmayı, aydınlanmayı sağlayan ateş aynı zamanda pişirmeyi de sağlar. İnsanlar gelişmeye başladıkça besinleri de pişirmeye başlamışlardır. Bu da mutfak fikrinin oluşmasını sağlamıştır. Yemeği hazırlama ve pişirmek için bir alan ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Yapılan bir araştırmada mutfak kültürünün sadece besin ihtiyacını karşılamak değil, üretmek, belli araçlarla pişirmek ve bir yaşam biçimine dönüşmedikçe mutfaktan bahsetmenin doğru olmayacağı vurgulanmaktadır (Civitello, 2008:3).

18. yüzyılda mutfakların penceresiz, kapalı alanlar olduğu ayrıca havalandırma ve hijyen sorunlarının olduğu da belirtilmektedir (Akgökçe, 2006:132). Bu yüzyıldaki mutfak örnekleri Resim 2.1'deki gibi gösterilebilir.

Resim 2.1: 18.Yüzyıl mutfak örnekleri.
Kaynak: (White house kitchen circa,2018, Clever Storage, 2018).

19. yüzyılda gelişen teknoloji ile elektrikli düzene geçilmiş olup yemek pişirme biçimleri değişmiştir. Mutfaktaki asıl gelişmenin ise buzdolabı (Akgökçe, 2006:133). ile oluğu söylenebilir. Bu yüzyıldaki mutfak örnekleri aşağıda verilmektedir (Resim 2.2).

Resim 2.2: 19.Yüzyıl mutfak örnekleri.
Kaynak: (A Kitchen full of memories, 2018; Teaching the kitchen, 2018).

Yirminci yüzyılın ilk yarısından I. Dünya Savaşı'na kadar, mutfak tasarımı çok az ilerlemiştir. Daha sonra, yeni araçlar ve ekipmanlar icat edilmiş ve eski dökme demir ocakları gaz veya elektrikli ocaklarla değiştirilmiştir. 1930'larda, iyi yalıtılmış katı yakıt ocakları geliştirilmiş ve genellikle şebeke gazının mevcut olmadığı yerlerde kabul edilmiştir. Mutfak düzenindeki büyük değişiklik, merkezi olarak yerleştirilmiş bağımsız masaların aksine, mutfak duvarlarını kaplayan sürekli yerleşik tezgahın yerleştirilmesiyle olmuştur. Bu fenomenin öncüsü on dokuzuncu yüzyılın kileridir. Ayrıca bel, omurga tezgahlı alt tarafı dolaplı gömme lavabo ve duvarlara asılı kayar kapağa sahip dolaplardır. 1923'te Bauhaus, "Das Haus am Horn" adında bir aile evi sergilemiştir. Burada L-şekilli mutfak, lavabo ve büfe ile birlikte duvar boyunca yerleştirilmiş bir depolama merkezi yer almaktadır. Büfe iki parçaya ayrılmış olup bir taban dolabı ve duvar dolapları mevcuttur. Tezgah köşede devam etmiş, diğer tarafta başka bir çalışma tezgahı olan gazlı pişiriciye yer verilmiştir. 1927 yılında, J.J.P Oud Stuttgart'ta Weissenhof Siedlung'da evler için düşük maliyetli mutfaklar tasarlamıştır. Bu mutfaklarda geniş bir pencere ve bir hazırlık alanı, bir lavabo, dışarıya açılan bir yiyecek dolabı ve bahçeden boşaltılabilecek bir çöplük ile tezgahın L şeklinde olduğu bir çalışma alanı mevcuttur. Ocak, yemek odasıyla doğrudan iletişim kuran bir kapının yanına yerleştirilmiştir (Bech-Danielsen, 2012).

1920'lerin sonlarında ve 1930'ların başında, mobilya üreticileri, mutfak dolapları için hazır bir pazar bulmuştur. Mutfaklar, aşçıların ihtiyaç duyduğu un kutuları, yumurta rafları ve masalarla tamamlanacak şekilde tasarlanmıştır. Ayrıca, buzdolapları hala yaygın olmadığı için havalandırmalı bölümlere de yer verilmiştir. Mühendisler, kimyagerler, mimarlar, beslenme uzmanları ve profesyonel aşçılar mutfağın tüm yönlerini incelemiştir. Çalışma süreci bilimsel olarak araştırılmış ve modern aerodinamik mutfak için yol açılmıştır. Verimli emek tasarrufu sağlayan cihazların ve ergonomik olarak tasarlanmış mutfakların piyasaya sürülmesiyle dayanıklı, kolay temizlenebilen yüzeylerle iyi yapılmış dolaplar ile mutfak geliştirilmiştir. Bugün mutfak, en çok değişime uğrayan ve en çok para harcanan mekandır. 20. yüzyılda ise hayat şartlarının değişmesiyle ve gelişen teknoloji ile olanaklar da artmıştır. Daha hızlı ve kolay yemek yapılabilen bir alan, aile üyelerini kısıtlı zamanda bir araya getiren bir mekan haline dönüştürülmüştür (Asensio, 2003; Pelin,2014). Bu yüzyıldaki mutfak örnekleri Resim 2.3'te verilmektedir.

Resim 2.3: 20.Yüzyıl mutfak örnekleri.
Kaynak: (Sears Modern Homes, 2018; The benefits of using cherry cabinets, 2018).

Ayrıca bu yüzyıldaki mutfaklar, özellikle 1990'lı yılların mutfağı, daha çok country tarzındadır. Country stili, kır evlerine benzer. Nostaljik görünümünün dışında işlevselliğe de sahiptir. Depolama kapasitesi yüksek dolaplar, dayanıklı zemin malzemeleri ve ahşap masaların olduğu mutfaklardır. Geçmişi çağrıştırmasına rağmen günümüz modern araç gereçleriyle donatılmıştır. Dolap kapaklarında masif ahşap veya eskitilmiş boya ile kaplı yüzeylerin oluştuğu, mutfağın genelinde pastel renkler, tabaklıklı raflar, kayınağaç, akçaağaç tezgah country mutfağının atmosferini oluşturur. Country stili mutfaklarda ahşap baş öğedir. Genellikle de beyaz ahşap tercih edilir (Resim 2.4). Rahatlık ise diğer önemli bir özelliğidir. Bu nedenle dikdörtgen biçimli büyük masalar ve rahat sandalyeler tercih edilir (Beazley, 1999).

Resim 2.4: Country mutfak stili 1.
Kaynak: (Mutfak modelleri, 2018).

Ayrıca meşe dolapların, nane yeşili, mavi, gri gibi tonlarda renkli ahşabın da kullanıldığı bu mutfak tarzı, 20.yüzyılda olduğu gibi günümüzde de tercih edilmektedir (Resim 2.5).

Resim 2.5: Country mutfak stili 2.
Kaynak: (Lineadecor mutfak modelleri, 2018).

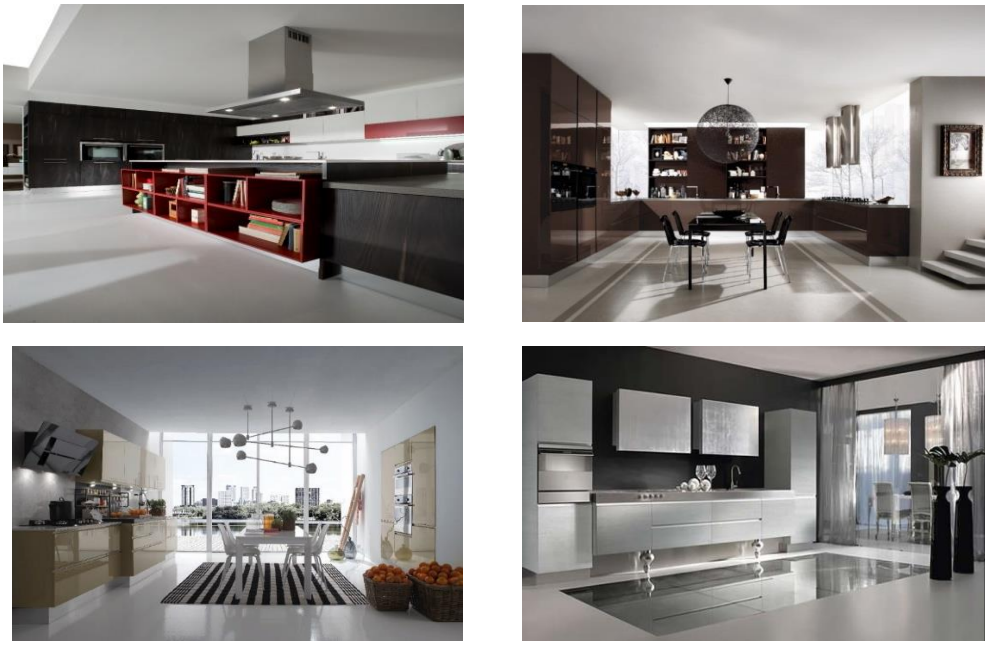
21. yüzyılda ise yaşam tarzının ve tüketim kültürünün yansıtıldığı mutfaklar ön plana çıkmıştır. Mutfak, kullanıcıların kişikliğini, zevklerini, alışkanlıklarını vb. yansıtacak şekilde tasarlanmıştır. Danielsen (2012), mutfak tasarımcıları ve üreticilerin kullanıcılara farklı mutfak tarzları sunabilmek çaba sarfettiklerini ifade etmiştir. Diğer bir anlatımla mutfak tasarımcıları ve üreticileri, ahşap granit, doğal taş, paslanmaz çelik gibi farklı ve çeşitli malzemeleri kullanarak high-tech, minimalistik, geleneksel gibi tarzlarda mutfak tasarlamışlardır.

Geleneksel ve günümüz mutfak iç mimarisi incelendiğinde mutfak araç ve gereçlerinin yerleştirilmesi, düzenlenmesi, masaların, oturma alanlarının geliştirilmesiyle çalışma düzeneklerinin modernleştirilmesinin yıllar geçtikçe arttığı söylenebilir. Geleneksel Mutfak stili, klasik mutfak olarak da adlandırılır. Göze çarpmayan mobilyalar, basit geometrik şekilli, sade ve doğal renkli ahşap mutfaktır. Modası geçmeyen, sade çizgiler taşır fakat gösterişlidir. Her çağa uygun olabilir. Krem, kahverengi veya beyaz mutfak zarif çizgilere sahip dolapları, doğal taş,mermer tezgah tercih edilir. (Agat, 1983; Bakker,2014). Geleneksel mutfak tarzına bir örnek Resim 2.6'da verilmektedir.

Resim 2.6: Geleneksel mutfak stili.
Kaynak: (Kitchen Style, 2018).

Modern mutfak, ileri teknoloji ile tasarlanmış ürünlerin kullanıldığı düzeni seven insanların tercih edebileceği mutfak stillerinden biridir. Fazla sayıda dolap vardır ve dış yüzeyler sade ve boştur (Resim 2.7). Parçaların yerleşimi de yekpare olmalıdır (Resim 2.8). Fonksiyonel raf sistemleri, kolonlar krom askı çubuklarla da görünüm zenginleştirilir. Modern mutfak da cam kullanımı da oldukça yaygındır. Cam, dolap kapaklarında, raflarda kullanılır (Lovett, 2003). Mat veya parlak lake, paslanmaz çelik yüzeyler, granit, doğal taş tezgah, zemin taş, beton, mat ya da parlak armatürler kullanılır. Modern mutfak yalındır. Modern mutfak örnekleri Resim 2.7'de verilmektedir.

Resim 2.7: Modern mutfak örnekleri.
Kaynak: (Lineadecor mutfak modelleri, 2018).

21. yüzyılın mutfaklarından biri de Akıllı Mutfak tarzıdır. Bu mutfak dijital teknolojilerle donatılmış olarak, mutfaktaki ürünlerin kullanıcının algı ve bilgi edinme sistemiyle etkileşimini sağlayacak şekilde tasarlanan mutfaklardır (Stander vd, 2012). Akıllı Mutfak, hayatı kolaylaştıran teknolojik uygulamalara sahip bir mutfaktır. İşlevselliğinin yanında enerji sarfiyatının düşük olduğu ve konfor alanının geniş olduğu mutfaklardır. (Resim2.8). Örneğin, Akıllı buzdolapları buzdolabında yer alan ürünlerin son kullanım tarihlerini kontrol edebilir, kahve makinaları alarm ile istenilen zamanda hazırlayabilir ayrıca dolaplarda, masada, tezgahta yemek tariflerinin yer alması mümkündür. Ocak otomatik olarak kapatılabilir ve elektriksel tehlikelerden korunabilir. Gelişen teknoloji ile kulpsuz kapaklar, elektrikli hareket desteğiyle kullanılan dolaplar vb. bu özellikler gün geçtikçe ilerlemektedir. Ayrıca yeni teknoloji olarak tezgah üstü akıllı davlumbazlar kullanılmaktadır (Resim 2.8 ve 2.9).

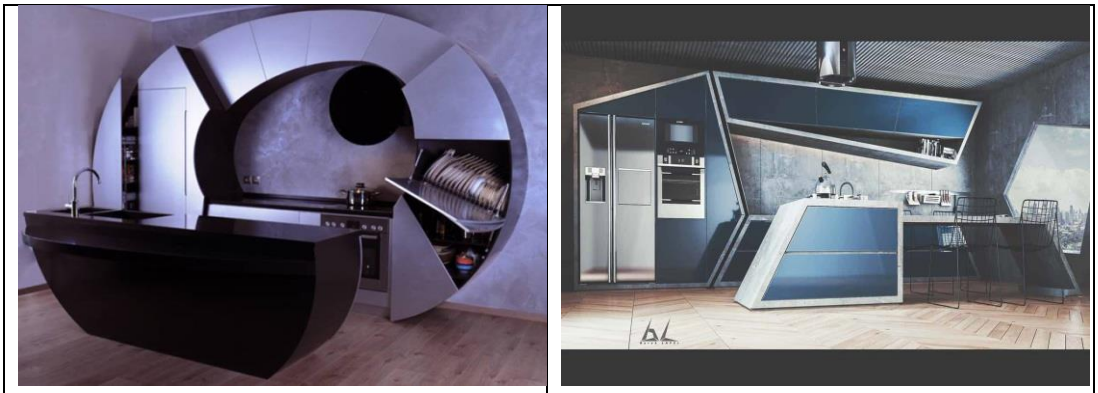
Resim 2.8: Akıllı mutfak.
Kaynak: (Smart kitchen banner set, 2018; Photo-conception-of-smart-kitchen-controlled, 2018).

Resim 2.9: Ocak ve akıllı davlumbaz.
Kaynak: http://www.ankastremerkezi.com**,** 15.10.2018.

Yirmibirinci yüzyıl mutfaklardan örnekler toplu halde Resim 2.10'daki gibi verilebilir.

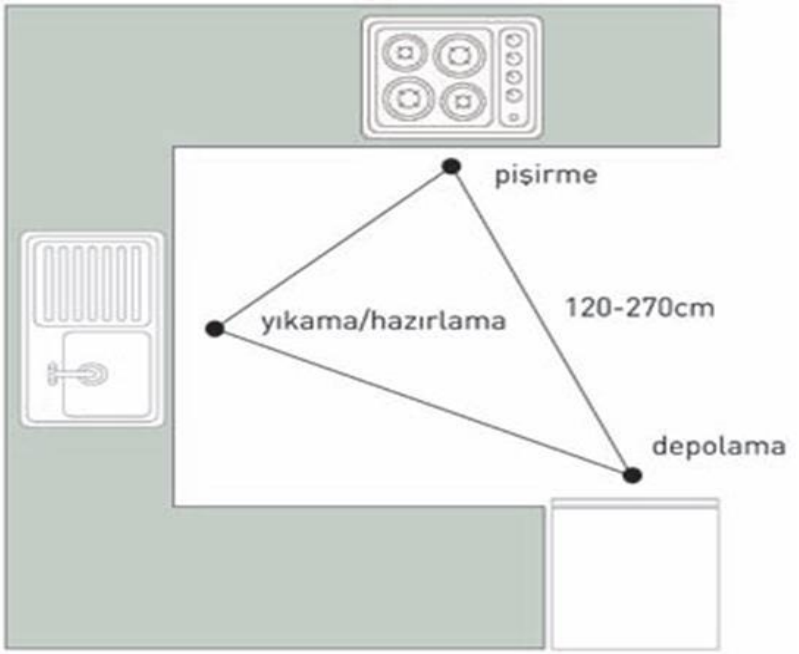
Resim 2.10: 21.Yüzyıl mutfak örnekleri.
Kaynak: (Westport modern farmhouse, 2018; Best modern kitchen design ideas for 2018, 2018; Kitchen trends for 2018 and beyond, 2018; Ataliers Jacob Calgary, 2018; Modern açık mutfak modelleri, 2018 ; Kitchen Style, 2018; Burak L., 2018).

2.3. Mutfak Çalışma Alanları

Mutfaktaki aktivite alanlarını ana ve ikincil aktivite alanları olmak üzere iki başlık altında gruplandırmak mümkündür.

- Ana aktivite alanları: depolama, yıkama ve/veya hazırlama ve pişirme
- İkincil aktivite alanları ise yemek yeme, servis ve dinlenme (Yazıcıoğlu, 2010; Ağat, 1991; Kurt, 2006).

Aktivite alanları ile ilgili ilk çalışma 1950 yılında yapılmıştır. Yukarıda bahsi geçen bu eylemlerin bir üçgen oluşturduğuna dikkat çekilmiş, mutfak planlanırken buna dikkat edilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur. Diğer bir ifadeyle "ideal" bir mutfak, verimlilik ve bilimsel yöntemlere dayanarak çalışma üçgeni içerisinde yer almalıdır (Şekil 2.1).

Şekil 2.1: Mutfak aktivite üçgeni.
Kaynak: Yazıcıoğlu, 2010; Polat, 2005.

Çalışma üçgeni içinde yer alan eylemler, pişirme, hazırlama ve saklamadır. Bu alan yaklaşık yedi metreyi geçmemelidir. Eviye, ocak ve buzdolabı arasında olan bu mesafe önemlidir. Mutfakta bu sıralama da sağ elini kullananlar ve sol elini kullananlar sağa ve sola olarak sıralanmalıdır. Çalışma yüzeyleri, ocak, lavabo, gıda deposu, mutfak depolama ve servis masası arasında yürümeyi en aza indirecek şekilde konumlanmalı mutfak tasarımı yapılırken bu üçgen göz önüne alınmalıdır. Mutfakta rahatlıkla bu üçgende erişim sağlanmalı ve aynı zamanda çalışma alanı da bırakılmalıdır (Polat, 2005:51).

2.3.1. Mutfak Depolama Aktivite Alanı

Depolama ünitelerinin tasarlanmasında depolanacak araç gereç, gıda ve temizlik malzemelerinin miktar ve biçimleri önemlidir (Resim 2.11). Dolapların mutfak içerisindeki konumları ve bu nesnelere en konforlu erişimi sağlayacak şekilde boyutları, belirlenmelidir (Polat, 2007).

Resim 2.11: Mutfak depolama alanları.
Kaynak: (Kitchen Style, 2018).

En çok kullanılan araç gereçler boy hizasında olmalı, büyük ve ağır tencereler ise tezgahın altında çalışma alanına yakın olmalıdır. Raylı dolaplar ve çekmeceler çabuk ulaşmayı sağlar ayrıca depolama kapasitesi olarak da daha geniş alan sağlar (Resim 2.12).

Resim 2.12: Üst dolap kiler.
Kaynak: (Kitchen Style, 2018).

.

Tezgah bitimindeki işlevsiz alanlara kolonlar konularak depolama olarak kullanılabilir. Tencere, tava gibi araç gereçler asılarak yer kazanımı sağlanabilir (Resim 2.13).

Resim 2.13: Alt dolap kiler.
Kaynak: (Kitchen Style, 2018).

Eviye altındaki sepetler çöp kutuları ve temizlik malzemeleri için depolama alanı olarak kullanılır. Yiyecek depolaması için mutfağa ne sıklıkla alışveriş yapıldığı, kaç kişiye alındığı ünitelerin tipini ve boyutunu belirlemede önemlidir. Çabuk bozulan gıdalar ve dayanıklı gıdalar olarak depolama düzenlenir. Günümüz mutfaklarında depolamak için özel bir alan yoktur fakat raylı sistemler kullanılarak depolama yapılır. Boy ya da üst dolaplarda dışarı çekilebilen kiler sistemleri, çelik sepetler erzakların düzenli yerleşmelerini sağlar (Resim 2.14). Taze gıdaların depolanması için buzdolabı ve derin dondurucu gibi cihazların konumu önemlidir. Buzdolabı mutfağın girişine yakın ve tezgahın başında yer almalıdır. Ocak ve fırın ise pencere önünden uzak olmalıdır. (Anonim, 2009).

Resim 2.14: Boy dolap kiler.
Kaynak: (Best modern kitchen design ideas for 2018, 2018).

2.3.2. Yıkama / Hazırlama Aktivite Alanı

Yıkama aktivite alanında temel alan eviyedir. Kolay ulaşılabilen ve yıkama aktivitelerinin kolaylıkla yapılması gerekir. Bulaşık makinası konumu da çok önemlidir. Sağ elini kullananlar için, bulaşık makinası solda, eviyeye yakın olmalıdır. Sol elinin kullananlar için ise sağda olmalıdır. Bulaşık makinasının kolay doldurulup boşaltılabilmesi için tezgahla kapak arasında en az 105 cm mesafe olmalıdır (Polat, 2007).

Hazırlama aktivite alanında en önemli etken tezgahtır. Dayanıklı bir tezgah malzemesi ve kolay temizlenebilen kesme tahtası işlevsellik sağlar. Tezgahın uzun bölümünde yemek hazırlanmalı, eviye ve ocak yakın olmalıdır. Ocak ile eviye arasında 60 cm mesafe olmalıdır (Anonim, 2002).

2.3.3. Pişirme Aktivite Alanı

Pişirmede fırın ve ocak kullanılır. Ocak çalışma alanından 5 cm aşağıda tasarlanmalıdır. Tezgah üzerine yerleştirilmeli duvara olan uzaklığı 30 cm'den az olmamalıdır. Havalandırma için davlumbazın tezgahla arası 60-65 cm olmalıdır. 4,5 göz ocaklar en çok tercih edilendir fakat dar bir alan varsa 2'li de tercih edilebilir. Güvenlik açısından konumlandırılması çok işlek olan bir yer olmamalıdır. Fırın ve ocağın yeri kapı girişinden uzak olmalıdır. Çocuklu ailelerde ocak önü koruyucu kullanılmalıdır (Maney, 2003).

2.4. Mutfak Tipleri

Mutfakta kullanışlı bir düzen elde etmek için çeşitli çalışma sıralarının gidiş-geliş, geriye dönüşü yani zaman ve kuvvet harcanmasını en aza indirgeyecek şekilde bir şekilde planlama yapılmalıdır. Sıklıkla kullanılan mutfak plan tipleri altı grupta toplanabilir. Bunlar; Tek duvar tipi, koridor tipi, L tipi, U tipi, yarım ada tipi, ada tipi mutfaklardır. Bu mutfak tipleri kısaca şu şekilde açıklanabilir (Yazıcıoğlu, 2010;150-161; Agat,1983).

Tek Duvar Tipi Mutfaklar : Mutfaktaki tüm aktivite alanlarının tek bir duvar boyunca sıralandığı mutfak tipidir. Diğer bir ifadeyle pişirme alanının her iki tarafında sayaç alanı bulunan tek duvarlı düz bir mutfak düzenidir (Şekil 2.2). Dar ve uzun mekanlar için idealdir. Aktivite üçgeni konseptini uygulamak mümkün değildir. Bir aktivite alanından diğerine doğrusal bir hareket söz konusudur. Özellikle bu tür mutfaklarda açık raf sistemleri hem işlevsel hem estetik bir çözüm sunmaktadır. Aynı zamanda küçük mutfak alanları için de ideal olan bu tasarıma kolay erişim için dolap muhafazası ve cihazların pişirme aletlerinin uygun şekilde yerleştirilmesi de dahildir. Mutfak alanı, bir stüdyo dairesi gibi küçük, açık bir alanda görsel dağınıklığı en aza indirmek için sürgülü kapıların arkasına bile gizlenebilir.

Koridor Tipi Mutfak: Bu mutfak tipi, tüm aktivite alanlarının karşılıklı iki duvarda yer aldığı tiptir. Genellikle bir duvarın yemek yapmak için hazırlıkların yapıldığı, ocağın bulunduğu, diğer tarafta ise eviyenin bulunduğu tip mutfaklardır (Şekil 2.3).

Şekil 2.2: Tek duvar tipi mutfak örneği.
Kaynak: (Types of kitchens ,2018).

Şekil 2.3'de görüldüğü gibi hareket alanı küçük ama düzenli bir mutfak tipidir. Uzun fakat yeterli geniş mekanlarda ideal çözüm sağlayabilir. Mevcut alanı faydalı bir şekilde kullanmak için genellikle koridor tipi mutfaklar tercih edilmektedir.Bu mutfaklar, tek duvar tipi mutfaklara göre daha fazla depolama alanına imkan verir. Verimli bir aktivite üçgeni rahatlıkla oluşturulabilir.

Şekil 2.3: Koridor tipi mutfak örneği.
Kaynak: (Types of kitchens ,2018).

L Tipi Mutfak: Tüm aktivite alanlarının birbirini kesen iki duvarda çözümlendiği bir mutfak tipidir. Açık alan ve stüdyo tarzı yaşamın artması ve resmi yemek odasının azalmasıyla açık kat planları ve L şeklinde mutfaklar çok popüler hale gelmiştir. L şeklinde bir mutfak, sürekli bir çalışma platformu sağlar ve bu sayede kullanışlı bir

çalışma alanı oluşturur (Şekil 2.4). Hem büyük hem küçük alanlarda rahatlıkla kullanılabilir. Doğal olarak aktivite üçgeni L tipi mutfaklarda kendiliğinden oluşur. Bu tip mutfaklarda yemek yeme ve diğer aktiviteler iki ayrı bölüm olarak planlanırsa aileler için uygun bir çözüm sunabilmektedir.

Şekil 2.4: L tipi mutfak örneği.
Kaynak: (Types of kitchens, 2018; Common kitchen layouts 2018).

U Tipi Mutfak: U şeklinde bir mutfak düzeni paralel bir mutfağa benzer ancak bir ucu kapalı ve diğeri açıktır. Tüm aktivite alanlarının mekanın üç duvarında çözümlendiği mutfak tipidir. Bu mutfak formatı depolama, pişirme, hazırlama ve hatta bir ucunda küçük bir yemek alanı için bolca alan sağlar. U şeklinde bir mutfak, gerekli mutfak gereçlerinin çoğunu barındırabilir ve ayrıca duvar dolapları için geniş alan sağlar (Şekil 2.5). U tipi mutfaklarda karanlık köşeler olabilir ve bu problem oluşturabilir. Bu köşeler gün ışığında bile yeterince aydınlık olmuyorsa yüzeylerde açık renkler tercih edilerek problem çözülebilir. Bu tip mutfağın köşe bölümlerine televizyon yerleştirilebilir. Ayrıca büyük U tipi mutfaklar, ortaya masa konulması için elverişlidir.

Şekil 2.5: U tipi mutfak örneği.
Kaynak: (Types of kitchens, 2018; Common kitchen layouts 2018).

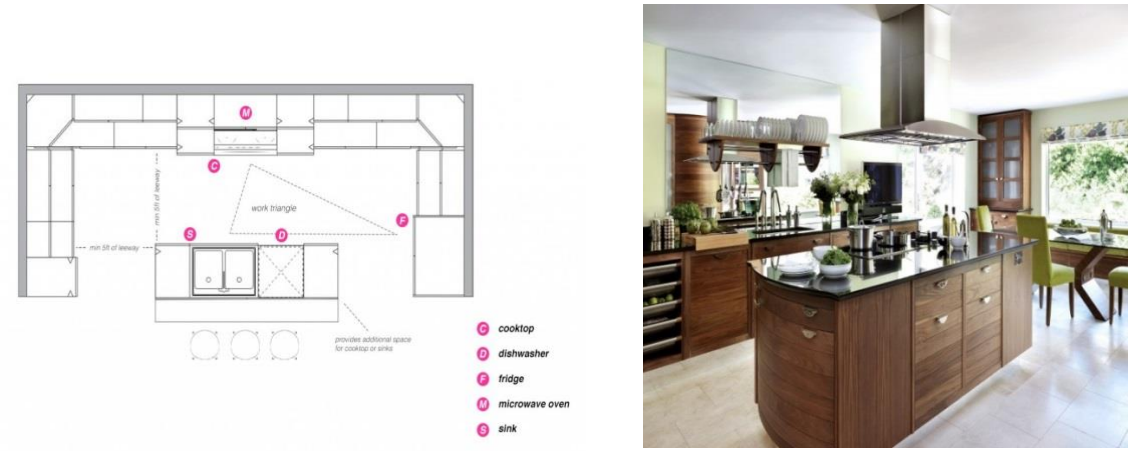
***Yarım Ada Tipi Mutfak*:** Bu mutfak tipi, tezgahın bir bölümünün duvardan ayrılarak yarım ada biçiminde şekillenmesiyle oluşur. Yarım ada mutfaklar özellikle oturma mekanıyla mutfağın ortak bir alan içersinde çözülmeye çalışıldığı durumlar için idealdir (Şekil 2.6). Ancak burada dikkat edilmesi gereken mutfak ile oturma mekanının birbirlerine geçişlerinin boyutsal olarak doğru planlanması ve birinin diğerinin varlığını yok etmeyecek şekilde olmasıdır. Yarım ada mutfak uygulamaları genellikle tezgahtaki çalışma alanını arttırmak ve yemek yeme işlemini tezgahın bu bölümünde çözümlemek amacıyla yapılır.

Şekil 2.6: Yarım ada tipi mutfak örneği.
Kaynak: (Types of kitchens, 2018).

Ada Tipi Mutfak: Tüm aktivite alanlarından bir yada birkaçının mekanın ortasında çözümlendiği mutfak tipidir. Geniş alan için uygun olan ada tipi mutfaktaki en temel amaç, daha çok tezgah alanı yaratmaktır. İki kişinin rahatlıkla çalışabileceği hareket

alanlarının kolayca oluşturulabilmesi bu tip mutfakların en önemli faydasıdır. Bir mutfak adası yerleşimi, her taraftan erişime sahip ana mutfak alanına bağlı olmayan bir tezgah içermektedir. Mutfak adası, mutfakta çalışma alanı ekleyen ve aynı zamanda yemek alanı olarak da kullanılabilen bir konsepttir (Şekil 2.7).

Şekil 2.7: Ada tipi mutfak örneği.
Kaynak: (Types of kitchens, 2018; Common kitchen layouts 2018).

Mutfaklarda ada temel olarak, yiyecek hazırlama ve yemek pişirme desteği için ek alan olarak kullanılmaktadır. Özellikle küçük ve çalışan aileler ile hızlı yemekler için bir masa olarak kullanımı da sözkonusudur. Daha yenilikçi tasarımlar, sebzeleri ve meyveleri kesmek için bir lavabo veya atık atma ünitesini, mutfak eşyalarını, çatal bıçak takımlarını veya kesme aletlerini tutmak için çekmeceleri içerebilir. Her taraftan adaya erişim, mutfakta dolaşmayı kolaylaştırır ve aynı zamanda aile ya da misafirler ile etkileşim sağlar. Mutfak alanı çok küçük ise taşınabilir tipte ada kullanılabilir. Bağımsız ada üniteleri konutun taşınılması gereken durumlarda diğer konuta da götürülebilir, özellikle kiracılar için uygun bir çözümdür.

Yukarıda bahsedilen tiplere göre sınıflandırılabilen mutfaklar dışında mutfakların diğer mekanlarla ilişkisine göre de ele alınabilir. Örneğin açık mutfak, kapalı çalışma mutfağı gibi.

Açık Mutfak (Amerikan Mutfak): Günümüzde yaygın olarak kullanılan, Amerikan mutfağı olarak bilinen mutfak tiplerinden **açık mutfak**lardır (Şekil 2.8). Küçük evlerde büyük avantaj sağlar. Açık mutfak, ortak yaşam alanı olarak en çok kullanılan salonla mutfağın arasında bir ayırma duvarı olmadan entegre edilerek ortaya çıkan bir mutfak şeklidir. Salon veya oturma odası ile bir arada kullanıldığında tezgah ve masa aynı

yerde olabileceği için büyük avantaj sağlar. Ancak koku en büyük problemdir. Bu nedenle havalandırma sisteminin iyi planlanması gerekir. Ayrıca yaşam şeklimizde yemek yapmak çok önemli bir yere sahip olduğu için iki kişilik ailelerde sorun olmasa da çok bireye sahip evler de açık mutfak sorun oluşturabilir.

Şekil 2.8: Açık mutfak örneği.
Kaynak: (Açık mutfak yaptırırken dikkat edilecekler, 2018).

2.5. Mutfak Donatı ve Aksesuarlar

Mutfaktaki belli başlı cihaz, eviye, batarya ve aydınlatma elemanlarını diğer bir anlatımla mutfak donatı elemanları kısaca aşağıdaki gibi açıklanabilir. (Yazıcıoğlu, 2010; Uyar, 2014; Kurt, 2006) :

- ***Mutfak Cihazları***: ocak, fırın, buzdolabı ve derin dondurucu gibi cihazlardır ve tercihleri önemlidir.

- ***Havalandırma sistemi:*** Mutfakta yemek pişirirken oluşan buharın yaratacağı nem, küf, buğu, ağır yemek kokuları rahatsız edici bir duruma neden olabilmektedir. Bunu engelleyebilmek için mutfağın iyi bir şekilde havalandırılması zorunludur. Bu doğal havalandırma ile yani mutfak pencereleri ile olabileceği gibi mekanik olarak bir davlumbaz ya da aspiratör vasıtası ile yapay havalandırma ile havalandırılabilir. Davlumbazlar mutfak içerisindeki yerine göre, duvar tipi ya da ada davlumbaz olabilir. Havalandırma için ayrıca davlumbaz yerine aspiratör de kullanılabilir. Belli başlı davlumbaz üreticileri olarak Franke, Miele, Siemens, Arçelik firmaları sayılabilir. Davlumbazlar bacalı ya da bacasız (karbon filtreli) olarak üretilebilmektedir. Örneğin, Miele firması

standartlar dışında özel davlumbazlar da üretebilmektedir. Franke firması ise mutfak içi bacanın davlumbaz konulan yere olan uzaklığının önemli olmadığın belirterek, karbon filtresi ile bu uzaklığı sorunsuz bir şekilde önemsiz hale getirebilmektedir. Davlumbazların verimli çalışabilmeleri için ocaktan 60-80cm. yükseklikte olmaları ve minimum 200–350 m3 havayı çekebilecek güçte olmaları gerekmektedir (Golbeck, 1994).

- ***Eviye:*** Piyasada çeşitleri üretici firmaya göre değişen ölçülerde eviye bulunmaktadır. Örneğin, tek gözlü, tek gözlü+damlalıklı, 1,5 gözlü, 1,5 gözlü+damlalıklı, çift gözlü, çift gözlü+damlalıklı gibi. Çoğunlukla malzeme olarak paslanmaz çelik tercih edilirken, Sert Seramik, Dupont - Corian, Puladur, Policor gibi farklı renkler ve malzemelerden üretilebilmektedir. Montaj biçimine göre beş farklı tipte eviye bulunmaktadır (Hillstrom, 2005).

    - *Self-rimming ankastre eviyeler*, genellikle paslanmaz çelikten üretilen, tezgahın üzerine oturan ve kenar bitişleri yuvarlatılmış eviyelerdir.
    - *Tezgah altı eviyeler,* alttan monte edilen eviyeler olarak da bilinirler ve tezgahın alt kısmından monte edilirler. Bu nedenle de tezgahın yan kısmı suya maruz kalmaktadır. Dolayısıyla tezgahın suya dayanıklı bir malzemeden seçilmesinde yarar bulunmaktadır.
    - *Apron-front:* Genellikle seramikten üretilen, büyük geniş çukuru olan, tezgahın üzerine oturan eviyelerdir. Bu eviyelerin ön kısmı görünür.
    - *Tile-in:* Eviye ve tezgahın aynı malzemeden yapıldığı ve seramikle kaplandığı uygulamalardır.
    - *Integral:* Eviye ile tezgahın tek bir malzemeden üretilmiş olduğu durumlardır. Eviyenin tezgahla yekpare bir bütün oluşturmasıdır.

- ***Batarya:*** Batarya mutfakta en çok kullanılan alettir. Yiyecekleri yıkamaktan, ısıtıcıyı doldurmaya kadar gün boyu kullanılır. Bu sebeple mutfak armatür seçimi uzun süre dayanıklı olacak şekilde yapılmalıdır. Su sıcaklığının kolaylıkla ayarlanabilir olması gerekir. Ayrıca kumandalı başlıklarda kalite de önemlidir. Sıcak ve soğuk için iki ayrı kumanda kolu vardır. Tek kumandalıda ise su akışı tek elle kontrol edilebilir. Batarya gövdesinin metal olması ve eviye ile uyumlu olacak şekilde boyunun ayarlanması gerekir. Uzun yıllar

dayanıklı olması için garantili bir ürün tercih etmekte fayda vardır (Conran, 2005).

- ***Aydınlatma Elemanı:*** Mufak fonksiyonel bir alan olduğu için çok iyi bir şekilde aydınlatılmalıdır. Mutfakta olabildiğince doğal ışıktan yararlanılmalıdır. Tavan aydınlatması ile genel bir aydınlatma sağlamak, tezgahta çalışan kişinin gölgesinin tazgah alanı üzerine düşebilmesi nedeniyle tek başına yeterli olmayabilir. Bu nedenle üst dolapların altına da tezgah üstü aydınlatma yapılmasında yarar vardır. Genel aydınlatma için ise 150 lx aydınlık düzeyi gereklidir. Dolap altı aydınlatmalarda ise genelde floresan lamba ya da led kullanılmaktadır. Bunun dışında çoklukla çalışılan tezgah üstleri ya da eviye gibi alanların spotla aydınlatılması da o alanda çalışmayı kolaylaştırabilmektedir (Grey, 2002).

2.6. Mutfak Dolapları

Mutfakta kullanılacak eşyalar, tezgah altında veya üstündeki dolaplarda yer alır. Bu dolaplar, kullanıcıların rahatlıkla ulaşabileceği yükseklikte olmalıdır. Mutfak dolapları, çekmeceli dolaplar, raflar, kiler (boy) dolapları, köşe dolapları ve kenar bitiş dolapları gibi gruplara ayrılmaktadırlar. Günümüzde mutfak dolaplarının en önemli elemanlarından olan 10 çeşit "mutfak dolap kapak modelleri" mevcuttur. Bu modeller, kullanılan yarı mamulün cinsine, işlenme şekline, boya, vernik, kaplama, reçine emdirilmiş kraft kâğıdı vb ile uygulanan üst yüzeye göre gruplandırılabilmektedir. Dolap kapakları çeşitli desen, biçim ve renkte, değişik malzemeler kullanılarak hazırlanmaktadır. Bu kapak tipleri ve modelleri şu şekilde sıralanabilir; (Atılgan vd, 2012;158-169).

- ***Profil*** *Kapak*: MDF plakalardan yapılır. Üzerine 40 mikrona kadar PVC folyo kaplanan profillerdir. Bu kapaklar, çeşitli renk, desen ve kesitteki bu profillerden kapak çerçevesi yapıldıktan sonra çerçeve içerisine Mdflam veya Suntalam yerleştirilerek elde edilirler. Diğer kapak türlerine göre maliyeti daha düşüktür.

- ***Suntalam/Mdflam*** *Kapak*: Genellikle ekonomik bir mutfak dolabı tercih edenlerin seçimidir. Değişik renk kombinasyonlarına imkan verir. Gövde ile aynı renk kullanılması fiyatı en ekonomik seviyede tutacaktır.

- ***Membran** Kapak*: Ham MDF üzerine balon presle değişik PVC kaplanmasıyla yapılan kapaklardır. Genelde Üretici firmaların kendine özgü model seçenekleri vardır. Renk seçeneği pvc folyodaki renkler kadardır. Maliyeti pvc kenar bant ve profil kapağa göre çok daha yüksektir. Özel sektörde, Avrupa kapak, hazır kapak ya da balon kapak olarak adlandırılır.

- ***Boy** Kapak*: Boy kapak, değişik genişlik ebatlarında ve 280 cm uzunluğunda hazır panellerden elde edilen ürünlerdir. İstenilen uzunlukta kesildikten sonra kesilen kısımlarına pvc uygulaması yapılmak suretiyle kullanılırlar. Görünüm olarak membran kapaklara benzerler. Özellikle seri üretim ve model seçenekleri ile çalışan firmalar tarafından kullanılmaktadır. Membran kapak seçeneğine göre daha ekonomik olmakla birlikte mutfak dolabı planlamasını doğrudan etkilediği için özel tasarım yapılan projelerde pek tercih edilmemektedir.

- ***Ahşap** Kaplama Kapak***:** Genellikle klasik mobilyadan hoşlananların tercihidir. Kaplama türü, renklendirme şekillerine yüzeyin mat ve parlak olup olmamasına üretim aşamasında karar verilebilir. Kapak paneli için sunta veya mdf kullanılabilmektedir. Son yıllarda klasik ahşap kaplamaların yanında suni renklendirme ile hazırlanmış kaplama seçenekleri de kullanıcılara sunulmaktadır. Diğer kapak modellerine göre üretim sürecinin uzun olması, işçiliğin fazla olması gibi nedenlerle daha pahalıdır.

- ***Lake** Boya Kapak***:** Genellikle mdf panellerin selülozik esaslı boyalar uygulanarak hazırlanması ile elde edilen kapaklardır. Renk, mat, parlak, ipek mat gibi yüzeyin yansıma özelliklerine karar verme imkanı sunar. Üretim süreci hazır ürünlere nazaran daha uzun sürelidir. Klasik veya modern görünümlü, hayal ettiği renkler ile bütünleşen mutfak tasarımlarına sahip olmak isteyenler tarafından tercih edilebilir.

- ***Laminant** Kapak:* Laminantın (*..reçine emme yeteneği olan absorbik nitelikteki kâğıtların melamin formaldehit ve fenol formaldehit reçineleriyle emprenye edildikten sonra üretim çeşidine göre dizilerek sıcaklık ve basınç etkisiyle*

beraber preslenerek edilen yüzey kaplama malzemeleridir) MDF veya sunta üzerine sıcak pres altında sıkılarak yapılan kapaklardır. Hijyenik olmasının yanısıra ısıya, neme, darbelere dayanıklıdır. Bakteri tutmaz gibi avantajlara sahiptir. Laminant kapaklar düz renkli olabileceği gibi desenli de olabilir. Profil kapağa göre daha maliyetlidir ancak membran kapaktan daha düşük bir maliyeti vardır.

- ***Ahşap Masif*** *Kapak*: Tamamı ahşaptan yapılmış masif malzemedir. Ağaç ürünlerinin işlenmesi ile oluşan parçalar yan yana birleştirilmek suretiyle ile elde edilir. Ahşap masif konstrüksiyon canlı ve cansız zararlı etkenlere karşı korumak için gerekli üstyüzey işlemleri uygulayarak kullanılır. Kullanılan odunun cinsine ve uygulanan üstyüzey işlemine göre maliyeti farklılık gösterir.

2.7. Mutfak Tezgahı

Mutfak tezgahları yemek hazırlama, doğrama, açma gibi yemek hazırlama faaliyetinin yapıldığı en önemli alanlardır. Dolayısıyla tezgah üzerinde çok farklı çalışmalar yapılacağı için üzerinde detaylı düşünülerek tasarlanması gerekir. Çalışma tezgahı suya yakın olmalı, tezgahın altında çatal, kaşık, bıçak vb. araçlar için çekmeceler, pişirme kapları için alt dolaplar ve tezgah üzerinde kol mesafesinde baharatlar, çay, kahve, elektrikli eşyalar gibi sık kullanılan malzemeler için üst dolaplar tavsiye edilmektedir. Tezgah mutfağın diğer tüm malzemeleri ile bir uyum içerisinde olması gerekmektedir. Aynı zamanda bakımı ve temizliği kolay olan ve yıpranma oranı en az olan bir malzemeden seçilmelidir. Özelliklerine göre mutfak tezgahları kısaca şöyle açıklanabilir; (Yazıcıoğlu, 2010; Baytın, 1980).

- ***Granit*** *Tezgah*: Özellikle lüks mutfaklarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Granit, leke tutmayan iz bırakmayan ve doğal bir yapıya sahip olan bir üründür ve mutfakta şık, dekoratif bir hava yaratır. Bunun yanı sıra uzun ömürlü, dayanıklı ve kullanımı kolaylıdır. Geniş bir renk yelpazesine sahiptir ve hemen her mutfak için uygun bir seçenek sunar. Pahalı olmasının yanında zaman zaman çatlaması ve düzenli cila istemesi ise olumsuz özellikleri olarak sayılabilir.

- ***İşlenmiş Taş*** *(Kuvars) Tezgah*: Yaygın kullanılan bir diğer tezgah malzemesi de işlenmiş taştır. Sanayide işlenen taş malzeme küçük kuvars parçalarına dönüştürülür ve yüksek ısıda bir araya getirilip sıkıştırılarak, kuvars tezgahlar oluşturulur. Oldukça dayanıklı ve estetik görünümlüdür. Granite alternatif bir seçenek olabilir ve granite göre çok daha fazla renk seçeneğine sahiptir. Cilasının düzenli aralıklarla yenilenmesinin dışında bakımı kolaydır, leke tutmaz ve asitten etkilenmez. Birçok malzemeye göre pahalıdır.

- ***Seramik Fayans*** *Tezgah*: Seramik veya fayanstan yapılan mutfak tezgahları orta düzeyde bir bütçeyle yenilenen mutfaklarda sıkça kullanılmasına rağmen günümüzde çok fazla tercih edilmemektedir. Isıya dayanıklıdır, renk seçeneği çoktur. Tek parça bir malzeme olmaması en büyük dezavantajıdır. Dolayısıyla fayanslar arasındaki dolgu malzemesi zamanla eriyebilir, kararabilir ve hoş olmayan bir görüntü oluşturabilir.

- ***Laminant*** *Tezgah:* laminat tezgahlar pres ve üretim tekniği bakımından yüksek basınçlı laminat ile kaplıdır. Plastik kaplama ve sentetik malzemelerle üretilen bu tezgahlar, suya, neme, buhara, ısıya, çarpmaya, aşınmaya karşı dayanıklıdır, leke tutmaz, pürüzsüz ve kolay temizlenebilir özelliktedir. Ancak çizilme ve soyulma gibi bir durumda tamamının değiştirilmesi gerekir. Çok çeşitli renk ve desen alternatiflerinin olması, şık görünmesi, dayanıklı ve temizliğinin kolay olması, düşük maliyetli olması yani ekonomik olması gibi nedenlerle tercih edilirler.

- ***Ahşap*** *Veya Doğrama Tezgah*: ahşap, klasik mutfaklarda görmeye pek de alışkın olmadığımız bir tezgah malzemesidir. Daha çok profesyonel şeflerin ve ahşabı seven kişilerin tercihidir. Bununla birlikte mutfakta değişik bir ortam oluşturmak isteyenler için alternatif bir malzeme olduğu söylenebilir. Kullanışlı, dayanıklı ve yenilenebilme özelliğine sahiptir. Kullanılan ağacın cinsine göre zımparalayarak, cilalayarak uzun yıllar kullanılabilir.

- ***Mermer*** *Tezgah*: Mermer, her geçen gün artan bir şekilde kullanılmaktadır. Son derece şık ve sofistike bir görünüme sahiptir. Kolaylıkla leke tutan bir malzeme olması nedeniyle sıkı bir bakım gerektirir. Maliyeti yüksek bir malzemedir.

- ***Paslanmaz** Tezgah*: Günlük hayatta birçok üründe karşımıza çıkan paslanmaz çelik, son yıllarda mutfak tezgahlarında da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Uzun yıllardır ısıya dayanıklı olması, kolay temizlenebilmesi gibi benzeri nedenlerle restoran ve otel mutfaklarında kullanılmaktadır. Mutfakta hem modern hem de yenilikçi fikir arayışında olanlar için gerek renk seçenekleriyle gerekse kullanım kolaylığı gibi nedenlerle ideal bir alternatiftir. Ancak kolay çizilmektedir, üzerinde kesme işlemi yapılamayacaktır.

- ***Akrilik** Tezgah*: Sert yüzeyli mutfak tezgahlarından biridir. Akrilik mutfak tezgahları, reçine, plastik, epoksi ve sıkıştırılmış cam gibi bir çok maddenin özel oranlarda birbiriyle karıştırılması ile üretilir. Günümüzde teknolojik gelişmeler akrilik mutfak tezgahlarının çok farklı renklerde ve daha pahalı olan materyallerle birebir aynı görünümde, modeller ve dokular açısından yüksek benzerliklerde üretilmesini mümkün hale getirmiştir. Akrilik mutfak tezgahları hijyeniktir, mutfakta bakterilerin üremesini engeller, nem ve küf barındırmazlar. Bağlantı yerleri olmayan bu tezgahlar kolay silinebilir, temizlenebilir, lekelere karşı dayanıklıdır.

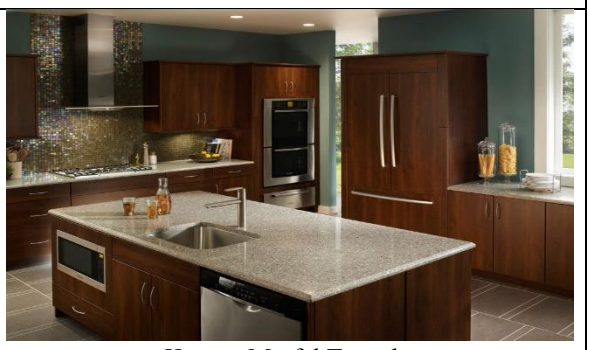
Laminant MutfakTezgahı

Seramik Fayans Mutfak Tezgahı

Granit MutfakTezgahı

Kuvars MutfakTezgahı

Mermerit MutfakTezgahı

Akrilik MutfakTezgahı

Akrilik MutfakTezgahı

Mermer MutfakTezgahı

Ahşap MutfakTezgahı

Paslanmaz çelik MutfakTezgahı

Resim 2.15: Mutfak tezgah örnekleri.
http://www.mutfak-tezgahi.net, 5.5.2018.

2.8. Mutfakta Renk

Renk, tasarımda güçlü bir elemandır. Renk, ışığın belli bir oranda yoğunlaşmasıyla oluşur. Dolayısıyla yansıyan ışığın gözde oluşturduğu duyumdur. Renkler, sıcak, soğuk, ana ve ara renklerden oluşur (Holtzchue, 2009; Sağocak, 2005; Akengin, Arslan ve Özen, 2017).

- *Sıcak renkler*: güneş ışığının prizmadan geçirildiğinde ortaya çıkan kırmızı, turuncu, kırmızımsı sarı renklerdir. Dikkat çekici renklerdir, fiziksel olarak sıcaklık yayar, psikolojik açıdan canlı, hareket, neşe, iştah gibi etkiler yaratır.
- *Soğuk renkler*:Soğuk renkler, renk skalasında mavi tonlarını içinde barındıran renklerdir. Bu renk grubunda mavi, yeşil, yeşilimsi sarı ve mor bulunmaktadır. Sıcak renklere göre fiziksel olarak güçleri zayıftır. Psikolojik açıdan insana sessizlik, rahatlık, dinginlik verirler, bir bakıma durgunluğun simgesidir. Dolayısıyla hareketsizlik, statiklik duygusu uyandırırlar. Bu bakımdan negatif renkler olarak da anılmaktadır. Soğuk renkli objeler, eşyalar ve yüzeyler olduklarından daha küçük, uzaklaşmış algılandığı için daha çok uzağı anlatma, eşyaları geri planda gösterme gibi uygulamalarda kullanılır.
- *Ana ve ara renkler*: kırmızı, mavi ve sarıdan oluşan renkler ana renklerdir. Bu ana renklerin ikişer karışımıyla elde edilen renkler ise ara renklerdir. Örneğin, yeşil ve kırmızı karışımıyla sarı, mavi ve kırmızı karışımıyla mor (magenta-galibarda- fuşya (cyan) elde edilir.
- *Tamamlayıcı (kompenentler) renkler*: boyalar belli oranlarda karıştırıldığında nötr bir renk veren, renk çiftleridir. Herhangi bir rengin tamamlayıcısı onu beyaza tamamlayan renktir. Örneğin, mavi bir zemine gri konulduğu zaman gri turuncuya yaklaşırken gri turuncu bir zeminde maviye yaklaşır (Holtzchue, 2009; Sağocak, 2005; Akengin, Arslan ve Özen, 2017).

Avustralya'da 1950'lerde, Büyük Britanya ve Amerika'da olduğu gibi, mutfaklarda “yeni bir renk devrimi” meydana gelmiştir. O yıllarda mutfak toplumsal cinsiyete dayalı bir alan olarak kullanılmıştır. 1950'lerin mutfağında, özellikle yapısal elemanlar ve aksesuarlarla ilgili olarak, bir renk feminizasyonu vardı. Kadınlar, mutfağı cinsiyete benzer bir alan olarak tanımlamak için pembe gibi "kadınsı" renklere yeniden başvurmuşlardır. Kadınlar renk kullanımı yoluyla mutfak tasarımının baskın söylemlerini bozup yeniden yorumlamışlardır. Aksesuarlara, yemek takımlarına, perdelere, panjurlara,

yer döşemelerine, duvarlara, dolaplara ve tezgâhlara renk verildikçe bu da onların kişiliklerini ve mutfağa duygusal bağlılıklarını yansıtmıştır. Renklerin ve dekorasyonun münferit zevklerin dile getirilmesine izin verdiğini ve bunu yaparken kadınların mutfaklarını kişiselleştirdiğini ileri sürmüşlerdir. Onları çevreleyen yenilenmiş ve inşa edilmiş evler gibi, mutfaklar da samimiyet, sıcaklık, güvenlik, konfor ve aidiyet duygularının depoları haline dönüşmüştür (Supski, 2006). Bu nedenle, mutfak evde olma hissini yaratan merkezi bir konumdur.

Konutun tüm alanlarında olduğu gibi mutfakta da renk uyumu önemlidir. Renklerin yan yana uyum oluşturmalarına armoni denir. Mutfakta iyi bir atmosfer yaratmak armoni ile oluşturulur. Bir renk diğer renkleri etkisine alarak mutfakta istenen atmosferi yaratabilir. Duvar, dolap, zemin, tezgah gibi renk uyumu da geçirilen zaman açısından dikkat edilmesi gerekmektedir. Ferah ve sakin bir ortam için beyaz, bej, açık kahve tonları gibi açık tonlar tercih edilmelidir. Mavi, turuncu gibi renkler de aksesurlarda kullanılarak canlı bir görüntü sağlanabilir. Canlı renkler ise iştah açıcı özelliğe sahiptir. Kırmızı, sarı ve turuncu gibi renkler enerjik renklerdir. Dinlendirici özelliği sayesinde mutfaklarda rahatlamayı isteyenler ise mavi ve yeşil tonlarını tercih edebilir. Beyaz renk ise sadeliği tercih edenler içindir. Ferah bir ortam sağlayan beyaz renk perde, halı ve sandalyeler ile renklendirilebilir (Kalınkara, 2006; Aykul,2015) .

2.9. Mutfakta Kullanılan Malzemeler

Mutfak tasarımında kullanılabilecek malzemeler sınırsız sayıda renk, desen ve doku seçeneklerine sahiptir. Değişik malzemelerin yerine göre uygun şekillerde birarada kullanılması tasarımın değerini arttırmaktadır. Mutfağın stili belirlendikten sonra bu stile uygun malzeme seçimlerinin hatasız bir biçimde yapılması gerekmektedir. Mutfakta kullanılan belli başlı malzemeler şöyledir (Yazıcıoğlu, 2010; Ağat, 1991; Hasanoviç, 2006; Cerver, 2006; Anonim, 2002).

Ahşap: Ahşap, mekana sıcaklık kazandıran, doğal ve kullanımı en eskiye dayanan malzemedir. Mobilya endüstrisinde çokça tercih edilen ahşabın yerini tutabilecek bir başka malzeme bugüne kadar bulunamamıştır. Ahşap çok sayıda doku ve renk seçeneğine sahiptir. Ahşap üzerine boya, cila ve çeşitli eskitme yöntemleri uygulanarak farklı yüzeyler elde edilebilir. Mutfağın hemen hemen her yerinde kullanılabilir ve eskidikçe daha da estetik bir görünüm kazandırır. Üretim sonrası oluşabilecek kusurlu bölümler ise

rahatlıkla değiştirilebilir. Ayrıca hafif olduğu için taşınması son derece kolaydır. Ahşap hava alma özelliği sayesinde sağlıklı ve görsel açıdan diğer malzemelerle uyumludur. Ancak tüm bu avantajlarına karşın ahşabın en zayıf yanı sıcak, nemli ve çok kuru ortamlarda kabarması, kimi zaman ek yerlerinden ayrılmasıdır. Ayrıca bu malzeme sert darbelere karşı dayanıklı olmadığı için daha özenli bir kullanım gerektirir.

Doğal Taş: Sağlam ve estetik malzemelerdir. Görünümleri yıllar geçse de değişmez, dayanıklı, çizilmesi zor, ancak pahalıdır. En popüler olarak kullanılanlar; granit, mermer, kireçtaşı, sabuntaşıdır. Farklı boyutlarda kesilebildiği için farklı tasarımlar ortaya çıkabilir.

Seramik: Seramik, ısıya dayanıklı, su geçirmeyen ve kolay temizlenebilen bir malzemedir. Çok sayıda renk ve doku seçeneğine sahiptir. Yüzeyi mat ya da parlak olabilir. Bu malzeme ağırlıklı olarak mutfağın duvar, tezgah, tezgah arası ve zemin bölgelerinde kullanılabilir. Ancak hasar görme ihtimalinin az olması nedeniyle özellikle düşey yüzeyler için uygundur. Çizilip çatlayabilmesi ve derzlerinin kolaylıkla kirlenerek zor temizlenmesi ise malzemenin dezavantajıdır. Seramik çok farklı ölçülerde ve formlarda üretiliyor olmasının yanı sıra istenilen boyutlarda rahatlıkla kesilebilir. Bu özelliği uygulanacağı bölgeye kolay kaplanmasını sağlar. Ayrıca hasar oluşması durumunda o kısımdaki seramikler çıkartılarak yenileriyle kolaylıkla değiştirilebilir.

Granit: Granit, uzun ömürlü ve dayanıklı malzemelerden biridir. Doğaldır ve birçok doku seçeneğine sahiptir. Görüntü olarak bazı türleri mermere çok benzer. Bu malzeme mekana sıcaklık katar. Isıyı izole eden granit, çizilme, sıcaklık ve asitli maddelere karşı dayanıklıdır. Ancak çatlayabilir ve özellikle gözenekli olanlar leke tutabilir. Bununla birlikte çok parlak ve pürüzsüz yüzeyler elde edilebilir. Üzerine gelen ışığı ve etrafındaki renkleri yansıtma özelliğine sahip olduğu için dinamizmi olan mekanlar elde edilmesini sağlar. Üzerine cila yapılarak yenilenebilir ve böylelikle daha estetik bir görünüme sahip olabilir.

Mermer: Estetik yönü ve dayanıklı olması nedeniyle tasarımcılar tarafından sıkça tercih edilen bu malzeme çok farklı doku ve renk seçeneğine sahiptir. Mobilya, mutfak tezgahı, bar tezgahı, zemin gibi pek çok yerde kullanılabilir. Mermer doğal taşlar içinde en hijyenik olanıdır çünkü yoğun olduğu için içinde kir barınmaz. Su ve ısıyı geçirmez,

dayanıklı ve pahalı bir malzemedir. Düzenli bakım isteyen bu malzeme kolaylıkla leke tutar ve çizilebilir. Ancak yeni geliştirilen cilalama yöntemleri ve dikkatli kullanımla uzun yıllar kullanılabilir.

Quartz: Çoğunlukla tezgah ve tezgah arasında kullanılan bir diğer sentetik esaslı malzemedir Sağlamlık ve dayanıklılık kazandırır. Bu malzeme yüksek aşınma direncine sahiptir. Metal ya da benzeri malzemelerle çizilmesi oldukça zordur.

Lake: Lake, mdf ya da suntanın üzerine uygulanan bir boya çeşididir. Çok değişik renk seçenekleri bulunan bu malzeme; parlak ya da mat olabilir. Özellikle parlak lake mutfağa sofistike bir görünüm kazandırır ancak üzerindeki lekeleri göstereceğinden kullanımı zordur. Lake hangi tipte tercih edilecek olursa olsun ısıya ve darbelere karşı dayanımı yüksek olmadığı için özenli bir kullanım gerektirir. Ancak temizlenmesi son derece kolaydır.

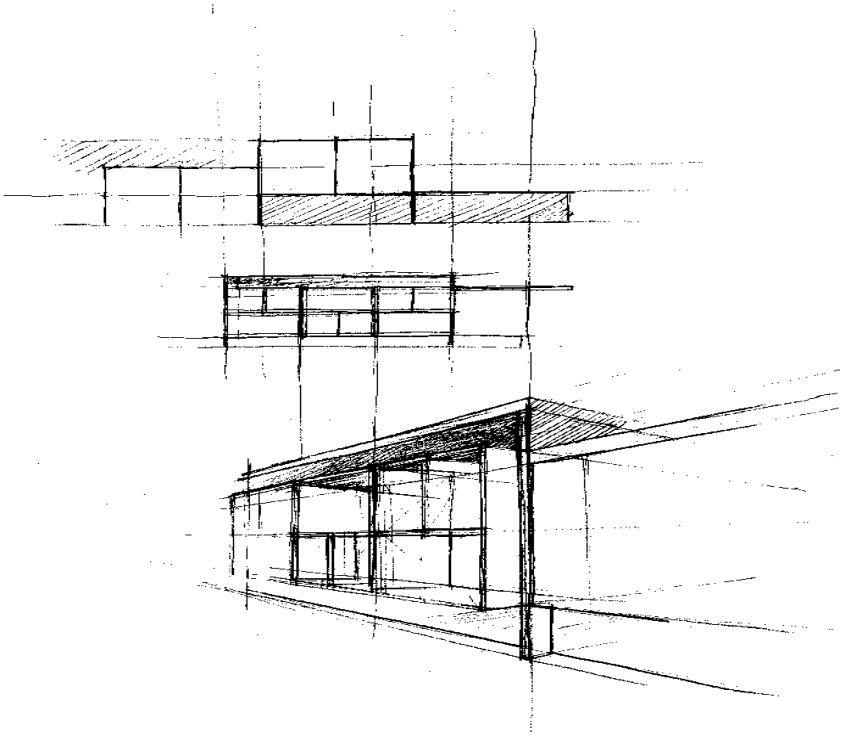
***Paslanmaz Çelik*:** Tüm metaller içerisinde özellikle paslanmaz çelikle diğer bütün malzemelerin ötesinde en kullanışlı yüzeyler yaratılabilir. Bu malzemenin popüler olmasının nedeni yüksek ısıya karşı dayanıklı, şok darbeleri absorbe edebilen, kolaylıkla temizlenen, aşınmaz, hijyenik ve sızdırmaz olmasıdır. Paslanmaz çelik, pahalı bir malzemedir. Ancak uzun ömürlüdür.

Laminant: En çok kullanılan sentetik esaslı malzemelerden biri de laminantdır. Dayanımı daha azdır ve belirsiz birleşimlere imkan vermez. Ancak diğerleriyle karşılaştırıldığında çok daha ekonomiktir. Mutfakta çoğunlukla; dolap kapakları, raflar, zemin, kapı, tezgah ve tezgah arasında kullanılmaktadır.

2.10. Mutfak Tasarımı ve Tasarım Süreci

Latince kökenli bir kelime olan tasarım çizmek anlamında, İngilizce ve Fransızca da "design" kelimesi karşılığı olarak kullanılmaktadır. Tasarım, bir bilginin araştırılıp, idrak edilmesinde büyük bir öneme sahiptir. Dolayısıyla tasarım, bilgi edinme ögesi olarak da ifade edilebilir. Tasarım, bir takım kısıtlamalar eşiğinde yol alan araştırma ve problem çözme sürecidir. Bu sürecin amacı, problem tanımında belirtilen ihtiyaçları

karşılayan inovatif, yaratıcı ve sürdürülebilir çözümler bularak, anlaşılır bir biçimde ortaya koyabilmektir (Akbulut, 2009;21-33).

Resim 2.16: Mutfak projelendirme.

Bir tasarım, çok sayıda parçanın bir araya gelmesi ile oluşur. Tasarımcı, bu parçaları biçimlendirir, konumlandırır ve ürününü ortaya çıkarır (Şekil 2.19). Bunu yaparken temel tasarım ögeleri ve prensipleri olarak adlandırılan enstrümanları kullanır. Dolayasıyla bir tasarım kendi içinde bir yapıya sahiptir ki bu yapının arkasında bir planlama vardır. Tasarlama eylemi de ortaya çıkarılacak yapının organizasyonuyla ilgili her türlü faaliyeti içine alır. Diğer bir anlatımla tasarım, bir planı yapmak üzere zihinde canlandırmaktır. Tasarım bir süreçtir ve bu süreçte öncelikle problem tespit edilir ve ihtiyaçlar belirlenir. Sonrasında belirlenen bu ihtiyaçlar için fizibilite çalışması yapılır ve elde edilen bilgiler doğrultusunda ön tasarım hazırlanır ve detaylandırılır (Tunalı, 2012; Beyazıt, 2004).

Tasarım, belirli bir kültür ortamının nesnesi olup bu kültür ortamıyla birlikte varlığını devam ettirir. Bu bağlamda kültür, ürünlerin tasarlanmasını, bu ürünlerin kullanılması ve onlardan yararlanma anlamındaki eylemleri, bu ürünlere sahip olma, onlarla ilişki kurma biçimlerini, bunların algılanmasını ve anlamlandırılmasını da içermektedir. Tasarım ürünleri, zamana bağlı olarak farklı oluşum ve kullanım süreçleri

bağlamında değerlendirilmiş, kabul görmüşlerdir. Tasarım-üretim ve tüketim süreçleri, gündelik yaşam uygulamalarında, toplumsal iletişim sürecinde etkili olan kültürel yorumlama, beğeni ve algılama modelleriyle bağlantılıdır. Bireyler tasarlanan ürünleri, sadece pratik yararları ve fonksiyonlarından dolayı değil, aynı zamanda kim olduklarını gösterme, duygularını ortaya koyma ve çevreleriyle iletişim kurma amaçlarından dolayı da satın alıp kullanmaktadır (Sağocak, 2007; Barnard, 2010).

Bireyin kimliği ve yaşam biçimi kendini günlük hayatta sunmasıyla meydana gelmesi yaşam biçimi alanlarının çeşitliliğine neden olmaktadır. Bunlarla beraber, tasarımlarda yaşam biçimleri artık bir yol haritası haline gelmiştir. Ürün tasarımını yapan firmalar, yapılan yaşam biçimi analizlerine ve bu analizler sonucunda ortaya çıkan yaşam biçimlerini gruplara göre hareket etmektedir. Aynı şekilde tüketiciler de yaşam biçimlerine göre tasarımları seçmekte, özellikle de bu konuda kendilerini ifade etmekten büyük keyif duymaktadır. Bu doğrultuda, yaşam biçimi özellikle de tasarım konusuyla birleştiğinde, tüketicilerin bir haz arayışı içerisine girmesi kaçınılmazdır. Bu anlamda yaşam biçiminin, postmodern kültürün özellikleri olan maddi ve estetik boyutları içinde gerçekleştiği görülmektedir. Fayda kavramı özellikle tüketim sonrası oluşan bir kavramdır. Tüketicilerin beklentilerinin olumlu ya da olumsuz olarak karşılanması sonucunda geliştirilen pozitif ve negatif duygular, özellikle ürün tasarımlarının hedonik ve rassal faydalarının fonksiyonlarını açığa çıkarmaktadır (Chitturi, 2009;7-17).

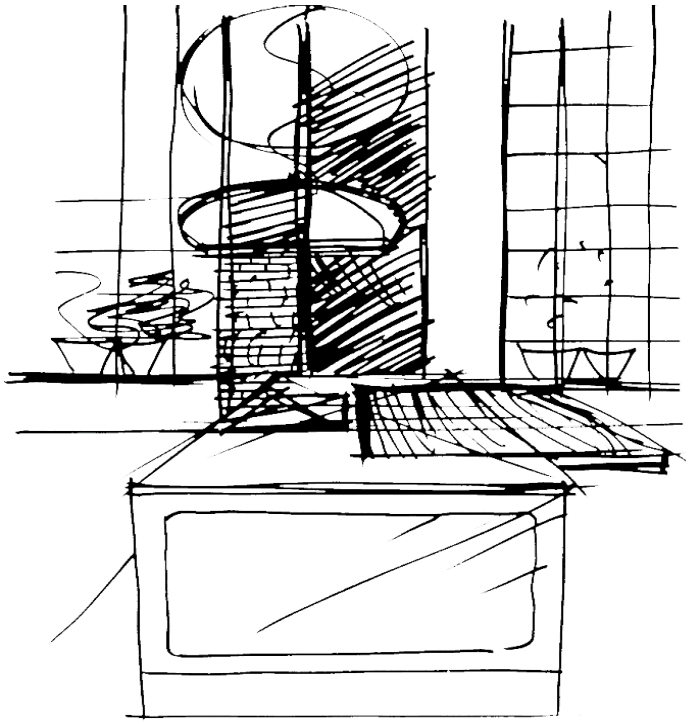
Mutfağın işlevsel olmasını, verimli sonuçlar elde edilmesini sağlamak için mutfak tasarımını da dikkatli ve titiz bir şekilde yapmak gerekir. Birçok eylemi içinde barındıran mutfak ihtiyaçların, beklentilerin yanlış veya eksik belirlenmesi, aktivite alanlarının yanlış sıralanması, fiziksel boyut, yüksekliklerinin yanlış uygulanması, ışığın, rengin, malzemenin yanlış seçimi ve benzeri mutfak tasarımınının yanlış tasarlanmasına neden olur. Mutfağın doğru bir şekilde tasarlanmaması, zaman kaybı, fiziksel bir takım sağlık sorunları, verim düşüklüğü, memnuniyetsizlik ve benzeri gibi sonuçları ortaya çıkarabilir. (Ağat, 1991).

Mutfak tasarımı bir süreçtir ve bu süreçte yer alan faaliyetler şöyle özetlenebilir: (Yazıcıoğlu, 2010; Taylor, 1997; Ağat, 1991)

- Fiziksel Koşulların Analizi ve Bütçenin Belirlenmesi
- Yaşam Tarzının Belirlenmesi ve Stilin Seçimi
- Malzeme Seçimi
- Renk Seçimi

- Aktivite Alanlarının Planlanması
- Mutfak Tipine Karar Verilmesi
- Cihaz, Eviye ve Armatür Seçimi
- Aydınlatma Elemanlarının Seçimi
- Mutfak Projesinin Hazırlanması
- Mutfağın Üretimi ve Montajı

İyi bir mutfak tasarlayabilmek için sürecin her aşamasında dikkatli olmak, titizlikle çalışmak gerekmektedir. Öncelikle mutfağın konumu, fiziksel koşulları analiz edilerek eksiksiz ölçü alınır. Ayrıca bu aşamada mutfağın bütçesi çıkarılır. Daha önce de belirtildiği gibi yaşam tarzı mutfak tasarımını etkileyen en önemli konulardan biridir. Mutfak kullanıcılarının yaşam tarzı ve tercih ettikleri stil belirlenerek buna uygun bir şekilde malzeme seçilir. Aktivite alanları planlanarak mutfak tipine karar verilir (Resim 2.20). Mutfak cihazları, kullanılacak eviye ve armatürler belirlenir, aydınlatmanın nasıl yapılacağına karar verilerek mutfak tasarım projesi hazırlanır. Kullanıcılardan onay alındıktan sonra mutfağın üretimine geçilir.

Resim 2.17: Mutfak tipi projelendirme.

Mutfak tasarımında belli başlı noktalara dikkat etmek gerekir. Bunlar şu şekilde sıralanabilir (Taylor, 1997; Ağat, 1991; Kalınkara, 2006);

- Mutfak tasarımı fonksiyonel diğer anlatımla işlevsel olmalıdır. Mutfakta yer alan aktiviteler, hazırlama, pişirme, yemek yeme, yıkama ve depolamadır. Bunlar bir çalışma üçgeni için ele alındığında mutfak daha işlevsel olabilir. İşlevsellik, amaç, gereklilik ve uygunluk kavramlarını içermektedir. Mutfaktaki tüm eylemlerin vücudu zorlamadan, kısa sürede gerçekleşmesi, mutfakta kullanılacak donatıların organizasyonunun kullanıcı uyumlu olarak dikkatli bir şekilde yapılması gerekir. Mutfak tasarımının işlevsel olması bir bakıma ergonomik olmasıyla orantılıdır.
- Mutfak tasarımıdaki renk seçimi, mutfak tipi, doku, ışık, kullanılan malzemeler ve benzeri estetik ihtiyaçları karşılayacak şekilde olmalıdır.
- Mutfak tasarımında kullanılan renkler uyumlu olmalıdır. Renklerin insan üzerindeki fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyal etkileri olduğu unutulmamalıdır. Mutfak tasarımında mutfaktaki tüm malzeme, donatıların renkleri bir araya getirilirken uyum, birlik, bütünlük ve renklerin birbirleriyle ilişkisi dikkate alınmalıdır.
- Mutfak tasarımında insanın fizyolojik yapısı, ihtiyaçları, beklentileri, beğenileri dikkate alınmalıdır.
- Mutfak tasarımında kompozisyonu oluşturan ögeler arasında bir denge olmalıdır. Bu denge içinde ögelerin boyutları, renkleri, dokuları, biçimleri, hareketleri vb arasında farklılıklar yaratılarak diğer bir ifadeyle zıtlıklarla mutfak tasarımına hareketlilik kazandırabilir. Her türlü egemenlik zıtlıkla sağlanabilir. Mutfaktaki geçiş ve zıtlıkların bir aradaki uyumu, değişkenlik ve egemenlik içerir.
- Mutfak tasarımında bütünlük önemli unsurdur.

BÖLÜM 3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma grubu, veri toplama aracı ve verilerin toplanması, toplanan verilerin analizi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bireylerin demografik özelliklerine göre mutfak tasarım tercihlerini incelemek amacıyla yapılan bu araştırmanın modeli, tarama modelidir. Tarama (survey) modeli, "*..geçmişte ya da o anda var olan bir durumu olduğu gibi tanımlamayı, betimlemeyi amaçlayan…"* bir modeldir (Karasar, 2017). Diğer bir ifadeyle tarama modeli varolanları olduğu gibi gözleyip tanımlar.

Çalışmanın giriş bölümünde de belirtildiği üzere bu bağlamda araştırmada "bireylerin demografik özelliklerine göre mutfak tasarım tercihleri nasıldır? sorusuna cevap aranacaktır. Bu temel sorunun yanında alt araştırma soruları oluşturulmuş ve katılımcılardan cevap istenmiştir.

- Bireylerin mutfağı kullanım amaçları nelerdir?
- Bireyler, şu andaki mutfaklarından memnun mudur?
- Bireyler, mutfaklarını değiştirmek/yenilemek istiyor mu? İstiyorlarsa değiştirme/yenileme nedenleri nelerdir?
- Bireylere göre bir mutfakta en önemli özellikler neler olabilir?
- Bireylerin mutfağı yaptırma/satın alma konusundaki tercihleri nasıldır?
- Bireyler tarafından hangi mutfak tipleri tercih ediliyor?
- Bireyler mutfakta en çok hangi rengi tercih ediliyor?
- Bireylerin mutfak tasarımında tercih ettikleri bir stil var mı?
- Bireyler, mutfak zemin kaplamasında neyi tercih eder?
- Bireylerin mutfak tezgahı konusundaki tercihleri nasıldır?
- Bireylerin mutfak dolaplarındaki kapak tercihi nasıldır?
- Bireylerce mutfakta tercih edilen, tüketilen yemek türleri nelerdir?

Ayrıca çalışmada mutfak tasarım tercihlerinde evin mülkiyet durumunun, evde yaşayan kişi sayısının, mutfakta geçirilen zamanın ve tüketilen yemek türleri açısından da mutfak tasarım tercihleri de ele alınmıştır.

3.2. Araştırma Grubu

Çalışma grubunun oluşturulmasında kartopu örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Kartopu örneklemede, evrene ait birimlerden birisine öncelikli olarak ulaşılır. Bu birimin yardımıyla ikinci bir birime ulaşılır. Bunun da yardımıyla üçüncüye ulaşılır. Böylelikle tıpkı bir kartopunun büyümesi gibi örneklem büyüklüğü de artabilir (Özdemir, 2008: 96).

Araştırmada öncelikle mutfak tasarımı ve tercihleri hakkında bilgi alınabilecek kişiler belirlenmiş, onlarla görüşme yapılarak anket formu elektronik ortamda gönderilmiştir. Daha sonra bu kişiler vasıtasıyla yeni kişilere ulaşılmıştır. Araştırma süreci ilerledikçe ulaşılan kişilerin yardımıyla 355 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılanların cinsiyet, yaş, medeni hal, eğitim düzeyi, meslek/çalışma durumu, çalışma kıdemi, aylık geliri gibi demografik özellikleri ile ilgili bilgiler Tablo 3.1' de gösterilmiştir.

Aşağıda verilen Tablo 3.1'den de görüleceği üzere; araştırmaya katılanların %64'ü kadın, %36'sı erkek, %54'ü evli, %46'sı ise bekardır. Katılımcıların çoğunluğu (%55) lisans mezunu, %29'u 26-31 yaş, %25'i 32-37 yaş, % 15'i 38-43 yaş, %12'si 20-25 yaş, %10'u 44-49 yaş, %7'si 50-55 yaş, %1'i 56-61 yaşlar arasında, %1'i ise 61 yaşın üstündedir. %21'i muhasebe, finans, bankacılık, sigorta, satış-pazarlama, İK vb alanlarında uzman/yönetici, %16'sı öğretmen, %15'i mühendis, %7'si mimar/iç mimar, %6'sı ev hanımı, %5'i şirket sahibi, %4'ü işçi, %4'ü serbest meslek sahibi, %3'ü emeklidir. Bu meslek /görev dağlımında olan katılımcıların çalışma hayatlarındaki kıdemleri bir yıl ile 26 yıl arasında değişmektedir.

Tablo 3.1. Çalışma grubunun demografik özellikleri.

Demografik Özellikler		f (Frequency)	% (Percent)
Cinsiyet	Kadın	227	63,9
	Erkek	128	36,1
	TOPLAM	355	100
Medeni Durum	Evli	192	54,1
	Bekar	163	45,9
	TOPLAM	355	100
Eğitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	17	4,8
	Ön lisans	27	7,6
	Lisans	195	54,9
	Yüksek Lisans	75	21,1
	Doktora	41	11,5
	TOPLAM	355	100
Yaş	20-25	42	11,8
	26-31	103	29
	32-37	87	24,5
	38-43	54	15,2
	44-49	37	10,4
	50-55	24	6,8
	56-60	5	1,4
	61 yaş ve üstü	3	0,8
	TOPLAM	355	100
Meslek (Görev, çalışma durumu)	Ev hanımı	21	5,9
	Mühendis	54	15,2
	Emekli	11	3,1
	Serbest meslek	14	3,9
	Doktor	4	1,1
	Öğretmen	57	16,1
	Güvenlik (polis/asker)	1	,3
	Mimar/İç Mimar/Tasarım	20	5,6
	Yargı Mensubu/Avukat/Savcı/Hakim	5	1,4
	Akademisyen	23	6,5
	Sağlık personeli (hemşire/ebe)	2	,6
	İşçi	15	4,2
	Şirket sahibi	17	4,8
	Öğrenci	21	5,9
	Muhasebe, Finans, Banka, Sigorta, Satış-Pazarlama, İK vb alanlarında Uzman/Yönetici	77	21,7
	Diğer	13	3,7
	TOPLAM	355	100,0

Tablo 3.1. Çalışma grubunun demografik özellikleri (Devam).

Demografik Özellikler		F (Frequency)	% (Percent)
Çalışma Kıdemi	1-5 yıl	104	29,3
	6-10 yıl	67	18,9
	11-15 yıl	57	16,1
	16-20 yıl	42	11,8
	21-25 yıl	33	9,3
	26 yıl ve üstü	31	8,7
	Boş	21	5,9
	TOPLAM	355	100
Aylık Gelir	1500 TL altında	22	6,2
	1501 -3000 TL Arası	70	19,7
	3001-4500 TL Arası	93	26,2
	4501-6000 TL Arası	63	17,7
	6001-7500 TL Arası	31	8,7
	7501-9999 TL Arası	20	5,6
	10000 TL ve üstü	37	10,4
	Diğer	1	0,3
	Boş	18	5,1
	TOPLAM	355	100

3.3. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Bireylerin mutfak tasarım tercihlerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada veri toplamak amacıyla anket kullanılmıştır. Anket ilgili literatür taranarak ve konu uzmanlarının görüşü alınarak geliştirilmiştir. Geliştirilen anket formunda demografik özelliklere ilişkin sorular ile bireylerin mutfak tasarım tercihlerine yönelik toplam 30 soru yer almıştır. Anket önce pilot çalışma alanında yapılmış ve gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra ankete son hali verilerek uygulanmıştır. Araştırma verileri EK-1'de sunulan bu anket formu ile elektronik ortamda toplanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Geliştirilen anket formundan elde edilen veriler, SPSS paket programı yardımıyla araştırmanın amacına uygun olarak tanımlayıcı istatistikler (descriptive statistics), frekans ve yüzde dağılımları tablolaştırılmış, çapraz tablolar (crosstabs), grafikler ve benzeri yollarla analiz edilmiş ve sunulmuştur.

BÖLÜM 4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümünde araştırmanın amaçları doğrultusunda elde edilen bulgulara ve bu bulguların anlamlandırılmaya çalışıldığı yorumlar üzerinde durulmuştur.

Bireylerin demografik özelliklerine göre mutfak tasarım tercihlerini incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada elde edilen bulgular aşağıdaki şekilde incelenmiştir.

4.1. Tanımlayıcı İstatistikler

Araştırmaya katılan bireylerin şu anda yaşadıkları evin/konutun mülkiyet durumu ve tipi ile ilgili bulgular Tablo 4.1'deki gibidir.

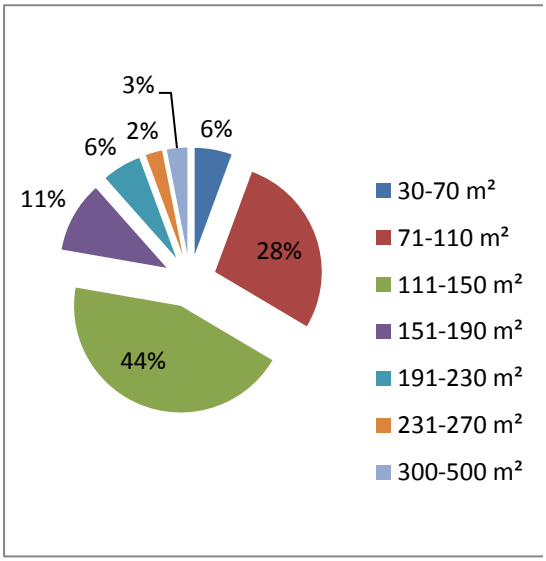
Tablo 4.1: Şu anda yaşanılan evin mülkiyet durumu ve tipi.

		f (Frequency)	**% (Percent)**
Evin mülkiyet durumu	**Kendi evi**	**246**	**69,3**
	Kiralık/kiracı	109	30,7
	Total	355	100,0
Evin/konutun tipi	**Apartman dairesi**	**317**	**89,3**
	Müstakil ev/villa	35	9,9
	Diğer	3	,8
	Total	355	100,0

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere araştırmaya katılanların %69'u kendi evlerinde, %89'u ise apartman dairesinde yaşamaktadırlar. Müstakil bir evde/villada yaşayanların oranı ise %10'dur. Evin büyüklüğü ise %44 oranında 111-150 m², %28'i 71-110 m²'dir (Tablo 4.2 ve Şekil 4.1).

Tablo 4.2. Yaşanılan evin büyüklüğü (m²).

Evin Büyüklüğü (Metrekare/ m²)	**f (Frequency)**	**% (Percent)**
30-70 m²	20	5,8
71-110 m²	**99**	**28**
111-150 m²	**157**	**44,4**
151-190 m²	38	10,7
191-230 m²	21	5,9
231-270 m²	9	2,6
300-500 m²	11	3,2
Total	355	100

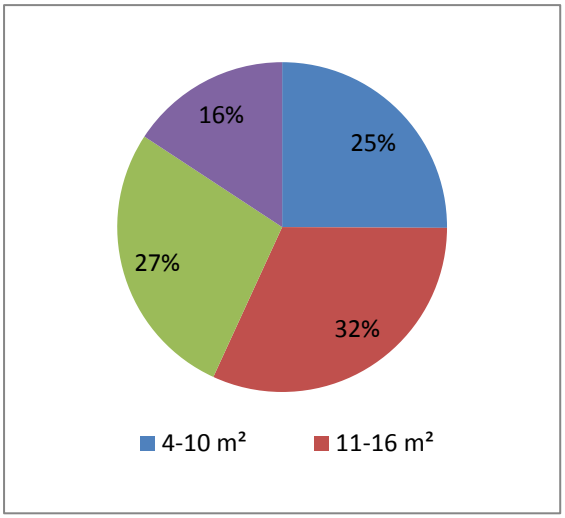

Şekil 4.1: Yaşanılan evin büyüklüğü.

Katılımcıların yaşadıkları mutfağın büyüklüğü ise sırasıyla %31 oranında 11-16 m², %27 oranında 11-16 m², %24 oranında 4-10 m², %15 oranında 24-34 m²dir (Tablo 4.3 ve Şekil 4.2).

Tablo 4.3. Yaşanılan mutfağın büyüklüğü.

	f (Frequency)	**%** (Percent)
4-10 m²	86	24,3
11-16 m²	**109**	**30,6**
17-23 m²	**94**	**26,7**
24-34 m²	54	15,3
Total	355	100

Şekil 4.2: Yaşanılan mutfağın büyüklüğü.

Tablo 4.2 ve Tablo 4.3'de verilen yaşanılan evin ve mutfağın büyüklüğüne ilişkin, ortalama, mod, maximum ve minimum değerleri incelendiğinde yaşanılan evin

büyüklüğü 30-500 m² arasında değişmekte olup ortalama 137 m²'dir. Mutfak büyüklüğü ise 4-50 m² arasında değişmektedir ve ortalama 16 m²'dir.

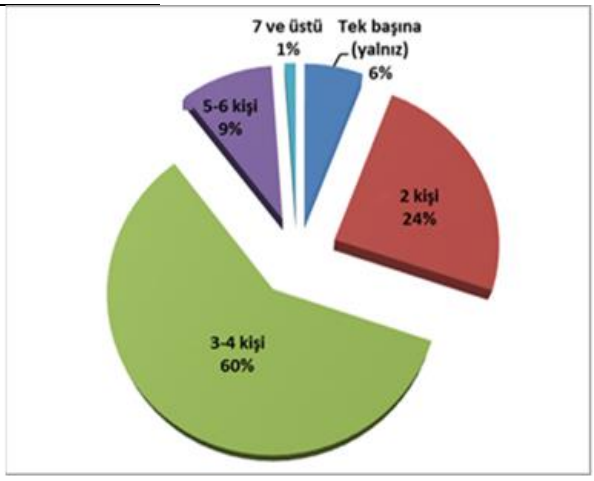
Tablo 4.4. Yaşanılan evin ve mutfağın büyüklüğüne ilişkin istatistikler.

Büyüklük (m²)	N	**Minimum**	**Maximum**	**Ortalama** (Mean)	**Mod** (Mode)
Evin Büyüklüğü (m²)	355	30	500	**137**	120
Mutfak Büyüklügü (m²)	355	4	50	**16**	20

Evde yaşayan kişi sayısı diğer bir ifadeyle hane halkı büyüklüğüne ilişkin aşağıdaki tablo ve şekilden de görüleceği üzere katılımcıların %59'unun 3- 4 kişi yaşadığı görülmektedir. Bunu %24 oranla 2 kişi, % 9,3 oranla 5-6 kişi izlemektedir. Evde tek başına yaşayanların oranı ise %6'dır.

Tablo 4.5. Evde yaşayan kişi sayısı.

Evde yaşayan kişi sayısı (Hane halkı büyüklüğü)	**f** (Frequency)	**%** (Percent)
Tek başına (yalnız)	21	5,9
2 kişi	86	24,2
3-4 kişi	**211**	**59,4**
5-6 kişi	33	9,3
7 ve üstü	4	1,1
Total	355	100,0

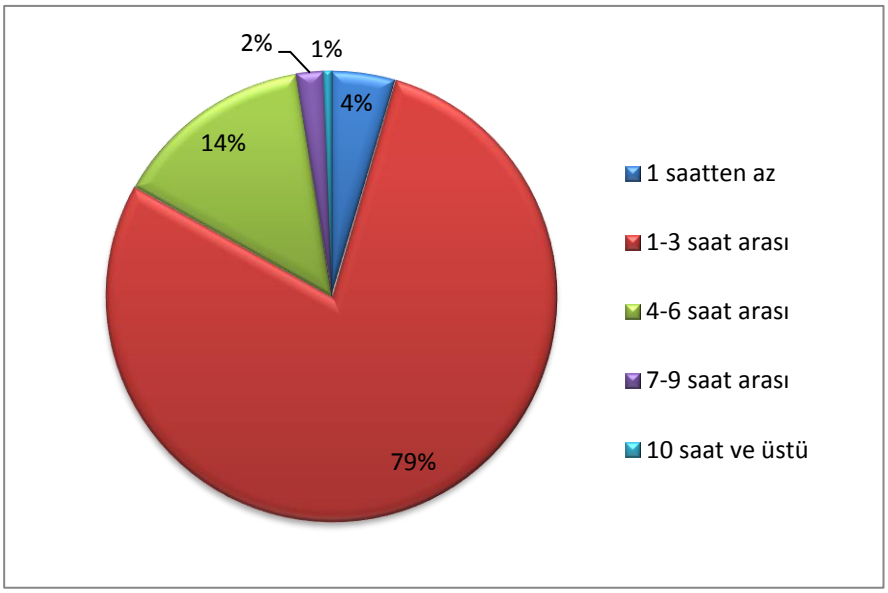

Şekil 4.3: Evde yaşayan kişi sayısı.

Katılımcıların mutfakta bir günde geçirdikleri zaman ise Tablo 4.6'daki gibidir. Tablodan da anlaşılacağı üzere Katılımcıların %77 gibi büyük bir bölümünün bir günde mutfakta geçirdikleri zamanın 1-3 saat arasındadır.

Tablo 4.6. Mutfakta bir günde geçirilen zaman.

	f (Frequency)	**%** (Percent)
1 saatten az	16	4,5
1-3 saat arası	**279**	**78,6**
4-6 saat arası	51	14,4
7-9 saat arası	7	2,0
10 saat ve üstü	2	,6
Total	355	100,0

Şekil 4.4: Mutfakta bir günde geçirilen zaman.

Katılımcıların **mutfağı kullanma amaçları**na ilişkin aşağıda verilen Tablo 4.7 incelendiğinde;

- %19 oranında sadece yemek yapmak,
- % 18 oranında sadece yemek yemek,
- %21 oranında hem yemek yapmak hem yemek yemek,
- %14 oranında yemek yapmak, yemek yemek ve keyifli zaman geçimek amacıyla mutfağın kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 4.7. Mutfağı kullanım amaçları.

Mutfağı kullanma amaçları	**f** (Frequency)	**%** (Percent)
Yemek yapmak	**69**	**19,4**
Yemek yemek	**65**	**18,3**
Keyifli zaman geçirmek	23	6,5
Donurulmuş/hazır gıdaları yemeğe hazırlamak....	3	,8
Diğer	3	,8
Yemek yapmak ve yemek yemek	**76**	**21,4**
Yemek yapmak, yemek ve keyifli zaman geçirmek	**48**	**13,5**
Yemek yapmak, yemek ve dondurulmuş-hazır gıdaları yemeğe hazırlamak	27	7,6
Yemek yapmak ve keyifli zaman geçirmek	11	3,1
Yemek yapmak ve dondurulmuş-hazır gıdaları yemeğe hazırlamak	9	2,5
Yemek yemek ve keyifli zaman geçirmek	12	3,4
Yemek Yemek yemek ve dondurulmuş-hazır gıdaları yemeğe hazırlamak	1	,3
Yemek yapmak, keyifli zaman geçirmek ve dondurulmuş-hazır gıdaları yemeğe hazırlamak	3	,8
Yemek yapmak ve diğer	3	,8
Yemek yapmak, yemek yemek ve diğer	1	,3
Yemek yapmak, yemek, keyifli zaman geçirmek ve dondurulmuş-hazır gıdaları yemeğe hazırlamak ve diğer	1	,3
Total	355	100,0

Araştırmaya katılanların %66'sı şu andaki mutfaklarından memnunken %34'ü memnun değildir (Tablo 4.8 ve Şekil 4.5).

Tablo 4.8. Mevcut mutfaktan memnuniyet.

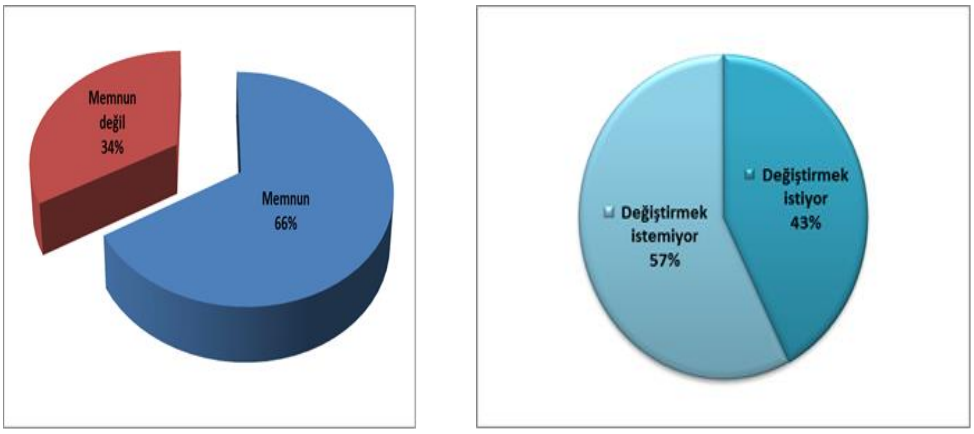
Mutfaktan Memnuniyet	**f** (Frequency)	**%** (Percent)
Memnun	**236**	**66,5**
Memnun değil	119	33,5
Total	355	100,0

Mutfakları değiştirme/yenilemeyi isteyip istemediğine ilişkin katılımcıların görüşleri ise şöyledir: (Tablo 4.9 ve Şekil 4.5).

Tablo 4.9. Mevcut mutfağı değiştirme isteği.

Mutfağı değiştirme isteği	**f** (Frequency)	**%** (Percent)
Evet	151	42,5
Hayır	**204**	**57,5**
Total	355	100,0

Ayrıca araştırmaya katılanların mevcut mutfaklarından memnuniyetleri ve mevcut mutfaklarını değiştirme istekleri Şekil 4.5'te gösterilmiştir.

Şekil 4.5: Mevcut mutfaktan memnuniyet ve mutfağı değiştirme isteği.

Yukarıdaki tablo ve şekilden de görüleceği üzere katılımcıların %57'si ise şu andaki mutfaklarını değiştirmek veya yenilemek istememektedir. Bununla birlikte bir mutfağın ortalama kaç yılda değiştirilmesi veya yenilmenmesi konusundaki görüşleri ise Tablo 4.10'da özetlenmektedir. Tablodan da görüleceği üzere katılımcıların %39'u 10 yılda bir, %20'si beş yılda bir değiştirilmesini isterken %13'ü 15 yılda bir yenilenmesi/değiştirilmesi gerektiği görüşündedir.

Tablo 4.10. Mutfağın değiştirilmesi gereken zaman (yıl).

	Yıl	**f** (Frequency)	**%** (Percent)
Mutfağın değiştirilmesi gereken zaman	2,0	4	1,1
	3,0	6	1,7
	4,0	3	,8
	5,0	**71**	**20,0**
	6,0	7	2,0
	7,0	22	6,2
	8,0	15	4,2
	10,0	**140**	**39,4**
	12,0	3	,8
	13,0	1	,3
	15,0	**47**	**13,2**
	20,0	19	5,4
	25,0	1	,3
	30,0	1	,3
Total	**355**		

Mutfağı değiştirme/yenileme nedenlerine yönelik katılımcıların görüşleri ise Tablo 4.11'de verilmektedir.

Tablo 4.11. Mutfağı değiştirme/yenileme nedenleri.

Mutfağı Değiştirme /Yenileme Nedenleri	**f** (Frequency)	**%** (Percent)
1. Eskimesi (kırılması/bozulması vb)	**291**	**81,97**
2. Kiracı olarak eve taşınma	43	12,11
3.Kullanışsız olması	**222**	**62,53**
4.Model ve tasarımın estetik olmaması	**154**	**43,38**
5. Kullanılan malzemenin kalitesiz olması	**159**	**44,78**
6.Modaya uyum sağlamak	34	9,57
7.İhtiyaç duyulması	**188**	**52,95**
8.Reklamlarda beğenmem	2	0,56
9.Yeni ev satın alma (ev sahibi olma)	138	38,87
10.İşlevsel olmaması	**176**	**49,57**
11.Moralimin yükselmesi, psikolojik sebepler	26	7,32
12.Temizliğin zor olması	84	23,66
13.Yeniliğin hoşuma gitmesi	89	25,07
14.Ardaşlarıma/çevreye uyum sağlamak	8	2,25

Yukarıda verilen Tablo 4.11'den anlaşılacağı üzere mutfağı değiştirme/yenileme nedenleri olarak %82 gibi yüksek bir oranda "**mutfağın eskimesi** (kırılması/bozulması

vb)" görülürken bu oranı %63 ile "**kullanışsız olması**", %53 ile **"ihtiyaç duyulması",** %45 ile "**kullanılan malzemenin kalitesiz olması**" ve %43 ile "**model ve tasarımın estetik olmaması**" görülmektedir.

Çalışmaya katılan katılımcılara göre mutfakta en önemli beş özelliğe göre sınıflandırma aşağıdaki Tablo 4.12 ve Tablo 4.13'de sunulmaya çalışılmıştır.

Tablo 4.12. En önemli beş mutfak özelliği istatistikleri.

		En Önemli 1.Özellik	**En Önemli 2.Özellik**	**En Önemli 3.Özellik**	**En Önemli 4.Özellik**	**En Önemli 5.Özellik**
N	Valid	355	333	324	309	281
	Missing	0	22	31	46	74
Mode		**1,00**	**2,00**	**3,00**	**4,00**	**7,00**
f (Frequency)		328	201	129	68	77
% (Percent)		92,4	56,6	36,3	19,2	21,7

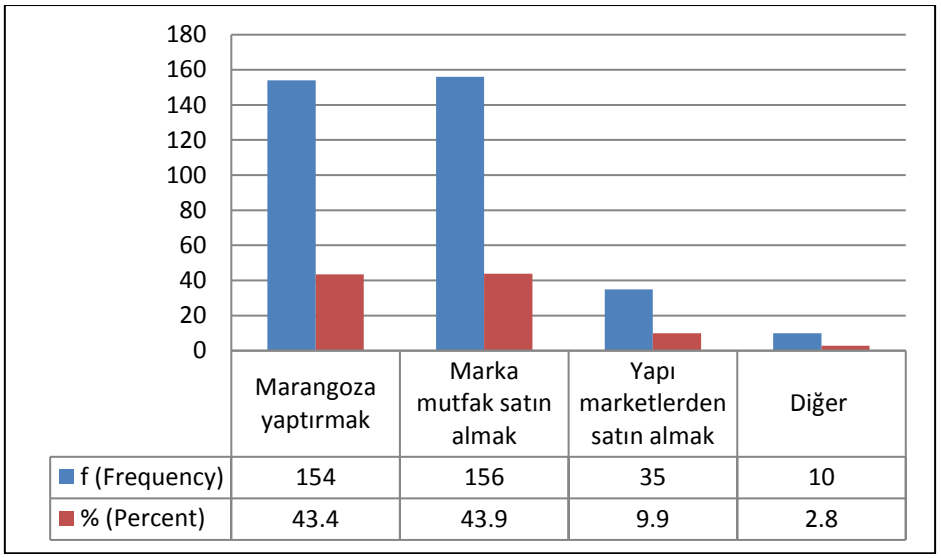
Bu bağlamda verilere göre mutfakta en önemli beş özellik şu şekilde sıralanabilir:

- **Birinci özellik:** (1) Kullanışlı- işlevsel, kullanımı rahat- kolay olması
- **İkinci özellik:** (2) Dayanıklı ve sağlam malzemeden yapılmış olması
- **Üçüncü özellik: (**3) İnsana rahatlık ve konfor sağlaması
- **Dördüncü özellik: (**4) Çekmecelerin ve kapakların kolay açılıp kapatılması
- **Beşinci özellik: (**7)Ergonomik olması (İnsanın boyutlarına uygun olması)

Tablo 4.13. Mutfakta olması gereken en önemli özellikler.

		f (Frequency)	**%** (Percent)
En önemli birinci özellik	**1. Kullanışlı- işlevsel, kullanımı rahat- kolay olması**	**328**	**92,4**
	2. Dayanıklı ve sağlam malzemeden yapılmış olması	14	3,9
	3. İnsana rahatlık ve konfor sağlaması	8	2,3
	5. Mutfağın ölçüleri ile uyumlu olması	1	,3
	7. Ergonomik olması (İnsanın boyutlarına uygun olması)	4	1,1
	Toplam	355	100,0
En önemli ikinci özellik	**2. Dayanıklı ve sağlam malzemeden yapılmış olması**	**201**	**56,6**
	3. İnsana rahatlık ve konfor sağlaması	69	19,4
	4. Çekmecelerin ve kapakların kolay açılıp kapatılması	22	6,2
	5. Mutfağın ölçüleri ile uyumlu olması	8	2,3
	6. Temizliği kolay malzemeden yapılmış olması	13	3,7
	7. Ergonomik olması (İnsanın boyutlarına uygun olması)	9	2,5
	10. Bulunduğu yerin ve diğer eşyaların modeline uygun olması	1	,3
	11. Ailedeki bireylerin zevklerine uygun olması	5	1,4
	12. Model ve tasarım	2	,6
	13. Estetik olması	1	,3
	14. Kaliteli olması	2	,6
	Boş (Missing System)	22	6,2
	Toplam	355	100,0
En önemli Üçüncü özellik	**3. İnsana rahatlık ve konfor sağlaması**	**129**	**36,3**
	4. Çekmecelerin ve kapakların kolay açılıp kapatılması	62	17,5
	5. Mutfağın ölçüleri ile uyumlu olması	18	5,1
	6. Temizliği kolay malzemeden yapılmış olması	47	13,2
	7. Ergonomik olması (İnsanın boyutlarına uygun olması)	32	9,0
	10. Bulunduğu yerin ve diğer eşyaların modeline uygun olması	7	2,0
	11. Ailedeki bireylerin zevklerine uygun olması	5	1,4
	12. Model ve tasarım	11	3,1
	13. Estetik olması	5	1,4
	14. Kaliteli olması	4	1,1
	15. Ekonomik ve bütçeye uygun olması	2	,6
	16. Uzun ömürlü olması	1	,3
	17. Modaya uygun olması	1	,3
	Boş (Missing System)	31	8,7
	Toplam	355	100
En önemli Dördüncü özellik	**4. Çekmecelerin ve kapakların kolay açılıp kapatılması**	**68**	**19,2**
	5. Mutfağın ölçüleri ile uyumlu olması	36	10,1
	6. Temizliği kolay malzemeden yapılmış olması	**58**	**16,3**
	7. Ergonomik olması (İnsanın boyutlarına uygun olması	**58**	**16,3**
	10. Bulunduğu yerin ve diğer eşyaların modeline uygun olması	8	2,3
	11.A iledeki bireylerin zevklerine uygun olması	14	3,9
	12. Model ve tasarım	23	6,5
	13. Estetik olması	9	2,5
	14. Kaliteli olması Kaliteli olması	20	5,6
	15. Ekonomik ve bütçeye uygun olması	4	1,1
	16. Uzun ömürlü olması	11	3,1
	Boş (Missing System)	46	13,0
	Toplam	355	100
En önemli beşinci özellik	5. Mutfağın ölçüleri ile uyumlu olması	13	3,7
	6. Temizliği kolay malzemeden yapılmış olması	30	8,5
	7. Ergonomik olması (İnsanın boyutlarına uygun olması	**77**	**21,7**
	10. Bulunduğu yerin ve diğer eşyaların modeline uygun olması	6	1,7
	11. Ailedeki bireylerin zevklerine uygun olması	18	5,1
	12. Model ve tasarım	36	10,1
	13. Estetik olması	25	7,0
	14. Kaliteli olması	34	9,6
	15. Ekonomik ve bütçeye uygun olması	10	2,8
	16. Uzun ömürlü olması	21	5,9
	17. Modaya uygun olması	11	3,1
	Boş (Missing System)	74	20,8
	Toplam	355	100

Mutfak tasarımında mutfağı yaptırma/satın alma konusundaki katılımcıların tercihleri ise Şekil 4.6'da verilmektedir. Şekilden de görüleceği üzere katılımcıların 156'sı (%44) marka mutfak satın almayı tercih etmektedir.

Diğer: Tasarımcı ile yaptırmak, özel tasarım yaptırmak, uzmanlık alanı mutfak olan yerlere yaptırmak, fiyat ve o andaki şartlara göre

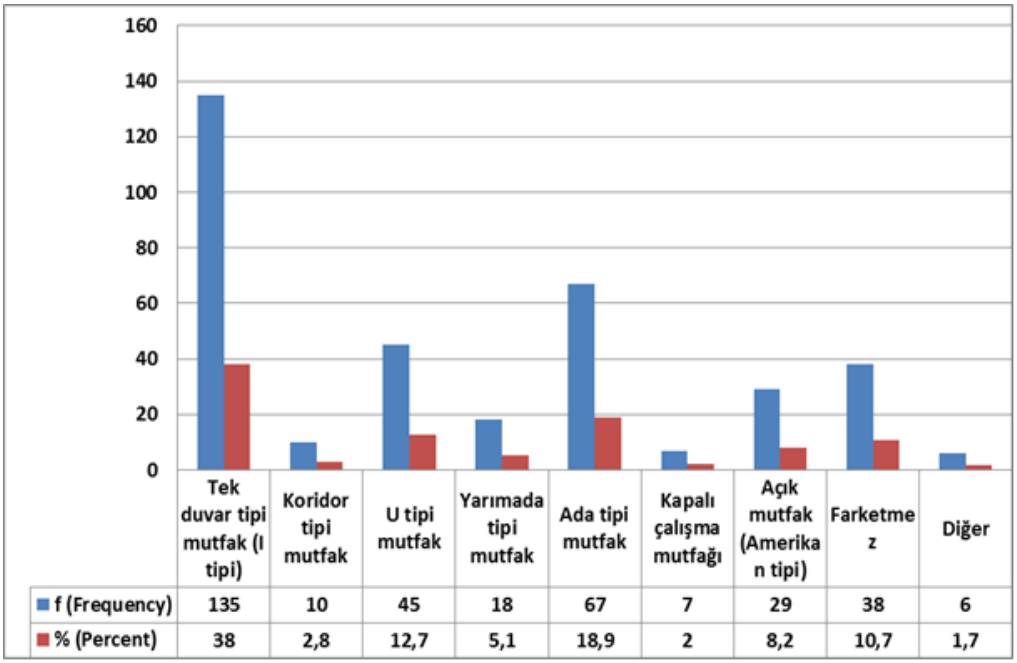
Şekil 4.6: Mutfak satın alma/yaptırma konusundaki tercihler.

Marka mutfak satınalmayı tercih etme nedenleri ise Tablo 4.14'deki gibidir. Tablodan da anlaşılacağı üzere marka mutfağın tercih nedeni olarak **%78** oranında **ürünün kalitesi, %64** oranında **garantili olması**, **%50** oranında **tasarım/model farklılığı** ve **satış sonrası hizmetler** gösterilmiştir. %37 ile %3 arasındaki oranlarda ise sırasıyla firmanın saygınlığı, seçeneklerin fazla olması, estetik olması, indirim kampanyaları, ödeme kolaylığı, markanın prestijli olması, tanınırlık/bilinirlik, çevrenin, arkadaşların tavsiyesi, moda olması ve reklamlar gösterilmiştir.

Tablo 4.14. Marka mutfak tercih nedenleri.

	f (Frequency)	**%** (Percent)
Ürünün kalitesi	**259**	**78,2**
Firmanın saygınlığı	121	36,6
Garantili olması	**213**	**64,4**
Seçeneklerin fazla olması	117	35,3
Tanınırlık/bilinirlik	52	15,7
Tasarım/model farklılığı	**164**	**49,5**
Estetik olması	105	31,7
Moda olması	22	6,6
İndirim kampanyaları	94	28,4
Satış sonrası hizmetler	**166**	**50,2**
Markanın prestijli olması	50	15,1
Reklamlar	11	3,3
Çevrenin, arkadaşların tavsiyesi	44	13,3
Ödeme kolaylığı	91	27,5
Diğer	14	4,2

Araştırmada "En çok hangi tip mutfağı tercih edersiniz?" sorusuna alınan cevaplar Şekil 4.7'de verilmektedir. Şekilden de görüleceği üzere araştırmaya katılanların 135'i (%38) **tek duvar tipi mutfağı**, diğer bir ifadeyle I tipi mutfağı tercihi ettiklerini belirtmiştir. Bunu **ada tipi mutfak** (%19), **U tipi mutfak** (%13) izlemektedir. Araştırmaya katılanların %8'i açık mutfak diğer bir ifadeyle Amerikan tipi, %5'i yarımada tipi, %3'ü koridor tipi, %2'si kapalı çalışma mutfak tiplerini tercih etmiştir. %10'u ise mutfak tipinin farketmediğini belirtmiştir.

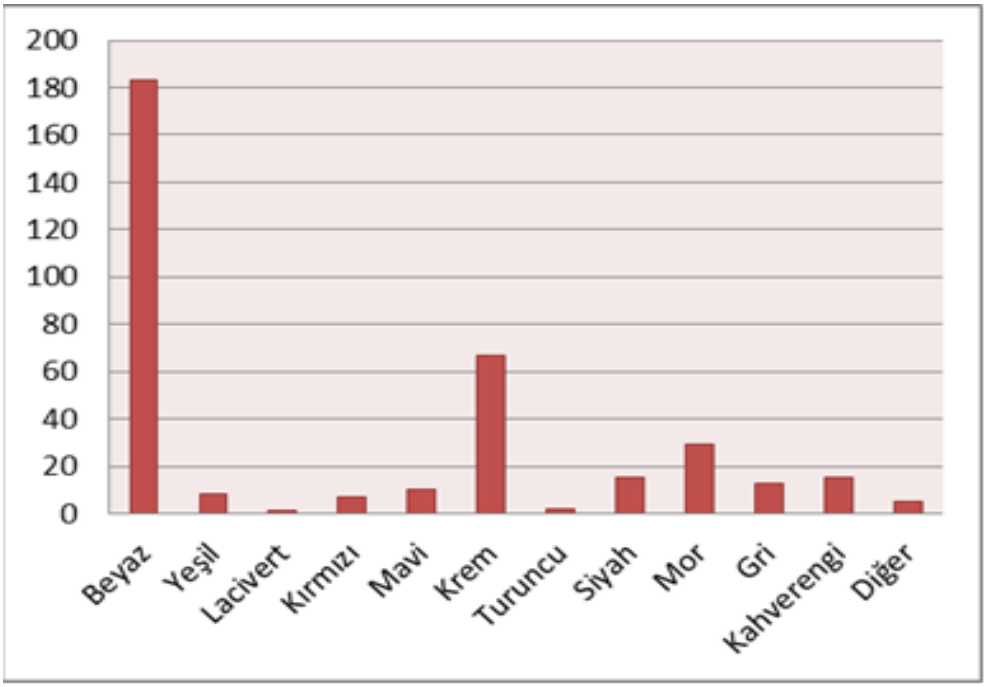

Şekil 4.7: Tercih edilen mutfak tipi.

Mutfakta tercih edilen renkle ilgili dağılım ise Tablo 4.15'deki gibidir. Buna göre **en çok tercih edilen renk beyazdır** (%52). Bunu %19 ile **krem** rengi takip etmektedir.

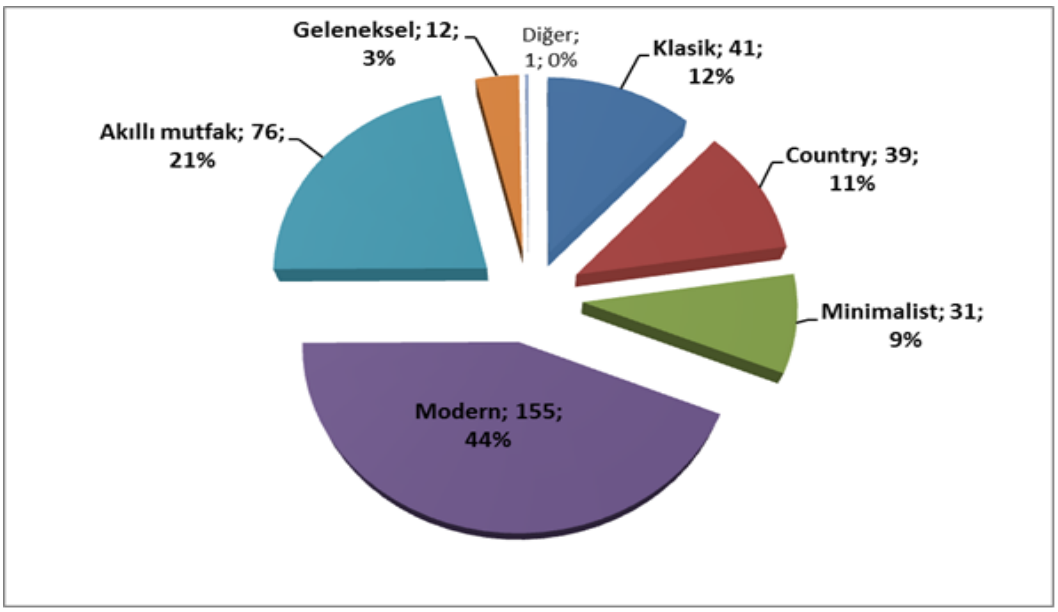
Tablo 4.15. Mutfakta tercih edilen renkler.

Renkler	**f** (Frequency)	**%** (Percent)
Beyaz	**183**	**51,5**
Yeşil	8	2,3
Lacivert	1	,3
Kırmızı	7	2,0
Mavi	10	2,8
Krem	**67**	**18,9**
Turuncu	2	,6
Siyah	15	4,2
Mor	29	8,2
Gri	13	3,7
Kahverengi	15	4,2
Diğer	5	1,4
Total	355	100,0

Şekil 4.8: Mutfakta tercih edilen renkler.

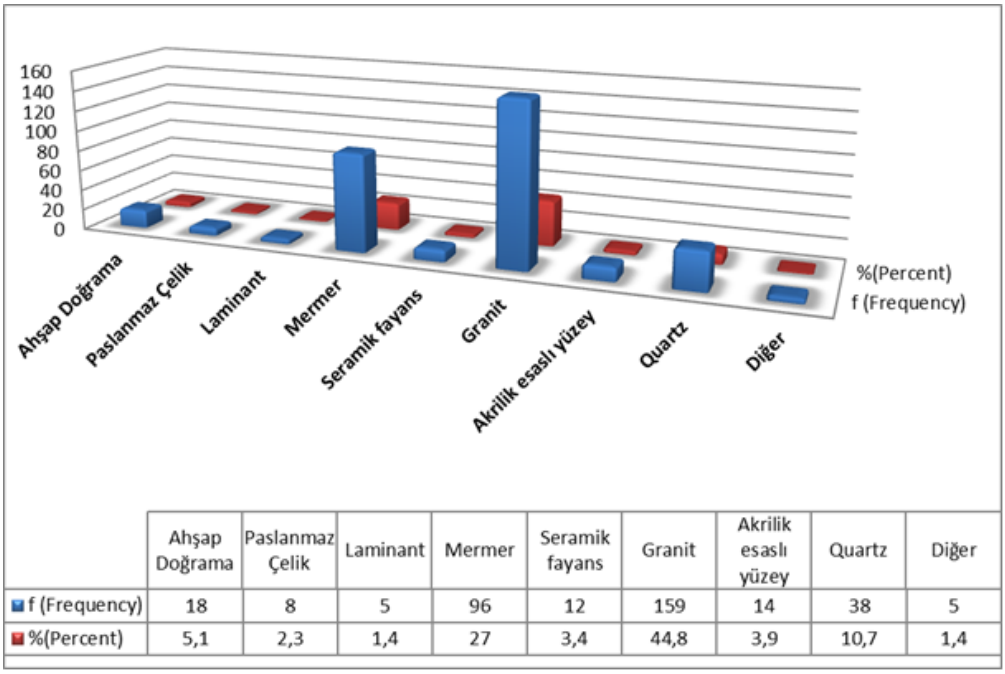
Araştırmaya katılanların mutfak tasarımında tercih ettikleri mutfak stili Şekil 4.9'da verilmektedir. Şekil incelendiğinde mutfak tasarımında en çok (155 kişi %44) **modern** olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla **akıllı mutfak** (76; %21), klasik mutfak (41;%12), country (39;%11) ve minimalist mutfak (31; %9) izlemektedir. En az tercih edilen mutfak tarzı ise gelenekseldir (12 kişi; %3).

Şekil 4.9: Mutfak tasarımında tercih edilen stil.

Mutfak tezgahında tercih edilen malzemeyle ilgili araştırmaya katılanların tercihleri Şekil 4.10'da verilmektedir. **Mutfak tezgahında en çok** (159; %45) **tercih edilen** malzeme **granit**, **ikincisi mermer** (96;%27), diğerleri sırasıyla quartz (38;%11), ahşap doğrama (18: %5), akrilik esaslı yüzey (14;%4), seramik fayans (12;%3) ve paslanmaz çeliktir (8;%2). **En az tercih edilen ise laminant**tır (5; %1).

Araştımaya katılan katılımcıların mutfak tezgahının sahip olması gereken özellikler konusundaki görüşleri ise Tablo 4.16'da verilmektedir.

	Ahşap Doğrama	Paslanmaz Çelik	Laminant	Mermer	Seramik fayans	Granit	Akrilik esaslı yüzey	Quartz	Diğer
f (Frequency)	18	8	5	96	12	159	14	38	5
%(Percent)	5,1	2,3	1,4	27	3,4	44,8	3,9	10,7	1,4

Şekil 4.10: Mutfak tezgahında tercih edilen malzeme.

Aşağıda verilen tablodan görüleceği üzere mutfak tezgahının en çok çizilmeye, ısıya, kimyasal maddelere vb. karşı dayanıklı olması, yüzeyin kolay temizlenebilir, suya dayanıklı ve kaliteli olması gerektiği söylenebilir.

Tablo 4.16. Mutfak tezgahında sahip olması istenen özellikler.

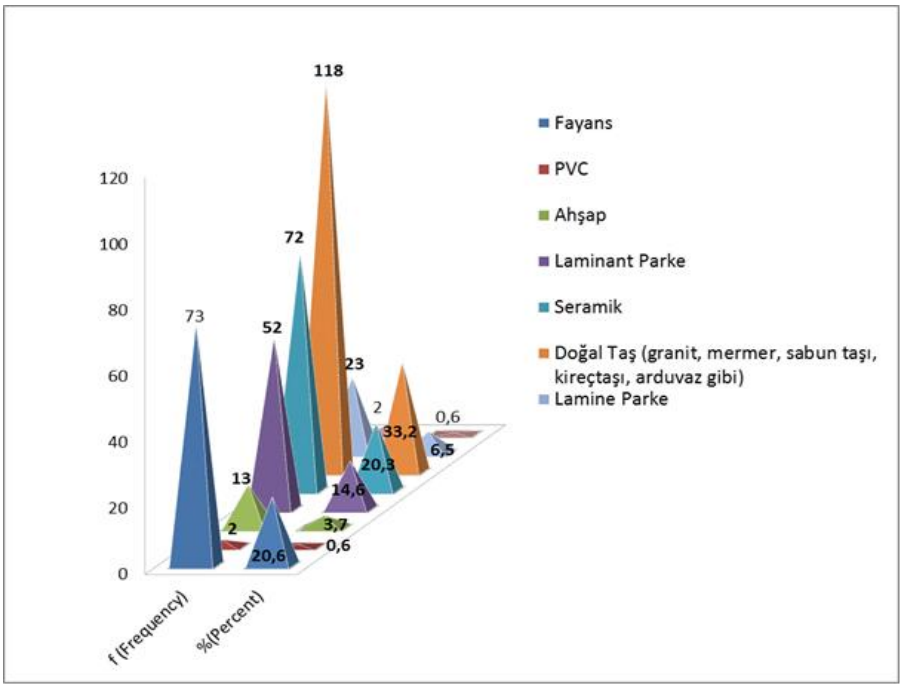
	f (Frequency)	**%** (Cumulative Percent)	**%** (Percent)
1. Çizilmeye, ısıya, kimyasal maddelere vb karşı dayanıklı olmalı	**322**	**90,70**	**25,60**
2. Yüzey kolay temizlenebilmeli	**263**	**74,08**	**20,91**
3.Suya dayanıklı olmalı	**223**	**62,82**	**17,73**
4.Ergonomik olmalı	101	28,45	8,03
5. Estetik olmalı	138	38,87	10,97
6.Kaliteli olmalı	**209**	**58,87**	**16,61**
7. Diğer	2	0,56	0,16
TOPLAM	1258	355	100

Mutfak tasarımında üzerinde durulması gereken konulardan biri de **mutfak zemini**dir. Bu konuda katılımcılar tarafından tercih edilen mutfak zeminiyle ilgili bilgiler Tablo 4.17 ve Şekil 4.11'de verilmektedir.

Tablo 4.17. Mutfak zemin kaplama tercihi.

		f (Frequency)	**%** (Percent)
Zemin	Fayans	73	20,6
	PVC	2	,6
	Ahşap	13	3,7
	Laminant Parke	52	14,6
	Seramik	72	20,3
	Doğal Taş (granit, mermer, sabun taşı, kireçtaşı, arduvaz gibi)	**118**	**33,2**
	Lamine Parke	23	6,5
	Diğer	2	,6
	Total	355	100,0

Mutfak zemin kaplama tercihleri ayrıca aşağıdaki şekildeki gibi de gösterilebilir.

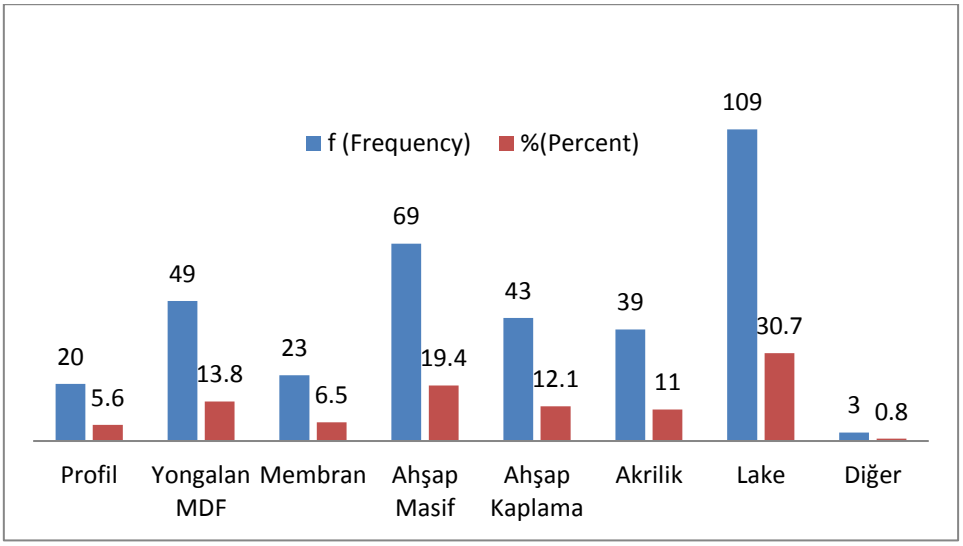
Şekil 4.11: Mutfak zemin kaplama tercihi.

Yukarıda verilen tablo ve şekilden de anlaşılacağı üzere araştırmaya katılanların büyük bir bölümü (118; %33) granit, mermer, sabun taşı vb gibi **doğal taşı** tercih etmektedir. Bunu **fayans** (73;%21), seramik (72; %20) ve laminant parke (52;%15) izlemektedir. Mutfak zemininde en az (2;%0,6) PVC tercih edilmektedir.

Mutfak dolapları konusunda katılımcıların tercihleri ise Tablo 4.18 ve Şekil 4.12'de verilmektedir.

Tablo 4.18. Mutfak dolap kapağı ile tercihler.

		f (Frequency)	**%** (Percent)
Dolap Kapağı	Profil	20	5,6
	Yongalan MDF	49	13,8
	Membran	23	6,5
	Ahşap Masif	69	19,4
	Ahşap Kaplama	43	12,1
	Akrilik	39	11,0
	Lake	**109**	**30,7**
	Diğer	3	,8
	Total	355	100,0

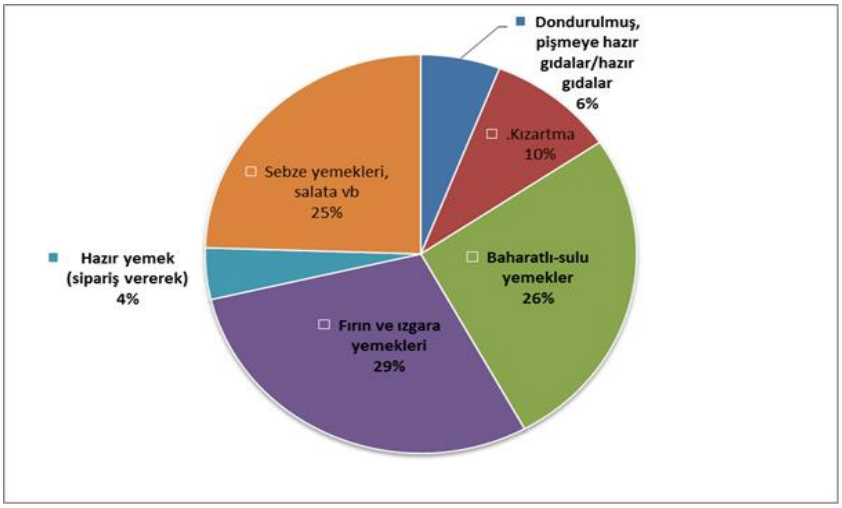
Şekil 4.12: Mutfak dolap kapağı ile tercihler.

Tablo 4.18 ve Şekil 4.12'den de anlaşılacağı üzere **dolap kapaklarında en çok lake** (%31) tercih edilmektedir. Bunu **ahşap masif** (%19), yongalan MDF (%14), ahşap kaplama (%12) ve akrilik (%11) izlemektedir. **En az tercih edilen ise membran** (%7) ve profildir (%6).

Mutfak tasarımında önemli olan etkenlerden biri de **evde tüketilen veya tercih edilen yemek türleri**dir. Araştırmaya katılanların evde tercih ettikleri/tükettikleri yemek türlerine ilişkin dağılım Tablo 4.19'da ve Şekil 4.13 de gösterilmiştir.

Tablo 4.19. Evde tercih edilen/tüketilen yemek türleri.

	f (Frequency)	**%** (Percent)	**%** (Cumulative Percent)
1.Dondurulmuş, pişmeye hazır gıdalar/hazır gıdalar	57	5,94	16,06
2.Kızartma	92	9,59	25,92
3.Baharatlı-sulu yemekler	254	26,49	71,55
4.Fırın ve ızgara yemekleri	**281**	29,30	79,15
5.Hazır yemek (sipariş vererek)	40	4,17	11,27
6.Sebze yemekleri, salata vb	235	24,50	66,20
Toplam	**959**	**100,00**	270

Şekil 4.13: Evde tercih edilen/tüketilen yemek türleri.

Tablo 4.19 ve Şekil 4.13'de evde tüketilen/tercih edilen yemek türleri sırasıyla şöyledir;

- Fırın ve ızgara yemekleri (%29)
- Baharatlı-sulu yemekler (%26)
- Sebze yemekleri, salata vb (%25)
- Kızartma (%10)
- Dondurulmuş, pişmeye hazır gıdalar (%6)
- Hazır yemek (sipariş vererek) (%4)

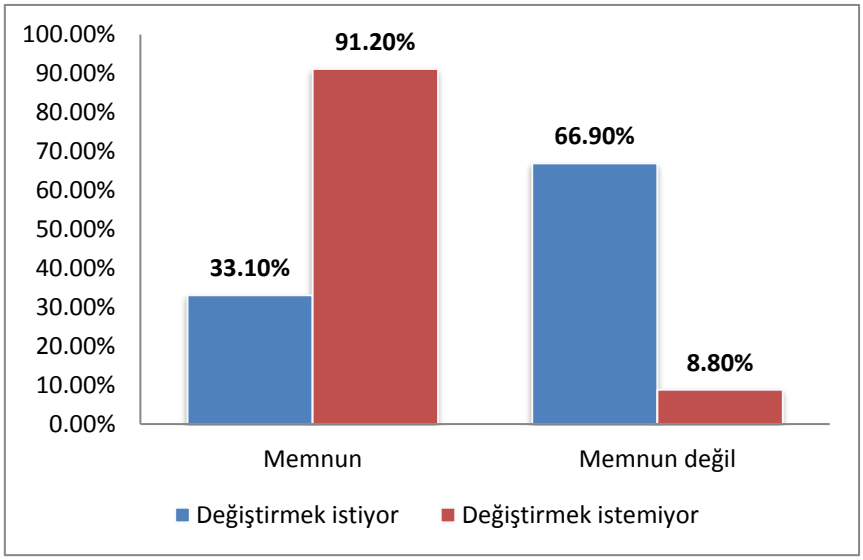
4.2. Demografik Özelliklere Göre Mevcut Mutfaktan Memnuniyet ve Değiştirme İsteği

Araştırmaya katılan katılımcıların yaşadıkları evin mutfağından memnuniyeti ile mutfağı değiştirme isteği karşılaştırılmış olup elde edilen sonuçlar Tablo 4.20'de ve Şekil 4.14'de verilmiştir.

Tablo 4.20. Mutfaktan memnuniyet ile mutfak değiştirme isteği ilişkisi.

			Değiştirme İsteği		Total
			Evet	Hayır	
Memnuniyet	Memnun	Count	50	186	236
		% within DeğiştirmeİsteĞi	33,1%	91,2%	66,5%
	Memnun değil	Count	101	18	119
		% within DeğiştirmeİsteĞi	66,9%	8,8%	33,5%
Total		Count	151	204	355
		% within DeğiştirmeİsteĞi	100,0%	100,0%	100,0%

Verilen Tablo 4.20 ve Şekil 4.14'de mevcut mutfaktan memnun olanların %91'i mutfaklarını değiştirmek istememektedir. Memnun olanların % 33'ü, memnun olmayanların % 67' ise mutfaklarını değiştirmek istemektedirler.

Şekil 4.14: Mevcut mutfaktan memnuniyet ile değiştirme isteği ilişkisi.

Demografik özelliklere mevcut mutfaktan memnuniyet durumu incelendiğinde Tablo 4.21'de verilen sonuçlara ulaşılmıştır. Tablodan da görüleceği üzere elde edilen sonuçlar şöyle özetlenebilir;

- **Kadınların % 61'i, erkeklerin % 39'** u mevcut mutfaktan **memnun** iken **kadınların % 70'**i**, erkeklerin ise % 30'**u **memnun değil**dir.

- **Evlilerin % 53'**ü**, bekarların % 47'**si mevcut mutfaktan **memnun** iken **evlilerin % 56'**i**, erkeklerin ise % 46'**sı **memnun değil**dir.

- Eğitim durumu ilk ve orta öğretim olanların %4'ü, ön lisans düzeyindekilerin %7'si, **lisans düzeyindekilerin %55'**i, yüksek lisans düzeyindekilerin %20'si doktora düzeyindekilerin ise %14'ü mevcut mutfaktan **memun**dur. Buna karşılık ilk ve orta öğretim düzeyindekilerin %6'sı, ön lisans düzeyindekilerin %8'i, **lisans düzeyindekilerin %56'**sı**,** yüksek lisans düzeyindekilerin %23'ü doktora düzeyindekilerin ise %8'i mevcut mutfaktan **memun değil**dir.

- Yaşa göre mevcut mutfak memnuniyeti incelendiğinde ise en yüksek memnuniyete ve memnuniyetsizliğe sahip olanların **26-31 yaş (%28'i memnun, %30 memnun değil)** ile 32-37 yaş (%26'i memnun, %21 memnun değil) aralığında olduğu görülmektedir.

- Yine en yüksek memnuniyet ve memnuniyetsizliği sahip olanların aylık gelirlerine bakıldığında **3000-4500 TL** arasında gelire sahip olanların olduğu görülmektedir. Bu gelir grubunda olanların **%28'si mutfaklarından memnunken %27'si memnun değil**dir.

Tablo 4.21. Demografik özelliklere göre mevcut mutfaktan memnuniyet.

			Memnuniyet		Total
			Memnun	**Memnun değil**	
Cinsiyet	**Kadın**	Count	**144**	**83**	227
		% within Memnuniyet	**61,0%**	**69,7%**	63,9%
	Erkek	Count	92	36	128
		% within Memnuniyet	39,0%	30,3%	36,1%
Total		**Count**	**236**	**119**	**355**
		% within Memnuniyet	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**
Medeni Durum	**Evli**	Count	**126**	**66**	192
		% within Memnuniyet	**53,4%**	**55,5%**	54,1%
	Bekar	Count	110	53	163
		% within Memnuniyet	46,6%	44,5%	45,9%
Total		**Count**	**236**	**119**	**355**
		% within Memnuniyet	**100%**	**100%**	**100%**
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	10	7	17
		% within Memnuniyet	4,2%	5,9%	4,8%
	Ön Lisans	Count	17	10	27
		% within Memnuniyet	7,2%	8,4%	7,6%
	Lisans	Count	**129**	**66**	**195**
		% within Memnuniyet	**54,7%**	**55,5%**	**54,9%**
	Yüksek Lisans	Count	48	27	75
		% within Memnuniyet	20,3%	22,7%	21,1%
	Doktora	Count	32	9	41
		% within Memnuniyet	13,6%	7,6%	11,5%
Total		**Count**	**236**	**119**	**355**
		% within Memnuniyet	**100%**	**100%**	**100%**
Yaş	20-25	Count	26	16	42
		% within Memnuniyet	11,0%	13,4%	11,8%
	26-31	Count	**67**	**36**	**103**
		% within Memnuniyet	**28,4%**	**30,3%**	**29,0%**
	32-37	Count	**62**	**25**	**87**
		% within Memnuniyet	**26,3%**	**21,0%**	**24,5%**
	38-43	Count	34	20	54
		% within Memnuniyet	14,4%	16,8%	15,2%
	44-49	Count	23	14	37
		% within Memnuniyet	9,7%	11,8%	10,4%
	50-55	Count	18	6	24
		% within Memnuniyet	7,6%	5,0%	6,8%
	56-60	Count	4	1	5
		% within Memnuniyet	1,7%	0,8%	1,4%
	61-+	Count	2	1	3
		% within Memnuniyet	0,8%	0,8%	0,8%
Total		**Count**	**236**	**119**	**355**
		% within Memnuniyet	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Tablo 4.21. Demografik özelliklere göre mevcut mutfaktan memnuniyet (Devam).

			Memnuniyet		Total
			Memnun	**Memnun değil**	
Aylık Gelir	1500 TL altında	Count	12	10	22
		% within Memnuniyet	5,3%	8,8%	6,5%
	1501 -3000 TL Arası	Count	45	25	70
		% within Memnuniyet	20,0%	22,1%	20,7%
	3001-4500 TL Arası	Count	**62**	**31**	93
		% within Memnuniyet	**27,6%**	**27,4%**	27,5%
	4501-6000 TL Arası	Count	43	20	63
		% within Memnuniyet	19,1%	17,7%	18,6%
	6001-7500 TL Arası	Count	18	13	31
		% within Memnuniyet	8,0%	11,5%	9,2%
	7501-9999 TL Arası	Count	13	7	20
		% within Memnuniyet	5,8%	6,2%	5,9%
	10000 TL ve üstü	Count	31	7	38
		% within Memnuniyet	13,8%	6,2%	11,2%
	8,0	Count	1	0	1
		% within Memnuniyet	0,4%	0,0%	0,3%
Total		**Count**	**225**	**113**	**338**
		% within Memnuniyet	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Demografik özelliklere göre mevcut mutfağı değiştirme isteğiyle ilgili bulgular ise Tablo 4.22'de verilmektedir. Buna göre;

- Kadınların %69'i, erkeklerin %31' u mevcut mutfakların değiştirmeyi isterken kadınların %60'i, erkeklerin ise %40'u mutfaklarını değiştirmek istememektedirler

- Evlilerin %58'i, bekarların %42'si mutfaklarını değiştirmeyi istemekte, evlilerin %51'i, erkeklerin ise %49'u mutfaklarını değiştirmek istememektedir.

Tablo 4.22. Demografik özelliklere göre mevcut mutfağı değiştirme isteği.

			Değiştirme İsteği		Total
			Evet	**Hayır**	
Cinsiyet	**Kadın**	Count	**104**	**123**	227
		% within DeğiştirmeİsteğI	**68,9%**	**60,3%**	63,9%
	Erkek	Count	47	81	128
		% within DeğiştirmeİsteğI	31,1%	39,7%	36,1%
Total		Count	151	204	355
		% within DeğiştirmeİsteğI	100,0%	100,0%	100,0%
Medeni Durum	**Evli**	Count	**88**	**104**	192
		% within DeğiştirmeİsteğI	**58,3%**	**51,0%**	54,1%
	Bekar	Count	63	**100**	163
		% within DeğiştirmeİsteğI	41,7%	**49,0%**	45,9%
Total		Count	151	204	355
		% within DeğiştirmeİsteğI	100,0%	100,0%	100,0%
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	10	7	17
		% within DeğiştirmeİsteğI	6,6%	3,4%	4,8%
	Ön Lisans	Count	13	**14**	27
		% within DeğiştirmeİsteğI	8,6%	**6,9%**	7,6%
	Lisans	Count	**80**	**115**	**195**
		% within DeğiştirmeİsteğI	**53,0%**	**56,4%**	**54,9%**
	Yüksek Lisans	Count	36	**39**	75
		% within DeğiştirmeİsteğI	23,8%	**19,1%**	21,1%
	Doktora	Count	12	**29**	41
		% within DeğiştirmeİsteğI	7,9%	**14,2%**	11,5%
Total		**Count**	**151**	**204**	**355**
		% within DeğiştirmeİsteğI	**100%**	**100%**	**100%**
Yaş	20-25	Count	20	**22**	42
		% within DeğiştirmeİsteğI	13,2%	**10,8%**	11,8%
	26-31	Count	**37**	**66**	**103**
		% within DeğiştirmeİsteğI	**24,5%**	**32,4%**	**29,0%**
	32-37	Count	**34**	**53**	87
		% within DeğiştirmeİsteğI	**22,5%**	**26,0%**	24,5%
	38-43	Count	25	**29**	54
		% within DeğiştirmeİsteğI	16,6%	**14,2%**	15,2%
	44-49	Count	**22**	15	37
		% within DeğiştirmeİsteğI	**14,6%**	7,4%	10,4%
	50-55	Count	9	**15**	24
		% within DeğiştirmeİsteğI	6,0%	**7,4%**	6,8%
	56-60	Count	2	**3**	5
		% within DeğiştirmeİsteğI	1,3%	**1,5%**	1,4%
	61-+	Count	2	1	3
		% within DeğiştirmeİsteğI	1,3%	0,5%	0,8%
Total		**Count**	**151**	**204**	**355**
		% within DeğiştirmeİsteğI	**100%**	**100%**	**100%**

Tablo 4.22. Demografik özelliklere göre mevcut mutfağı değiştirme isteği (Devam).

			DeğiştirmeİsteğI		Total
			Evet	**Hayır**	
Aylık Gelir	1500 TL altında	Count	9	13	22
		% within DeğiştirmeİsteğI	6,3%	6,7%	6,5%
	1501 -3000 TL Arası	Count	34	36	70
		% within DeğiştirmeİsteğI	23,8%	18,5%	20,7%
	3001-4500 TL Arası	Count	**38**	**55**	**93**
		% within DeğiştirmeİsteğI	**26,6%**	**28,2%**	**27,5%**
	4501-6000 TL Arası	Count	**24**	**39**	63
		% within DeğiştirmeİsteğI	**16,8%**	**20,0%**	18,6%
	6001-7500 TL Arası	Count	14	17	31
		% within DeğiştirmeİsteğI	9,8%	8,7%	9,2%
	7501-9999 TL Arası	Count	7	13	20
		% within DeğiştirmeİsteğI	4,9%	6,7%	5,9%
	10000 TL ve üstü	Count	16	22	38
		% within DeğiştirmeİsteğI	11,2%	11,3%	11,2%
	Diğer	Count	1	0	1
		% within DeğiştirmeİsteğI	0,7%	0,0%	0,3%
Total		**Count**	**143**	**195**	**338**
		% within DeğiştirmeİsteğI	**100%**	**100%**	**100%**

- Eğitim durumu ilk ve orta öğretim olanların %7'ü, ön lisans düzeyindekilerin %9'si, **lisans düzeyindekilerin %53'ü**, yüksek lisans düzeyindekilerin %24'ü doktora düzeyindekilerin ise %8'i mevcut **mutfaklarını değiştirmeyi istemektedir**. Buna karşılık ilk ve orta öğretim düzeyindekilerin %4'ü, ön lisans düzeyindekilerin %7'si, **lisans düzeyindekilerin %56'sı**, yüksek lisans düzeyindekilerin %19'u doktora düzeyindekilerin ise %14'ü **mutfaklarını değiştirmeyi istememektedir**.

- Yaşa göre mevcut mutfağı değiştirme isteği incelendiğinde ise değiştirme isteği ve isteksizliği en yüksek olanların **26-31 yaş (%25'i değiştirmeyi istiyor, %32 istemiyor)** ile **32-37 yaş (%23'ü değiştirmeyi istiyor, %26'sı istemiyor)** aralığında olduğu görülmektedir.

- Aylık gelirlerine bakıldığında ise en yüksek değiştirme isteği ve isteksizliğe sahip olanların **3000-4500 TL** arasında gelir düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu gelir

grubunda olanların **%27'si mutfaklarını değiştirmek isterken %28'i istememektedir**. Bu gelir grubunu ise **4500-6000-TL** arasındaki gelir grubu takip etmektedir. Bu gruptakilerin de %17'si mutfaklarını değiştirmek isterken %20'si istememektedir.

4.3. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Yaptırma/Satınalma Tercihleri

Araştırmaya katılanların demografik özelliklerine göre mutfağı yaptırmayı veya satın almayı tercih ettiklerine ilişkin dağılımlar Tablo 4.23 verilmektedir.

Araştırmaya katılanların büyük bir bölümü %44'ü **marka mutfak satın almayı**, %43'ü **marangoza yaptırmayı,** %10'u ise yapı marketlerden satın almayı tercih etmektedir. Marka mutfak satın almayı ve marangozdan yaptırmayı tercih edenlerin özellikleri ise şu şekildedir:

- Marka mutfağı satın almayı tercih edenlerin %49'u kadın, %35'i erkek; %39'u evli, %50'si ise bekardır. Çoğunlukla eğitim durumları lisans düzeyinde (%43), yaşları 26-31yaş (%47) ile 33-27yaş (%38) arasında ve 3001-4500-TL (%44) ile 4500-6000-TL (%40) arasında bir gelire sahiptir.
- Mutfağı marangoza yaptırmayı tercih edenlerin ise %36'sı kadın %56'sı erkek; %50'si evli, %36'sı bekardır. Çoğunlukla eğitim durumları lisans düzeyinde (%46), yaşları 26-31yaş (%40) ile 33-27yaş (%50) arasında ve 3000-4500-TL (50) ile 4500-6000-TL (%49) arasında bir gelire sahiptir.
- Mutfağı yapı marketlerden satın almayı tercih edenlerin %12'si kadın, %7'i erkek; %17'si evli, %11'i bekardır. Çoğunlukla eğitim durumları lisans düzeyinde (%9), yaşları 26-31yaş (%12) ile 33-27yaş (%39) arasında ve 1501-3000-TL (%19) arasında bir gelire sahiptir.

Tablo 4.23. Demografik özelliklere göre mutfak yaptırma/satın alma yeri.

			Yaptırma/SatınalmaYeri				Total
			Marangoza yaptırmak	**Marka mutfak satın almak**	**Yapı marketlerden satın almak**	Diğer	
Cinsiyet	Kadın	Count	82	**111**	26	8	227
		% within Cinsiyet	36,1%	**48,9%**	11,5%	3,5%	100%
	Erkek	Count	**72**	45	9	2	128
		% within Cinsiyet	**56,2%**	35,2%	7,0%	1,6%	100%
Total		Count	154	156	35	10	355
		% within Cinsiyet	43,4%	43,9%	9,9%	2,8%	100%
Medeni Durum	Evli	Count	**96**	74	17	5	192
		% within MedeniDurum	**50,0%**	38,5%	8,9%	2,6%	100%
	Bekar	Count	58	**82**	18	5	163
		% within MedeniDurum	35,6%	**50,3%**	11,0%	3,1%	100%
Total		**Count**	**154**	**156**	**35**	**10**	**355**
		% within MedeniDurum	**43,4%**	**43,9%**	**9,9%**	**2,8%**	**100%**
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	9	7	1	0	17
		% within EgitimDurumu	52,9%	41,2%	5,9%	0,0%	100%
	Ön Lisans	Count	13	9	5	0	27
		% within EgitimDurumu	48,1%	33,3%	18,5%	0,0%	100%
	Lisans	Count	**89**	**83**	**17**	6	195
		% within EgitimDurumu	**45,6%**	**42,6%**	**8,7%**	3,1%	100%
	Yüksek Lisans	Count	30	35	7	3	75
		% within EgitimDurumu	40,0%	46,7%	9,3%	4,0%	100%
	Doktora	Count	13	22	5	1	41
		% within EgitimDurumu	31,7%	53,7%	12,2%	2,4%	100%
Total		**Count**	**154**	**156**	**35**	**10**	**355**
		% within EgitimDurumu	**43,4%**	**43,9%**	**9,9%**	**2,8%**	**100%**
Yaş	20-25	Count	15	19	7	1	42
		% within Yaş	35,7%	45,2%	16,7%	2,4%	100%
	26-31	Count	**41**	**48**	**12**	2	103
		% within Yaş	**39,8%**	**46,6%**	**11,7%**	1,9%	100%
	32-37	Count	**43**	**33**	**8**	3	87
		% within Yaş	**49,4%**	**37,9%**	**9,2%**	3,4%	100%
	38-43	Count	22	28	3	1	54
		% within Yaş	40,7%	51,9%	5,6%	1,9%	100%
	44-49	Count	21	13	2	1	37
		% within Yaş	56,8%	35,1%	5,4%	2,7%	100%
	50-55	Count	9	11	2	2	24
		% within Yaş	37,5%	45,8%	8,3%	8,3%	100%
	56-60	Count	3	2	0	0	5
		% within Yaş	60,0%	40,0%	0,0%	0,0%	100%
	61-+	Count	0	**2**	1	0	3
		% within Yaş	0,0%	**66,7%**	33,3%	0,0%	100%
Total		**Count**	**154**	**156**	**35**	**10**	**355**
		% within Yaş	**43,4%**	**43,9%**	**9,9%**	**2,8%**	**100%**

Tablo 4.23. Demografik özelliklere göre mutfak yaptırma/satın alma yeri (Devam).

			Yaptırma/SatınalmaYeri				Total
			Marangoza yaptırmak	**Marka mutfak satın almak**	**Yapı marketlerden satın almak**	Diğer	
Aylık Gelir	1500 TL altında	Count	8	10	3	1	22
		% within AylıkGelir	36,4%	45,5%	13,6%	4,5%	100%
	1501 -3000 TL Arası	Count	28	27	**13**	2	70
		% within AylıkGelir	40,0%	38,6%	**18,6%**	2,9%	100%
	3001-4500 TL Arası	Count	**46**	**41**	3	3	93
		% within AylıkGelir	**49,5%**	**44,1%**	3,2%	3,2%	100%
	4501-6000 TL Arası	Count	**31**	**25**	6	1	63
		% within AylıkGelir	**49,2%**	**39,7%**	9,5%	1,6%	100%
	6001-7500 TL Arası	Count	15	11	4	1	31
		% within AylıkGelir	48,4%	35,5%	12,9%	3,2%	100%
	7501-9999 TL Arası	Count	5	13	1	1	20
		% within AylıkGelir	25,0%	65,0%	5,0%	5,0%	100%
	10000 TL ve üstü	Count	13	21	3	1	38
		% within AylıkGelir	34,2%	55,3%	7,9%	2,6%	100%
	8,0	Count	0	1	0	0	1
		% within AylıkGelir	0,0%	100%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**146**	**149**	**33**	**10**	**338**
		% within AylıkGelir	**43,2%**	**44,1%**	**9,8%**	**3,0%**	**100%**

4.4. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Tiplerine Yönelik Tercihler

Demografik özelliklerine göre tercih edilen mutfak tiplerine yönelik bilgiler Tablo 4.24 verilmektedir, araştırmaya katılanların demografik özelliklerine göre tercih edilen bu mutfak tiplerine ilişkin elde edilen sonuçlar şu şekilde özetlenebilir;

- **Tek duvar tipi (I tipi)** mutfağı tercih edenlerin %36'sı kadın, %42'si erkek; %38'i evli, %38'i ise bekardır. Eğitim durumu ilköğretim ve orta öğretim düzeyinde olanların %53'ü, ön lisans düzeyindekilerin %33'ü, lisans düzeyindekilerin %44'ü, yüksek lisans düzeyindekilerin %25'i, doktora düzeyindekilerin %32'si tarafından bu mutfak tipi tercih edilmektedir.
- **Kadınların % 36'sı tek duvar tipi**, **% 21'i ada tipi**; %15'i U tipi; %8'i açık mutfak (Amerikan tipi); %5'i yarımada tipi; % 3'ü koridor tipi; %1'i kapalı

çalışma mutfak tiplerini tercih etmektedir. Kadınların %9'una göre ise mutfak tipi farketmemektedir.

- **Erkeklerin %42'si tek duvar tipi**; **%15'i ada tipi;** %9'u U tipi; %8'i açık mutfak; %6'sı yarımada tipi; %3'ü kapalı çalışma mutfağı, %2'si koridor tipi mutfak tiplerini tercih etmektedir. %14'üne göre ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **Evli** olanların **% 38'i tek duvar tipi**, **% 19'i ada tipi;** %13'i U tipi; %4'i yarımada tipi; %7'i açık mutfak (Amerikan tipi); % 5'ü koridor tipi; %2'i kapalı çalışma mutfak tiplerini tercih etmektedir. Kadınların %10'una göre ise mutfak tipi farketmez.
- **Bekarların % 38'i tek duvar tipi**; **%18'i ada tipi**; %13'ü U tipi; %9'u açık mutfak; %7'si yarımada tipi; %2'si kapalı çalışma mutfağı; %1'i koridor tipi mutfakları tercih etmektedir. Bekarların %11'ine göre mutfak tipi farketmiyor.

Tablo 4.24. Demografik özelliklere göre tercih edilen mutfak tipleri.

			Mutfak Tipleri									Total
			Tek duvar tipi mutfak (I tipi)	**Koridor tipi mutfak**	**U tipi mutfak**	**Yarımada tipi mutfak**	**Ada tipi mutfak**	**Kapalı çalışma mutfağı**	**Açık mutfak (Amerikan tipi)**	**Farketmez**	**Diğer**	
Cinsiyet	Kadın	Count	**81**	7	33	11	**48**	3	19	20	5	227
		% within Cinsiyet	**35,7%**	3,1%	14,5%	4,8%	**21,1%**	1,3%	8,4%	8,8%	2,2%	100%
	Erkek	Count	**54**	3	12	7	19	4	10	18	1	128
		% within Cinsiyet	**42,2%**	2,3%	9,4%	5,5%	14,8%	3,1%	7,8%	14,1%	0,8%	100%
Total		Count	**135**	**10**	**45**	**18**	**67**	**7**	**29**	**38**	**6**	355
		% within Cinsiyet	**38,0%**	**2,8%**	**12,7%**	**5,1%**	**18,9%**	**2,0%**	**8,2%**	**10,7%**	**1,7%**	100%
Medeni Durum	Evli	Count	**73**	9	24	7	37	4	14	20	4	192
		% within MedeniDurum	**38,0%**	4,7%	12,5%	3,6%	19,3%	2,1%	7,3%	10,4%	2,1%	100,0%
	Bekar	Count	**62**	1	21	11	30	3	15	18	2	163
		% within MedeniDurum	**38,0%**	0,6%	12,9%	6,7%	18,4%	1,8%	9,2%	11,0%	1,2%	100%
Total		Count	**135**	**10**	**45**	**18**	**67**	**7**	**29**	**38**	**6**	355
		% within MedeniDurum	**38,0%**	**2,8%**	**12,7%**	**5,1%**	**18,9%**	**2,0%**	**8,2%**	**10,7%**	**1,7%**	100%
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	**9**	1	2	1	0	1	2	1	0	17
		% within EgitimDurumu	**52,9%**	5,9%	11,8%	5,9%	0,0%	5,9%	11,8%	5,9%	0,0%	100%
	Ön Lisans	Count	**9**	0	1	2	5	2	3	5	0	27
		% within EgitimDurumu	**33,3%**	0,0%	3,7%	7,4%	18,5%	7,4%	11,1%	18,5%	0,0%	100%
	Lisans	Count	**85**	4	23	10	33	0	15	20	5	195
		% within EgitimDurumu	**43,6%**	2,1%	11,8%	5,1%	16,9%	0,0%	7,7%	10,3%	2,6%	100%
	Yüksek Lisans	Count	**19**	4	10	1	25	3	7	6	0	75
		% within EgitimDurumu	**25,3%**	5,3%	13,3%	1,3%	33,3%	4,0%	9,3%	8,0%	0,0%	100%
	Doktora	Count	13	1	9	4	4	1	2	6	1	41
		% within EgitimDurumu	31,7%	2,4%	22,0%	9,8%	9,8%	2,4%	4,9%	14,6%	2,4%	100%
Total		Count	**135**	**10**	**45**	**18**	**67**	**7**	**29**	**38**	**6**	355
		% within EgitimDurumu	**38,0%**	**2,8%**	**12,7%**	**5,1%**	**18,9%**	**2,0%**	**8,2%**	**10,7%**	**1,7%**	100%

Tablo 4.24. Demografik özelliklere göre tercih edilen mutfak tipleri (Devam).

			Tek duvar tipi	Koridor	U tipi	Yarımada	Ada tipi	Kapalı	Açık	Farketmez	Diğer	
Yaş	20-25	Count	**18**	0	2	1	9	1	6	5	0	42
		% within Yaş	**42,9%**	0,0%	4,8%	2,4%	21,4%	2,4%	14,3%	11,9%	0,0%	100%
	26-21	Count	**36**	2	12	7	24	2	11	7	2	103
		% within Yaş	**35,0%**	1,9%	11,7%	6,8%	23,3%	1,9%	10,7%	6,8%	1,9%	100%
	32-37	Count	**36**	0	11	4	20	1	6	7	2	87
		% within Yaş	**41,4%**	0,0%	12,6%	4,6%	23,0%	1,1%	6,9%	8,0%	2,3%	100%
	38-43	Count	**17**	4	9	3	7	0	3	11	0	54
		% within Yaş	**31,5%**	7,4%	16,7%	5,6%	13,0%	0,0%	5,6%	20,4%	0,0%	100%
	44-49	Count	**18**	3	6	1	3	1	1	3	1	37
		% within Yaş	**48,6%**	8,1%	16,2%	2,7%	8,1%	2,7%	2,7%	8,1%	2,7%	100%
	50-55	Count	**6**	1	4	1	4	2	2	3	1	24
		% within Yaş	**25,0%**	4,2%	16,7%	4,2%	16,7%	8,3%	8,3%	12,5%	4,2%	100%
	56-60	Count	**2**	0	0	1	0	0	0	2	0	5
		% within Yaş	**40,0%**	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	40,0%	0,0%	100%
	61-+	Count	**2**	0	1	0	0	0	0	0	0	3
		% within Yaş	**66,7%**	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	135	10	45	18	67	7	29	38	6	355
		% within Yaş	38,0%	2,8%	12,7%	5,1%	18,9%	2,0%	8,2%	10,7%	1,7%	100%
Aylık Gelir	1500 TL altında	Count	**9**	1	3	1	3	0	1	4	0	22
		% within AylıkGelir	**40,9%**	4,5%	13,6%	4,5%	13,6%	0,0%	4,5%	18,2%	0,0%	100%
	1501 -3000 TL Arası	Count	**27**	0	9	3	17	1	4	7	2	70
		% within AylıkGelir	**38,6%**	0,0%	12,9%	4,3%	24,3%	1,4%	5,7%	10,0%	2,9%	100%
	3001-4500 TL Arası	Count	**39**	3	12	4	15	2	10	7	1	93
		% within AylıkGelir	**41,9%**	3,2%	12,9%	4,3%	16,1%	2,2%	10,8%	7,5%	1,1%	100%
	4501-6000 TL Arası	Count	**24**	2	10	4	9	0	6	7	1	63
		% within AylıkGelir	**38,1%**	3,2%	15,9%	6,3%	14,3%	0,0%	9,5%	11,1%	1,6%	100%
	6001-7500 TL Arası	Count	**11**	1	1	2	8	1	2	4	1	31
		% within AylıkGelir	**35,5%**	3,2%	3,2%	6,5%	25,8%	3,2%	6,5%	12,9%	3,2%	100%
	7501-9999 TL Arası	Count	4	0	4	2	**7**	0	1	2	0	20
		% within AylıkGelir	20,0%	0,0%	20,0%	10,0%	**35,0%**	0,0%	5,0%	10,0%	0,0%	100%
	10000 TL ve üstü	Count	**12**	2	6	2	5	3	2	5	1	38
		% within AylıkGelir	**31,6%**	5,3%	15,8%	5,3%	13,2%	7,9%	5,3%	13,2%	2,6%	100%
	Diğer	Count	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
		% within AylıkGelir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	126	9	45	18	65	7	26	36	6	338
		% within AylıkGelir	37,3%	2,7%	13,3%	5,3%	19,2%	2,1%	7,7%	10,7%	1,8%	100%

- **İlk ve Ortaöğretim** düzeyindeki bireylerin **%53'ü Tek duvar tipi**; **%12'si U tipi; %12'si açık mutfak**; %6'sı koridor tipi; %6'sı yarımada tipi; %6'sı kapalı çalışma mutfağı tercih etmektedir. Ada tipi ise tercih edilmemekte, %6'sına göre de mutfak tipi farketmemektedir.
- **Ön lisans** düzeyinde olanların **%33'ü Tek duvar tipi**; **%19'u ada tipi;** %11'i açık mutfak; %7'si yarımada tipi; %7'si kapalı çalışma mutfağı; %4'ü U tipi mutfağı tercih etmekte koridor tipi mutfak ise hiç tercih edilmemektedir. %19'u için ise mutfak tipi farketmiyor.
- **Lisans** düzeyindekilerin **%44'ü tek duvar tipi**; **%17'si ada tipi**; %12'si U tipi; %8'si açık mutfak; %5'si yarımada tipi; %2'si koridor tipi mutfağı tercih etmekte %10'u için ise farketmemektedir.
- **Yüksek lisans** düzeyinde olanların **%33'ü ada tipi; %25'i tek duvar tipi**; %13'si U tipi; %9'u açık mutfak; %5'i koridor tipi; %1'i yarımada tipi; %4'ü kapalı çalışma mutfağı tercih ederken %8'ine göre mutfak tipinin farketmemektedir.
- **Doktora** düzeyindekilerin ise **%32'si tek duvar tipi**; **%22'si U tipi**; %10'u yarımada tipi; %10'u ada tipi; %5'i açık mutfak; %2'si koridor tipi; %2'si kapalı çalışma mutfağı tercih ederken %15'i için ise farketmemektedir.
- **20-25 yaş** aralığındakilerin **%43'ü tek duvar tipi**; **%21'i ada tipi**; %14'ü açık mutfak; %8'i U tipi; %2'si yarımada tipi; %2'si kapalı çalışma mutfağı tercih ederken koridor mutfağı kimse tercih etmemiştir. %12'si için ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **26-31 yaş** arasındakilerin **%35'i tek duvar tipi**; **%23'ü ada tipi**; %12'si U tipi; %11'i açık mutfak; %2'si koridor tipi; %7'si yarımada tipi; %2'si kapalı çalışma mutfağı tercih etmiştir. %7'sine göre ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **32-37 yaş** aralığındakilerin **%41'i tek duvar tipi; %23'ü ada tipi**; %13'ü U tipi; %7'si açık mutfak; %5'i yarımada tipi; %1'i kapalı çalışma mutfağı tercih ederken %8'i için mutfak tipi farketmemektedir.
- **38-43 yaş** aralığında olanların **%32'si tek duvar tipi**; **%17'si U tipi**; %13'ü ada tipi; %7'si koridor tipi; %6'sı açık mutfak; %6'sı yarımada tipi mutfak tiplerini tercih etmektedir. Bu yaş grubunda olanların %20'sine göre ise mutfak tipi farketmemektedir.

- **44-49 yaş** arasında olanların **%49'u tek duvar tipi**; **%16'sı U tipi**; %8'i koridor tipi; %8'i ada tipi; %3'ü yarımada tipi; %3'ü kapalı çalışma mutfağı; %'3ü açık mutfak tipini seçerken %8'i için mutfak tipi farketmemektedir.
- **50-55 yaş** arasındakilerin **%25'i tek duvar tipi**; **%17'si U tipi; %17'si ada tipi**; %8'i kapalı çalışma mutfağı; %8'i açık mutfak; %4'ü yarımada tipi; %4'ü koridor tipi mutfağı tercih etmektedir. %13'üne göre ise farketmemektedir.
- **56-60 yaş** aralığında olanların **%40'ı tek duvar tipi**; **%20'si yarımada tipi** mutfağı tercih ederken diğer mutfak tiplerini hiç tercih etmemiştir. Bu yaş grubundakilerin %40'ı için ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **61 yaş ve üstündekilerin %67'si tek duvar tipi**; **%33'ü U tipi** mutfağı tercih etmektedir.
- Aylık geliri **1500 TL ve altında** olanların **%40'ı tek duvar tipi**; %5'i koridor tipi; **%14'ü U tipi**; %5'i yarımada tipi; **%14'ü ada tipi**; %5'i açık mutfak tipini tercih etmektedir. Bu yaş grubundakilerin %18'sine göre ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **1501-3000 TL** arasındaki gelir düzeyinde olanların **%39'u tek duvar tipi**; %13'ü U tipi; %4'ü yarımada tipi; **%24'ü ada tipi**; %1'i kapalı çalışma mutfağı; %6'sı açık mutfak tipini tercih etmektedir. Bu yaş grubundakilerin %10'sine göre ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **3001-4500 TL**arasında geliri olanların **%42'si tek duvar tipi**; %3'ü koridor tipi; %13'ü U tipi; %4'ü yarımada tipi; **%16'sı ada tipi**; %2'si kapalı çalışma mutfağı; %11'i açık mutfak tipini tercih etmektedir. Bu yaş grubundakilerin %8'ine göre ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **4501-6000 TL** arasında aylık geliri olanların **%38'i tek duvar tipi**; %3'si koridor tipi; **%16'si U tipi**; %6'sı yarımada tipi; %14'ü ada tipi; %10'u açık mutfak tipini tercih etmektedir. Bu yaş grubundakilerin %11'ine göre ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **6001-7500 TL** arasında gelire sahip olanların **%36'sı tek duvar tipi**; %3'ü koridor tipi; %3'ü U tipi; %7'si yarımada tipi; **%26'sı ada tipi**; %3'ü kapalı çalışma mutfağı; %'7si açık mutfak tipini tercih etmektedir. Bu yaş grubundakilerin %13'üne göre ise mutfak tipi farketmemektedir.

- **7501-9999 TL** arasında geliri olanların **%20'si tek duvar tipi; %20'si U tipi;** %10'u yarımada tipi; **%35'i ada tipi** mutfağı tercih etmektedir. Bu yaş grubundakilerin %5'ine göre ise mutfak tipi farketmemektedir.
- **10000 TL ve üstünde** geliri olanların **%32'si tek duvar tipi**; %5'si koridor tipi; **%16'si U tipi**; %5'si yarımada tipi; %13'si ada tipi; %8'si kapalı çalışma mutfağı; %5'si açık mutfak tipini tercih etmektedir. Bu yaş grubundakilerin %13'üne göre ise mutfak tipi farketmemektedir.

4.5. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Renk Tercihleri

Demografik özelliklerine göre mutfaktaki renk tercihleri incelendiğinde tercih edilen mutfak tiplerine yönelik bilgiler Tablo 4.25'de verilmektedir. Tabloda sırasıyla katılımcıların %52'si **beyaz**, % 19'u **krem**, %8'i mor, %4'ü siyah, gri ve kahverengi, %3'ü mavi, %1'i turuncu rengi tercih ederken %0,3'ü küçük bir oranla lacivert rengi tercih etmektedir. Demografik özelliklere göre mutfak tasarımındaki renk tercihleriyle ilgili elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

- **Kadınların %52'si beyaz**; %3'ü yeşil; %0,4'ü lacivert; %1'i kırmızı; %3'ü mavi; **%21'i krem**; %4'ü siyah; %6'sı mor; %4'ü gri; %5'i kahverengi rengini tercih etmiştir.
- **Erkeklerin %51'i beyaz**; %1'i yeşil; %4'ü kırmızı; %3'ü mavi; **%15'i krem**; %2'si turuncu; %5'i siyah; %13'ü mor; %4'ü gri; %3'ü kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **Evlilerin %56'sı beyaz**; %2'si yeşil; %2'si kırmızı; **%17'si krem**; %1'i turuncu; %4'ü siyah; %8'i mor; %3'ü gri; %6'sı kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **Bekarların %47'si beyaz**; %3'ü yeşil; %1'i lacivert; %3'ü kırmızı; %6'sı mavi; **%20'si krem**; %4'ü siyah; %8'i mor; %5'ü gri; %3'ü kahverengi rengi tercih etmiştir.

Tablo 4.25. Demografik özelliklere göre renk tercihleri.

			Renkler												Total
			Beyaz	**Yeşil**	**Lacivert**	**Kırmızı**	**Mavi**	**Krem**	**Turuncu**	**Siyah**	**Mor**	**Gri**	**Kahverengi**	Diğer	
Cinsiyet	Kadın	Count	**118**	7	1	2	6	**48**	0	9	13	8	11	4	227
		% within Cinsiyet	**52,0%**	3,1%	0,4%	0,9%	2,6%	**21,1%**	0,0%	4,0%	5,7%	3,5%	4,8%	1,8%	100%
	Erkek	Count	**65**	1	0	5	4	**19**	2	6	16	5	4	1	128
		% within Cinsiyet	**50,8%**	0,8%	0,0%	3,9%	3,1%	**14,8%**	1,6%	4,7%	12,5%	3,9%	3,1%	0,8%	100%
Total		Count	183	8	1	7	10	67	2	15	29	13	15	5	355
		% within Cinsiyet	51,5%	2,3%	0,3%	2,0%	2,8%	18,9%	0,6%	4,2%	8,2%	3,7%	4,2%	1,4%	100%
Medeni Durum	Evli	Count	**107**	4	0	3	0	**33**	2	8	16	5	11	3	192
		% within MedeniDur	**55,7%**	2,1%	0,0%	1,6%	0,0%	**17,2%**	1,0%	4,2%	8,3%	2,6%	5,7%	1,6%	100%
	Bekar	Count	**76**	4	1	4	10	**34**	0	7	13	8	4	2	163
		% within MedeniDur	**46,6%**	2,5%	0,6%	2,5%	6,1%	**20,9%**	0,0%	4,3%	8,0%	4,9%	2,5%	1,2%	100%
Total		Count	183	8	1	7	10	67	2	15	29	13	15	5	355
		% within MedeniDurum	51,5%	2,3%	0,3%	2,0%	2,8%	18,9%	0,6%	4,2%	8,2%	3,7%	4,2%	1,4%	100%
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	**5**	**3**	0	2	1	2	0	0	2	1	1	0	17
		% within EgitimDurum	**29,4%**	**17,6%**	0,0%	11,8%	5,9%	11,8%	0,0%	0,0%	11,8%	5,9%	5,9%	0,0%	100%
	Ön Lisans	Count	**10**	1	0	1	0	**8**	0	1	4	1	1	0	27
		% within EgitimDurum	**37,0%**	3,7%	0,0%	3,7%	0,0%	**29,6%**	0,0%	3,7%	14,8%	3,7%	3,7%	0,0%	100%
	Lisans	Count	**103**	3	1	3	6	**35**	1	8	14	9	7	5	195
		% within EgitimDurum	**52,8%**	1,5%	0,5%	1,5%	3,1%	**17,9%**	0,5%	4,1%	7,2%	4,6%	3,6%	2,6%	100%
	Yüksek Lisans	Count	**43**	1	0	1	3	**12**	1	5	4	2	3	0	75
		% within EgitimDurum	**57,3%**	1,3%	0,0%	1,3%	4,0%	**16,0%**	1,3%	6,7%	5,3%	2,7%	4,0%	0,0%	100%
	Doktora	Count	**22**	0	0	0	0	**10**	0	1	5	0	3	0	41
		% within EgitimDurum	**53,7%**	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	**24,4%**	0,0%	2,4%	12,2%	0,0%	7,3%	0,0%	100%
Total		Count	183	8	1	7	10	67	2	15	29	13	15	5	355
		% within EgitimDurumu	51,5%	2,3%	0,3%	2,0%	2,8%	18,9%	0,6%	4,2%	8,2%	3,7%	4,2%	1,4%	100%

Tablo 4.25. Demografik özelliklere göre renk tercihleri (Devam).

			Renkler												Total
			Beyaz	**Yeşil**	**Lacivert**	**Kırmızı**	**Mavi**	**Krem**	**Turuncu**	**Siyah**	**Mor**	**Gri**	**Kahverengi**	Diğer	
Yaş	20-25	Count	**17**	1	0	0	3	**9**	0	4	7	0	1	0	42
		% within Yaş	**40,5%**	2,4%	0,0%	0,0%	7,1%	**21,4%**	0,0%	9,5%	16,7%	0,0%	2,4%	0,0%	100%
	26-21	Count	**53**	4	1	1	6	**11**	0	5	5	9	5	3	103
		% within Yaş	**51,5%**	3,9%	1,0%	1,0%	5,8%	**10,7%**	0,0%	4,9%	4,9%	8,7%	4,9%	2,9%	100%
	32-37	Count	**52**	1	0	2	0	**13**	0	3	9	2	5	0	87
		% within Yaş	**59,8%**	1,1%	0,0%	2,3%	0,0%	**14,9%**	0,0%	3,4%	10,3%	2,3%	5,7%	0,0%	100%
	38-43	Count	**29**	0	0	2	1	**12**	1	1	2	2	3	1	54
		% within Yaş	**53,7%**	0,0%	0,0%	3,7%	1,9%	**22,2%**	1,9%	1,9%	3,7%	3,7%	5,6%	1,9%	100%
	44-49	Count	**17**	0	0	2	0	**13**	1	2	1	0	0	1	37
		% within Yaş	**45,9%**	0,0%	0,0%	5,4%	0,0%	**35,1%**	2,7%	5,4%	2,7%	0,0%	0,0%	2,7%	100%
	50-55	Count	**14**	1	0	0	0	**5**	0	0	4	0	0	0	24
		% within Yaş	**58,3%**	4,2%	0,0%	0,0%	0,0%	**20,8%**	0,0%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	56-60	Count	0	0	0	0	0	**3**	0	0	1	0	1	0	5
		% within Yaş	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	**60,0%**	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	20,0%	0,0%	100%
	61-+	Count	**1**	**1**	0	0	0	**1**	0	0	0	0	0	0	3
		% within Yaş	**33,3%**	**33,3%**	0,0%	0,0%	0,0%	**33,3%**	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	183	8	1	7	10	67	2	15	29	13	15	5	355
		% within Yaş	51,5%	2,3%	0,3%	2,0%	2,8%	18,9%	0,6%	4,2%	8,2%	3,7%	4,2%	1,4%	100%
Aylık Gelir	1500 TL altında	Count	**11**	1	0	1	2	2	0	2	3	0	0	0	22
		% within AylıkGelir	**50,0%**	4,5%	0,0%	4,5%	9,1%	9,1%	0,0%	9,1%	13,6%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	1501 -3000 TL Arası	Count	**33**	4	1	2	0	**14**	0	3	7	2	2	2	70
		% within AylıkGelir	**47,1%**	5,7%	1,4%	2,9%	0,0%	**20,0%**	0,0%	4,3%	10,0%	2,9%	2,9%	2,9%	100%
	3001-4500 TL Arası	Count	**49**	1	0	2	3	**15**	0	5	8	4	5	1	93
		% within AylıkGelir	**52,7%**	1,1%	0,0%	2,2%	3,2%	**16,1%**	0,0%	5,4%	8,6%	4,3%	5,4%	1,1%	100%
	4501-6000 TL Arası	Count	**36**	1	0	0	5	**13**	0	2	3	0	2	1	63
		% within AylıkGelir	**57,1%**	1,6%	0,0%	0,0%	7,9%	**20,6%**	0,0%	3,2%	4,8%	0,0%	3,2%	1,6%	100%
	6001-7500 TL Arası	Count	**17**	1	0	1	0	**8**	0	0	0	3	0	1	31
		% within AylıkGelir	**54,8%**	3,2%	0,0%	3,2%	0,0%	**25,8%**	0,0%	0,0%	0,0%	9,7%	0,0%	3,2%	100%
	7501-9999 TL Arası	Count	**12**	0	0	0	0	2	0	0	**3**	1	2	0	20
		% within AylıkGelir	**60,0%**	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%	**15,0%**	5,0%	10,0%	0,0%	100%
	10000 TL ve üstü	Count	**19**	0	0	1	0	**6**	2	1	5	2	2	0	38
		% within AylıkGelir	**50,0%**	0,0%	0,0%	2,6%	0,0%	**15,8%**	5,3%	2,6%	13,2%	5,3%	5,3%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		% within AylıkGelir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	177	8	1	7	10	61	2	13	29	12	13	5	338
		% within AylıkGelir	52,4%	2,4%	0,3%	2,1%	3,0%	18,0%	0,6%	3,8%	8,6%	3,6%	3,8%	1,5%	100%

- **Eğitim düzeyi ilk ve ortaöğretim olanların %29'u beyaz; %18'i yeşil**; %12'si kırmızı; %6'sı mavi; %12'si krem; %12'si mor: %6'sı gri; %6'sı kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **Ön lisans düzeyindekilerin %37'si beyaz**; %4'ü yeşil; %4'ü kırmızı; **%30'u krem**; %'4'ü siyah; %15'i mor; %4'ü gri; %4'ü kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **Lisans düzeyinde olanların %53'ü beyaz**; %2'si yeşil; %1'i lacivert; %2'si kırmızı; %3'ü mavi; **%18'i krem**; %1'i turuncu; %4'ü siyah; %7'si mor: %5'i gri; %4'ü kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **Yüksek lisans düzeyinde olanların %57'si beyaz**; %1'i yeşil; %1'i kırmızı; %4'ü mavi; **%16'sı krem**; %1'i turuncu; %7'si siyah; %5'i mor**;** %3'ü gri; %4'ü kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **Doktora düzeyindekilerin %54'ü beyaz; %24'ü krem**; %2'si siyah; %12'si mor: %7'si kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **20-25 yaş arasındakilerin %41'i beyaz**; %2'si yeşil; %7'si mavi; **%21'i krem;** %10'u siyah; **%17'si mor**; %4'ü kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **26-31 yaş arasındakilerin %52'si beyaz**; %4'ü yeşil; %1'i lacivert; %1'i kırmızı; %6'sı mavi; **%11'i krem;** %5'i siyah; %5'i mor: %9'u gri; %5'i kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **32-37 yaş arasındakilerin %60'ı beyaz**; %1'i yeşil; %2'si kırmızı; **%15'i krem;** %3'ü siyah; %10'u mor: %2'si gri; %6'sı kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **38-43 yaş aralığında olanların %54'ü beyaz**; %4'ü kırmızı; %2'si mavi; **%22'si krem**; %2'si turuncu; %2'si siyah; %4'ü mor: %4'ü gri; %6'sı kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **44-49 yaş arasında olanların %46'sı beyaz**; %5'i kırmızı; **%35'i krem**; %3'ü turuncu; %5'i siyah; %3'ü mor rengi tercih etmiştir.
- **50-55 yaş aralığında olanların %58'i beyaz**; %4'ü yeşil; **%21'i krem; %17'si mor** rengi tercih etmiştir.
- **56-60 yaş arasında olanların %60'ı krem; %20'si mor; %20'si kahverengi** rengi tercih etmiştir.

- **61 yaş ve üstendekilerin %33'ü beyaz; %33'ü yeşil; %33'ü krem** rengi tercih etmiştir.
- **Aylık geliri 1500 TL ve altındakilerin %50'si beyaz**; %5'i yeşil; %5'i kırmızı; %9'u mavi; %9'u krem; %9'u siyah; **%14'ü mor** rengi tercih etmiştir.
- **1501-3000 TL arasında aylık geliri olanların %47'si beyaz**; %6'sı yeşil; %1'i lacivert; %3'ü kırmızı; **%20'si krem**; %4'ü siyah; %10'u mor: %3'ü gri; %3'ü kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **3001-4500 TL arasında aylık geliri olanların %53'ü beyaz**; %1'i yeşil; %2'si kırmızı; %3'ü mavi; **%16'sı krem**; %5'i siyah; %9'u mor: %4'ü gri; %5'i kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **45001-6000 Tl arasında aylık gelire sahip olanların %57'si beyaz**; %2'si yeşil; rengi tercih etmiştir. Geri kalanların herhangi bir renk tercihleri olmamıştır.
- **6001-7500 TL arasında aylık geliri olanların** %8'i mavi; **%21'i krem**; %3'ü siyah; %5'i mor; %3'ü kahverengi rengi tercih etmiştir.
- **7501-9999 TL arasında aylık gelire sahip olanların %55'i beyaz**; %3'ü yeşil; %3'ü kırmızı; **%26'sı krem**; %10'u gri rengi tercih etmiştir.
- **10000 TL ve üzerinde aylık geliri olanların %50'si beyaz**; %3'ü kırmızı; **%16'sı krem**; %5'i turuncu; %3'ü siyah; %13'ü mor: %5'i gri; %5'i kahverengi rengi tercih etmiştir.

4.6. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Stili Tercihleri

Demografik özelliklerine göre tercih edilen mutfak tarzı/stili ile elde edilen bilgiler Tablo 4.26'da verilmektedir. Araştırmaya katılan katılımcıların %12'si klasik, % 11'u country, %9'i minimalist, **%44'ü modern**, %21'i akıllı mutfak, %3'ü ise geleneksel tarzı tercih etmektedir.

Tablo 4.26. Demografik özelliklere göre tercih edilen mutfak stili/tarzı.

			Mutfak Stili/Tarzı							Total
			Klasik	**Country**	**Minimalist**	**Modern**	**Akıllı mutfak**	**Geleneksel**	Diğer	
Cinsiyet	Kadın	Count	18	30	28	**102**	45	4	0	227
		% within Cinsiyet	7,9%	13,2%	12,3%	**44,9%**	19,8%	1,8%	0,0%	100%
	Erkek	Count	23	9	3	**53**	**31**	8	1	128
		% within Cinsiyet	18,0%	7,0%	2,3%	**41,4%**	**24,2%**	6,2%	0,8%	100%
Total		Count	41	39	31	155	76	12	1	355
		% within Cinsiyet	11,5%	11,0%	8,7%	43,7%	21,4%	3,4%	0,3%	100%
Medeni Durum	Evli	Count	24	20	12	**85**	**41**	10	0	192
		% within MedeniDurum	12,5%	10,4%	6,2%	**44,3%**	**21,4%**	5,2%	0,0%	100%
	Bekar	Count	17	19	19	**70**	35	2	1	163
		% within MedeniDurum	10,4%	11,7%	11,7%	**42,9%**	21,5%	1,2%	0,6%	100%
Total		Count	41	39	31	155	76	12	1	355
		% within MedeniDurum	11,5%	11,0%	8,7%	43,7%	21,4%	3,4%	0,3%	100%
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	2	2	1	**9**	2	1	0	17
		% within EgitimDurumu	11,8%	11,8%	5,9%	**52,9%**	11,8%	5,9%	0,0%	100%
	Ön Lisans	Count	1	3	1	**13**	**7**	2	0	27
		% within EgitimDurumu	3,7%	11,1%	3,7%	**48,1%**	**25,9%**	7,4%	0,0%	100%
	Lisans	Count	27	21	18	**80**	**42**	6	1	195
		% within EgitimDurumu	13,8%	10,8%	9,2%	**41,0%**	**21,5%**	3,1%	0,5%	100%
	Yüksek Lisans	Count	5	9	6	**38**	**16**	1	0	75
		% within EgitimDurumu	6,7%	12,0%	8,0%	**50,7%**	**21,3%**	1,3%	0,0%	100%
	Doktora	Count	6	4	5	**15**	**9**	2	0	41
		% within EgitimDurumu	14,6%	9,8%	12,2%	**36,6%**	**22,0%**	4,9%	0,0%	100%
Total		Count	41	39	31	155	76	12	1	355
		% within EgitimDurumu	11,5%	11,0%	8,7%	43,7%	21,4%	3,4%	0,3%	100%

Tablo 4.26. Demografik özelliklere göre tercih edilen mutfak stili/tarzı (Devam).

			Klasik	**Country**	**Minimalist**	**Modern**	**Akıllı mutfak**	**Geleneksel**	Diğer	Total
Yaş	20-25	Count	5	4	4	**16**	13	0	0	42
		% within Yaş	11,9%	9,5%	9,5%	**38,1%**	31,0%	0,0%	0,0%	100%
	26-21	Count	6	14	15	**46**	20	1	1	103
		% within Yaş	5,8%	13,6%	14,6%	**44,7%**	19,4%	1,0%	1,0%	100%
	32-37	Count	9	13	3	**41**	18	3	0	87
		% within Yaş	10,3%	14,9%	3,4%	**47,1%**	20,7%	3,4%	0,0%	100%
	38-43	Count	9	6	3	**26**	6	4	0	54
		% within Yaş	16,7%	11,1%	5,6%	**48,1%**	11,1%	7,4%	0,0%	100%
	44-49	Count	**10**	1	2	**11**	**10**	3	0	37
		% within Yaş	**27,0%**	2,7%	5,4%	**29,7%**	**27,0%**	8,1%	0,0%	100%
	50-55	Count	2	1	3	**12**	6	0	0	24
		% within Yaş	8,3%	4,2%	12,5%	**50,0%**	25,0%	0,0%	0,0%	100%
	56-60	Count	0	0	1	3	1	0	0	5
		% within Yaş	0,0%	0,0%	20,0%	60,0%	20,0%	0,0%	0,0%	100%
	61-+	Count	0	0	0	0	**2**	1	0	3
		% within Yaş	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	**66,7%**	33,3%	0,0%	100%
Total		**Count**	**41**	**39**	**31**	**155**	**76**	**12**	**1**	**355**
		% within Yaş	**11,5%**	**11,0%**	**8,7%**	**43,7%**	**21,4%**	**3,4%**	**0,3%**	**100%**
AylıkGelir	1500 TL altında	Count	5	0	1	**8**	6	2	0	22
		% within AylıkGelir	22,7%	0,0%	4,5%	**36,4%**	27,3%	9,1%	0,0%	100%
	1501 -3000 TL Arası	Count	6	9	5	**36**	11	3	0	70
		% within AylıkGelir	8,6%	12,9%	7,1%	**51,4%**	15,7%	4,3%	0,0%	100%
	3001-4500 TL Arası	Count	11	9	7	**42**	20	4	0	93
		% within AylıkGelir	11,8%	9,7%	7,5%	**45,2%**	21,5%	4,3%	0,0%	100%
	4501-6000 TL Arası	Count	10	7	11	**18**	**15**	2	0	63
		% within AylıkGelir	15,9%	11,1%	17,5%	**28,6%**	**23,8%**	3,2%	0,0%	100%
	6001-7500 TL Arası	Count	2	1	3	**16**	8	0	1	31
		% within AylıkGelir	6,5%	3,2%	9,7%	**51,6%**	25,8%	0,0%	3,2%	100%
	7501-9999 TL Arası	Count	1	3	0	**11**	5	0	0	20
		% within AylıkGelir	5,0%	15,0%	0,0%	**55,0%**	25,0%	0,0%	0,0%	100%
	10000 TL ve üstü	Count	5	5	2	**16**	9	1	0	38
		% within AylıkGelir	13,2%	13,2%	5,3%	**42,1%**	23,7%	2,6%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	0	1	0	0	0	1
		% within AylıkGelir	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**40**	**34**	**29**	**148**	**74**	**12**	**1**	**338**
		% within AylıkGelir	**11,8%**	**10,1%**	**8,6%**	**43,8%**	**21,9%**	**3,6%**	**0,3%**	**100%**

Demografik özelliklere göre mutfak stili/tarzı tercihleriyle ilgili elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

- **Kadınların** %8'i Klasik; %13'ü Country; %12'si Minimalist; **%45'i Modern**; **%20'si Akıllı mutfak**; %2'si Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Erkeklerin** %18'si Klasik; %7'si Country; %2'si Minimalist; **%41'i Modern**; **%24'ü Akıllı mutfak**; %6'sı Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Evlilerin** %13'ü Klasik; %10'u Country; %6'sı Minimalist; **%44'ü Modern**; **%21'i Akıllı mutfak**; %5'i Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Bekarların,** %10'u Klasik; %12'si Country; %12'si Minimalist; **%43'ü Modern**; **%22'si Akıllı mutfak**; %1'i Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Eğitim düzeyi ilk ve ortaöğretim olanların %12'si Klasik; %12'si Country**; %6'sı Minimalist**; %53'ü Modern**; **%12'si Akıllı mutfak**; %6'sı Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Ön lisans düzeyindekilerin** %4'ü Klasik; %11'i Country; %4'ü Minimalist; **%48'i Modern**; **%16'sı Akıllı mutfak**; %7'si Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Lisans düzeyinde olanların** %14'ü Klasik; %11'i Country; %9'u Minimalist; **%41'i Modern**; **%22'si Akıllı mutfak**; %3'ü Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Yüksek lisans düzeyinde olanların** %7'si Klasik; %12'si Country; %8'i Minimalist; **%51'i Modern**; **%21'i Akıllı mutfak**; %1'i Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Doktora düzeyindekilerin** %15'i Klasik; %10'u Country; %12'si Minimalist; **%37'si Modern**; **%22'si Akıllı mutfak**; %5'i Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **Yaşı 20-25 arasında olanların** %12'si Klasik; %10'u Country; %10'u Minimalist; **%38'i Modern**; **%31'i Akıllı mutfak** tarz mutfak tercih etmiştir.
- **26-31 yaş arasındakilerin** %6'sı Klasik; %14'ü Country; %15'i Minimalist; **%45'i Modern**; **%19'u Akıllı mutfak**; %1'i Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.

- **33-37 yaş aralığında olanların** %10'u Klasik; %15'i Country; %3'ü Minimalist; **%47'si Modern**; **%21'i Akıllı mutfak**; %3'ü Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **38-43 yaş arasında olanların %17'si Klasik**; %11'i Country; %6'sı Minimalist; **%48'i Modern**; %11'i Akıllı mutfak; %7'si Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **44-49 yaş aralığında olanların** %27'si Klasik; %3'ü Country; %5'i Minimalist; **%30'u Modern**; **%27'si Akıllı mutfak**; %8'i Geleneksel tarzdaki mutfakları tercih etmiştir.
- **55-55 yaş arasında olanların** %8'i Klasik; %4'ü Country; %13'ü Minimalist; **%50'si Modern**; **%25'i Akıllı mutfak** tarzındaki mutfakları tercih etmiştir.
- **56-60 yaş arasındakilerin %20'si Minimalist**; **%60'ı Modern**; **%20'si Akıllı mutfak** tarzındaki mutfakları tercih etmiştir.
- **61 yaş ve üstendekilerin %67'si Akıllı mutfak; %33'u Geleneksel** tarz mutfak tercih etmiştir
- **Aylık geliri 1500 TL ve altındakilerin** %12'si Klasik; %11'i Country; %9'u Minimalist; %44'ü Modern; %21'i Akıllı mutfak; %3'ü Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **1501-3000 TL arasında aylık geliri olanların** %23'ü Klasik; %5'i Minimalist; **%36'sı Modern**; **%27'si Akıllı mutfak**; %9'u Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **3001-4500 TL arasında aylık geliri olanların** %9'u Klasik; %13'ü Country; %7'si Minimalist; **%51'i Modern**; **%16'sı Akıllı mutfak**; %4'ü Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **45001-6000 TL arasında aylık gelire sahip olanların** %12'si Klasik; %10'u Country; %8'i Minimalist; **%45'i Modern**; **%22'si Akıllı mutfak**; %4'ü Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.
- **6001-7500 TL arasında aylık geliri olanların** %16'sı Klasik; %11'si Country; %18'i Minimalist; **%29'u Modern**; **%24'ü Akıllı mutfak**; %3'ü Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.

- **7501-9999 TL arasında aylık gelire sahip olanların** %7'si Klasik; %3'ü Country; %10'u Minimalist; **%52'si Modern**; **%26'sı Akıllı mutfak** tarzındaki mutfakları tercih etmiştir.
- **10000 TL ve üzerinde aylık geliri olanların** %13'ü Klasik; %13'ü Country; %5'i Minimalist; **%42'si Modern**; %24'ü Akıllı mutfak; %3'ü Geleneksel tarz mutfak tercih etmiştir.

4.7. Demografik Özelliklere Göre Zemin Kaplama Tercihleri

Mutfak tasarımında önemli konulardan biri de mutfak zeminidir. Araştırmaya katılanların demografik özelliklerine göre tercih edilen mutfak zemin malzemelerine yönelik bilgiler Tablo 4.27'de verilmektedir.

Tablodan da araştırmaya katılanların %21'i fayans; %1'i PVC; %4'ü ahşap; %15'i laminant parke; %20'si **seramik**; %33'ü **doğal taş**; %7'si lamine parkeyi mutfakta zemin malzemesi olarak seçmiştir. Demografik özelliklere göre mutfak zemini konusundaki katılımcıların tercihleri şu şekilde özetlenebilir;

- Zemin malzemesi olarak **Kadınların %19'u fayans**; %4'ü ahşap; %15'i laminant parke; **%19'u seramik**; **%37'si doğal taş**; %7'si lamine parkeyi tercih etmektedir.
- **Erkeklerin ise %24'ü fayans**; %2'si PVC; %3'ü ahşap; %14'ü laminant parke; %23'ü seramik; **%27'si doğal taş;** %6'sı lamine parke seçmiştir
- **Evlilerin** zemin malzemesi olarak %19'u fayans; %1'i PVC; %4'ü ahşap; %15'i laminant parke; **%24'ü seramik**; **%33'ü doğal taş;** %4'ü lamine parke seçmiştir
- **Bekarların, %23'ü fayans**; %1'i PVC; %3'ü ahşap; %14'ü laminant parke; %16'sı seramik; **%34'ü doğal taş**; %9'u lamine parke seçmiştir
- **Eğitim düzeyi ilk ve ortaöğretim olanların** %12'si fayans; %12'si ahşap; %18'i laminant parke; **%24'ü seramik**; **%29'u doğal taş** seçmiştir
- **Ön lisans düzeyindekilerin** %7'si fayans; %4'ü PVC; %4'ü ahşap; **%19'u laminant parke**; %15'i seramik; **%44'ü doğal taş**; %7'si lamine parke seçmiştir

Tablo 4.27. Demografik özelliklere göre zemin kaplama tercihleri.

			Zemin Malzemeleri								Total
			Fayans	**PVC**	**Ahşap**	**Laminant Parke**	**Seramik**	**Doğal Taş**	**Lamine Parke**	Diğer	
Cinsiyet	Kadın	Count	**42**	0	9	34	**42**	**84**	15	1	227
		% within Cinsiyet	**18,5%**	0,0%	4,0%	15,0%	**18,5%**	**37,0%**	6,6%	0,4%	100%
	Erkek	Count	**31**	2	4	18	**30**	**34**	8	1	128
		% within Cinsiyet	**24,2%**	1,6%	3,1%	14,1%	**23,4%**	**26,6%**	6,2%	0,8%	100%
Total		Count	73	2	13	52	72	118	23	2	355
		% within Cinsiyet	20,6%	0,6%	3,7%	14,6%	20,3%	33,2%	6,5%	0,6%	100%
Medeni Durum	Evli	Count	36	1	8	29	**46**	**63**	8	1	192
		% within MedeniDurum	18,8%	0,5%	4,2%	15,1%	**24,0%**	**32,8%**	4,2%	0,5%	100%
	Bekar	Count	37	1	5	**23**	**26**	**55**	15	1	163
		% within MedeniDurum	22,7%	0,6%	3,1%	**14,1%**	**16,0%**	**33,7%**	9,2%	0,6%	100%
Total		Count	73	2	13	52	72	118	23	2	355
		% within MedeniDurum	20,6%	0,6%	3,7%	14,6%	20,3%	33,2%	6,5%	0,6%	100%
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	2	0	2	3	**4**	**5**	0	1	17
		% within EgitimDurumu	11,8%	0,0%	11,8%	17,6%	**23,5%**	**29,4%**	0,0%	5,9%	100%
	Ön Lisans	Count	2	1	1	5	4	**12**	2	0	27
		% within EgitimDurumu	7,4%	3,7%	3,7%	18,5%	14,8%	**44,4%**	7,4%	0,0%	100%
	Lisans	Count	**51**	0	2	26	40	**56**	19	1	195
		% within EgitimDurumu	**26,2%**	0,0%	1,0%	13,3%	20,5%	**28,7%**	9,7%	0,5%	100%
	Yüksek Lisans	Count	11	1	7	10	15	**30**	1	0	75
		% within EgitimDurumu	14,7%	1,3%	9,3%	13,3%	20,0%	**40,0%**	1,3%	0,0%	100%
	Doktora	Count	7	0	1	8	9	**15**	1	0	41
		% within EgitimDurumu	17,1%	0,0%	2,4%	19,5%	22,0%	**36,6%**	2,4%	0,0%	100%
Total		Count	73	2	13	52	72	118	23	2	355
		% within EgitimDurumu	20,6%	0,6%	3,7%	14,6%	20,3%	33,2%	6,5%	0,6%	100%

Tablo 4.27. Demografik özelliklere göre zemin kaplama tercihleri (Devam).

			Zemin Malzemeleri								Total
			Fayans	**PVC**	**Ahşap**	**Laminant Parke**	**Seramik**	**Doğal Taş**	**Lamine Parke**	Diğer	
Yaş	20-25	Count	8	1	0	7	6	**15**	5	0	42
		% within Yaş	19,0%	2,4%	0,0%	16,7%	14,3%	**35,7%**	11,9%	0,0%	100%
	26-21	Count	**29**	0	4	**24**	14	**25**	6	1	103
		% within Yaş	**28,2%**	0,0%	3,9%	**23,3%**	13,6%	**24,3%**	5,8%	1,0%	100%
	32-37	Count	14	1	5	10	18	**32**	6	1	87
		% within Yaş	16,1%	1,1%	5,7%	11,5%	20,7%	**36,8%**	6,9%	1,1%	100%
	38-43	Count	9	0	1	4	15	**24**	1	0	54
		% within Yaş	16,7%	0,0%	1,9%	7,4%	27,8%	**44,4%**	1,9%	0,0%	100%
	44-49	Count	10	0	1	4	**11**	7	4	0	37
		% within Yaş	27,0%	0,0%	2,7%	10,8%	**29,7%**	18,9%	10,8%	0,0%	100%
	50-55	Count	3	0	1	3	7	**9**	1	0	24
		% within Yaş	12,5%	0,0%	4,2%	12,5%	29,2%	**37,5%**	4,2%	0,0%	100%
	56-60	Count	0	0	1	0	1	**3**	0	0	5
		% within Yaş	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	20,0%	**60,0%**	0,0%	0,0%	100%
	61-+	Count	0	0	0	0	0	**3**	0	0	3
		% within Yaş	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	**100,%**	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	73	2	13	52	72	118	23	2	355
		% within Yaş	20,6%	0,6%	3,7%	14,6%	20,3%	33,2%	6,5%	0,6%	100%
Aylık Gelir	1500 TL altında	Count	5	0	0	3	**8**	5	1	0	22
		% within AylıkGelir	22,7%	0,0%	0,0%	13,6%	**36,4%**	22,7%	4,5%	0,0%	100%
	1501 -3000 TL Arası	Count	12	0	0	14	12	**27**	5	0	70
		% within AylıkGelir	17,1%	0,0%	0,0%	20,0%	17,1%	**38,6%**	7,1%	0,0%	100%
	3001-4500 TL Arası	Count	**22**	2	5	14	19	**23**	8	0	93
		% within AylıkGelir	**23,7%**	2,2%	5,4%	15,1%	20,4%	**24,7%**	8,6%	0,0%	100%
	4501-6000 TL Arası	Count	**17**	0	2	8	**16**	**16**	4	0	63
		% within AylıkGelir	**27,0%**	0,0%	3,2%	12,7%	**25,4%**	**25,4%**	6,3%	0,0%	100%
	6001-7500 TL Arası	Count	5	0	3	6	4	**10**	2	1	31
		% within AylıkGelir	16,1%	0,0%	9,7%	19,4%	12,9%	**32,3%**	6,5%	3,2%	100%
	7501-9999 TL Arası	Count	1	0	1	2	3	**12**	1	0	20
		% within AylıkGelir	5,0%	0,0%	5,0%	10,0%	15,0%	**60,0%**	5,0%	0,0%	100%
	10000 TL ve üstü	Count	8	0	2	3	6	**18**	1	0	38
		% within AylıkGelir	21,1%	0,0%	5,3%	7,9%	15,8%	**47,4%**	2,6%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	0	0	1	0	0	0	1
		% within AylıkGelir	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	70	2	13	50	69	111	22	1	338
		% within AylıkGelir	20,7%	0,6%	3,8%	14,8%	20,4%	32,8%	6,5%	0,3%	100%

- **Lisans düzeyinde olanların** %26'sı fayans; %1'i ahşap; %13'ü laminant parke; **%21'i seramik**; **%29'u doğal taş**; %10'u lamine parke seçmiştir
- **Yüksek lisans düzeyinde olanların** %15'i fayans; %1'i PVC; %9'u ahşap; %13'ü laminant parke; **%20'si seramik**; **%40'ı doğal taş**; %1'i lamine parke seçmiştir
- **Doktora düzeyindekilerin** %17'si fayans; %2'si ahşap; %20'si laminant parke; **%22'si seramik**; **%37'u doğal taş**; %2'si lamine parke seçmiştir
- **Yaşı 20-25 arasında olanların %19'u fayans**; %2'si PVC; %17'si laminant parke; %14'ü seramik; **%36'sı doğal taş**; %12'si lamine parke seçmiştir
- **26-31 yaş arasındakilerin %28'i fayans**; %4'ü ahşap; %23'ü laminant parke; %14'ü seramik; **%24'ü doğal taş**; %6'sı lamine parke seçmiştir
- **32-37 yaş aralığındakilerin** %16'sı fayans; %1'i PVC; %6'sı ahşap; %12'si laminant parke; **%21'i seramik**; **%37'si doğal taş**; %7'si lamine parke seçmiştir
- **38-43 yaş aralığında olanların** %17'si fayans; %2'si ahşap; %7'si laminant parke; **%28'i seramik**; **%44'ü doğal taş**; %2'si lamine parke seçmiştir
- **44-49 yaş arasında olanların** zemin malzemesi olarak **%27'si fayans**; %3'ü ahşap; %11'i laminant parke; **%30'u seramik**; %20'si doğal taş; %11'i lamine parke seçmiştir
- **50-55 yaş aralığında olanların** zemin malzemesi olarak %13'ü fayans; %4'ü ahşap; %13'ü laminant parke; **%29'u seramik**; **%38'i doğal taş**; %4'ü lamine parke seçmiştir
- **56-60 yaş arasında olanların** zemin malzemesi olarak **%20'si ahşap; %20'si seramik**; **%60'ı doğal taş** seçmiştir
- **61 yaş ve üstendekilerin** tamamı (%100) ise doğal taşı zemin malzemesi olarak tercih etmektedir.
- **Aylık geliri 1500 TL ve altındakilerin %23'ü fayans**; %14'ü laminant parke; **%36'sı seramik**; **%23'ü doğal taş**; %5'i lamine parke seçmiştir
- **1501-3000 TL arasında aylık geliri olanların** %17'si fayans; **%20'si laminant parke**; %17'si seramik; **%39'u doğal taş**; %7'si lamine parke seçmiştir
- **3001-4500 TL arasında aylık geliri olanların %24'ü fayans**; %2'si PVC; %5'i ahşap; %15'i laminant parke; %20'si seramik; **%25'i doğal taş**; %9'u lamine parke seçmiştir

- **45001-6000 Tl arasında aylık gelire sahip olanların %27'si fayans**; %3'ü ahşap; %13'ü laminant parke; **%25'i seramik; %25'i doğal taş**; %6'sı lamine parke seçmiştir
- **6001-7500 TL arasında aylık geliri olanların** %16'sı fayans; %10'u ahşap; **%19'u laminant parke**; %13'ü seramik; **%32'si doğal taş**; %7'si lamine parke seçmiştir
- **7501-9999 TL arasında aylık gelire sahip olanların** %5'i fayans; %5'i ahşap; %10'u laminant parke; **%15'i seramik**; **%60'ı doğal taş**; %5'i lamine parke seçmiştir
- **10000 TL ve üzerinde aylık geliri olanların %21'i fayans**; %5'i ahşap; %8'i laminant parke; %16'sı seramik; **%47'si doğal taş**; %3'ü lamine parke seçmiştir**.**

4.8. Demografik Özelliklere Göre Mutfak Tezgahı Tercihleri

Araştırmaya katılanların demografik özelliklerine göre tezgah tercihleri Tablo 4.28'de verilmektedir. Tablodan da mutfak tezgahında araştırmaya katılan katılımcıların %5'i Ahşap Doğrama; %2'si Paslanmaz Çelik; %1'i Laminant**; %27'si Mermer**; %3'ü Seramik fayans; **%45'i Granit**; %4'ü Akrilik; %11'i Quartz tercih etmiştir. Tezgah tercihlerinin demografik özelliklere göre incelenmesine yönelik sonuçlar aşağıdaki gibidir;

- **Kadınların** %4'ü Ahşap Doğrama; %2'si Paslanmaz Çelik; %1'i Laminant; **%30'u Mermer**; %4'ü Seramik fayans; **%43'ü Granit**; %4'ü Akrilik; %12'si Quartz tercih etmektedir.
- **Erkeklerin** %7'si Ahşap Doğrama; %2'si Paslanmaz Çelik; %2'si Laminant; **%23'ü Mermer**; %2'si Seramik fayans; **%48'i Granit**; %4'ü Akrilik; %9'u Quartz tercih etmektedir.
- **Evlilerin** %4'ü Ahşap Doğrama; %1'i Paslanmaz Çelik; %2'si Laminant; **%25'i Mermer**; %1'i Seramik fayans; **%52'si Granit**; %4'ü Akrilik; %9'u Quartz tercih etmektedir.
- **Bekarların,** %6'sı Ahşap Doğrama; %4'ü Paslanmaz Çelik; %1'i Laminant; **%29'u Mermer**; %6'sı Seramik fayans; **%36'sı Granit**; %4'ü Akrilik; %13'ü Quartz tercih etmektedir.

- Eğitim düzeyi **ilk ve ortaöğretim** olanların **%35'i Mermer**; %12'si Seramik fayans; **%41'i Granit**; %6'sı Akrilik; %6'sı Quartz tercih etmektedir.
- **Ön lisans** düzeyindekilerin %7'si Ahşap Doğrama; %4'ü Paslanmaz Çelik; **%19'u Mermer**; %4'ü Seramik fayans; **%59'u Granit**; %4'ü Akrilik; %4'ü Quartz tercih etmektedir.
- **Lisans** düzeyinde olanların %6'si Ahşap Doğrama; %1'i Paslanmaz Çelik; %1'i Laminant; **%29'u Mermer**; %4'ü Seramik fayans; **%42'si Granit**; %2'si Akrilik; %14'ü Quartz tercih etmektedir.
- **Yüksek lisans** düzeyinde olanların %5'i Ahşap Doğrama; %5'i Paslanmaz Çelik; %1'i Laminant; **%24'ü Mermer**; %1'i Seramik fayans; **%41'i Granit**; %9'u Akrilik; %8'i Quartz tercih etmektedir.
- **Doktora** düzeyindekilerin %2'si Ahşap Doğrama; %2'si Paslanmaz Çelik; %7'si Laminant; **%24'ü Mermer**; **%56'sı Granit**; %2'si Akrilik; %5'i Quartz tercih etmektedir.
- **Yaşı 20-25** arasında olanların %2'si Ahşap Doğrama; %2'si Paslanmaz Çelik; %38'i Mermer; %10'u Seramik fayans; %40'ı Granit; %7'si Quartz tercih etmektedir.
- **26-31 yaş** arasındakilerin %6'sı Ahşap Doğrama; %1'i Paslanmaz Çelik; **%32'si Mermer**; %5'i Seramik fayans; **%40'ı Granit**; %5'i Akrilik; %11'i Quartz tercih etmektedir.
- **32-37 yaş** aralığındakilerin %7'si Ahşap Doğrama; %1'i Paslanmaz Çelik; %2'si Laminant; **%24'ü Mermer**; %2'si Seramik fayans; **%39'u Granit**; %6'sı Akrilik; %16'sı Quartz tercih etmektedir.
- **38-43 yaş** aralığında olanların %4'ü Ahşap Doğrama; %6'sı Paslanmaz Çelik; %2'si Laminant; **%17'si Mermer**; %2'si Seramik fayans; **%54'ü Granit**; %4'ü Akrilik; %11'u Quartz tercih etmektedir.
- **44-49 yaş** arasında olanların %3'ü Ahşap Doğrama; %5'i Paslanmaz Çelik; %5'i Laminant; **%27'si Mermer**; **%54'ü Granit**; %5'i Quartz tercih etmektedir.
- **50-55 yaş** aralığında olanların %8'i Ahşap Doğrama; **%25'i Mermer**; **%50'si Granit**; %4'ü Akrilik; %8'i Quartz tercih etmektedir.

- **56-60 yaş** arasında olanların tamamı (%100'u) Graniti tercih etmektedir.
- **61 yaş ve üstendekilerin %33'ü Mermer; %33'ü Granit; %33'ü Akrilik** tercih etmektedir.
- **Aylık geliri 1500 TL ve altındakilerin** %5'i Ahşap Doğrama; **%27'si Mermer**; %9'u Seramik fayans; **%46'sı Granit**; %14'ü Quartz tercih etmektedir.
- **1501-3000 TL** arasında aylık geliri olanların %3'ü Ahşap Doğrama; %3'ü Paslanmaz Çelik; %1'i Laminant; **%33'ü Mermer**; %4'ü Seramik fayans; **%39'u Granit**; %3'ü Akrilik; %14'ü Quartz tercih etmektedir.
- **3001-4500 TL** arasında aylık geliri olanların %5'i Ahşap Doğrama; %2'si Paslanmaz Çelik; %2'si Laminant; **%20'si Mermer**; %2'si Seramik fayans; **%50'si Granit**; %4'ü Akrilik; %12'si Quartz tercih etmektedir.
- **45001-6000 Tl** arasında aylık gelire sahip olanların %8'i Ahşap Doğrama; %3'ü Paslanmaz Çelik; %2'si Laminant; **%25'i Mermer**; %5'i Seramik fayans; **%48'i Granit**; %5'i Akrilik; %3'ü Quartz tercih etmektedir.
- **6001-7500 TL** arasında aylık geliri olanların %3'ü Ahşap Doğrama; **%26'sı Mermer**; **%48'i Granit** tercih etmektedir.
- **7501-9999 TL** arasında aylık gelire sahip olanların %15'i Ahşap Doğrama; %5'i Laminant; **%25'i Mermer**; **%40'ı Granit**; %5'i Akrilik; %10'u Quartz tercih etmektedir.

  10000 TL ve üzerinde aylık geliri olanların %5'i Paslanmaz Çelik; **%32'si Mermer**; **%45'i Granit**; %3'ü Akrilik; %13'ü Quartz tercih etmektedir.

Tablo 4.28. Demografik özelliklere göre tezgah tercihleri.

			Tezgah									Total
			Ahşap Doğrama	**Paslanmaz Çelik**	**Laminant**	**Mermer**	**Seramik fayans**	**Granit**	**Akrilik**	**Quartz**	Diğer	
Cinsiyet	Kadın	Count	9	5	3	**67**	9	**98**	9	26	1	227
		% within Cinsiyet	4,0%	2,2%	1,3%	**29,5%**	4,0%	**43,2%**	4,0%	11,5%	0,4%	100%
	Erkek	Count	9	3	2	**29**	3	**61**	5	12	4	128
		% within Cinsiyet	7,0%	2,3%	1,6%	**22,7%**	2,3%	**47,7%**	3,9%	9,4%	3,1%	100%
Total		Count	18	8	5	96	12	159	14	38	5	355
		% within Cinsiyet	5,1%	2,3%	1,4%	27,0%	3,4%	44,8%	3,9%	10,7%	1,4%	100%
Medeni Durum	Evli	Count	8	2	3	**48**	2	**100**	8	17	4	192
		% within MedeniDurum	4,2%	1,0%	1,6%	**25,0%**	1,0%	**52,1%**	4,2%	8,9%	2,1%	100%
	Bekar	Count	10	6	2	**48**	10	**59**	6	21	1	163
		% within MedeniDurum	6,1%	3,7%	1,2%	**29,4%**	6,1%	**36,2%**	3,7%	12,9%	0,6%	100%
Total		Count	18	8	5	96	12	159	14	38	5	355
		% within MedeniDurum	5,1%	2,3%	1,4%	27,0%	3,4%	44,8%	3,9%	10,7%	1,4%	100%
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	0	0	0	6	2	**7**	1	1	0	17
		% within EgitimDurumu	0,0%	0,0%	0,0%	35,3%	11,8%	**41,2%**	5,9%	5,9%	0,0%	100%
	Ön Lisans	Count	2	1	0	5	1	**16**	1	1	0	27
		% within EgitimDurumu	7,4%	3,7%	0,0%	**18,5%**	3,7%	**59,3%**	3,7%	3,7%	0,0%	100%
	Lisans	Count	11	2	1	**57**	8	**82**	4	28	2	195
		% within EgitimDurumu	5,6%	1,0%	0,5%	29,2%	4,1%	**42,1%**	2,1%	14,4%	1,0%	100%
	Yüksek Lisans	Count	4	4	1	18	1	**31**	7	6	3	75
		% within EgitimDurumu	5,3%	5,3%	1,3%	24,0%	1,3%	**41,3%**	9,3%	8,0%	4,0%	100%
	Doktora	Count	1	1	3	10	0	**23**	1	2	0	41
		% within EgitimDurumu	2,4%	2,4%	7,3%	24,4%	0,0%	**56,1%**	2,4%	4,9%	0,0%	100%
Total		Count	18	8	5	96	12	159	14	38	5	355
		% within EgitimDurumu	5,1%	2,3%	1,4%	27,0%	3,4%	44,8%	3,9%	10,7%	1,4%	100%

Tablo 4.28 Demografik Özelliklere Tezgah Tercihleri (Devam).

			Ahşap Doğrama	Paslanmaz Çelik	Laminant	Mermer	Seramik fayans	Granit	Akrilik	Quartz	Diğer	Total
Yaş	20-25	Count	1	1	0	**16**	4	**17**	0	3	0	42
		% within Yaş	2,4%	2,4%	0,0%	**38,1%**	9,5%	**40,5%**	0,0%	7,1%	0,0%	100%
	26-21	Count	6	1	0	**33**	5	**41**	5	11	1	103
		% within Yaş	5,8%	1,0%	0,0%	**32,0%**	4,9%	**39,8%**	4,9%	10,7%	1,0%	100%
	32-37	Count	6	1	2	**21**	2	**34**	5	14	2	87
		% within Yaş	6,9%	1,1%	2,3%	**24,1%**	2,3%	**39,1%**	5,7%	16,1%	2,3%	100%
	38-43	Count	2	3	1	9	1	**29**	2	6	1	54
		% within Yaş	3,7%	5,6%	1,9%	16,7%	1,9%	**53,7%**	3,7%	11,1%	1,9%	100%
	44-49	Count	1	2	2	10	0	**20**	0	2	0	37
		% within Yaş	2,7%	5,4%	5,4%	27,0%	0,0%	**54,1%**	0,0%	5,4%	0,0%	100%
	50-55	Count	2	0	0	6	0	**12**	1	2	1	24
		% within Yaş	8,3%	0,0%	0,0%	25,0%	0,0%	**50,0%**	4,2%	8,3%	4,2%	100%
	56-60	Count	0	0	0	0	0	**5**	0	0	0	5
		% within Yaş	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	**100%**	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	61-+	Count	0	0	0	1	0	**1**	**1**	0	0	3
		% within Yaş	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	0,0%	**33,3%**	**33,3%**	0,0%	0,0%	100 %
Total		Count	18	8	5	96	12	159	14	38	5	355
		% within Yaş	5,1%	2,3%	1,4%	27,0%	3,4%	44,8%	3,9%	10,7%	1,4%	100%
Aylık Gelir	1500 TL altında	Count	1	0	0	6	2	**10**	0	3	0	22
		% within AylıkGelir	4,5%	0,0%	0,0%	27,3%	9,1%	**45,5%**	0,0%	13,6%	0,0%	100%
	1501 -3000 TL Arası	Count	2	2	1	**23**	3	**27**	2	10	0	70
		% within AylıkGelir	2,9%	2,9%	1,4%	**32,9%**	4,3%	**38,6%**	2,9%	14,3%	0,0%	100%
	3001-4500 TL Arası	Count	5	2	2	**19**	2	**46**	4	11	2	93
		% within AylıkGelir	5,4%	2,2%	2,2%	**20,4%**	2,2%	**49,5%**	4,3%	11,8%	2,2%	100%
	4501-6000 TL Arası	Count	5	2	1	**16**	3	**30**	3	2	1	63
		% within AylıkGelir	7,9%	3,2%	1,6%	**25,4%**	4,8%	**47,6%**	4,8%	3,2%	1,6%	100%
	6001-7500 TL Arası	Count	1	0	0	**8**	0	**15**	3	3	1	31
		% within AylıkGelir	3,2%	0,0%	0,0%	**25,8%**	0,0%	**48,4%**	9,7%	9,7%	3,2%	100%
	7501-9999 TL Arası	Count	3	0	1	**5**	0	**8**	1	2	0	20
		% within AylıkGelir	15,0%	0,0%	5,0%	**25,0%**	0,0%	**40,0%**	5,0%	10,0%	0,0%	100%
	10000 TL ve üstü	Count	0	2	0	**12**	0	**17**	1	5	1	38
		% within AylıkGelir	0,0%	5,3%	0,0%	**31,6%**	0,0%	**44,7%**	2,6%	13,2%	2,6%	100%
	Diğer	Count	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
		% within AylıkGelir	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	17	8	5	90	10	153	14	36	5	338
		% within AylıkGelir	5,0%	2,4%	1,5%	26,6%	3,0%	45,3%	4,1%	10,7%	1,5%	100%

4.9. Demografik Özelliklere Göre Dolap Kapağı Tercihleri

Mutfak tasarımıyla ilgili olarak araştırılan unsurlardan biri de dolap kapağıyla ilgili tercihlerdir. Demografik özelliklere göre dolap kapağıyla ilgili tercihler Tablo 4.29' da verilmektedir.

Tablodan anlaşılacağı ve daha önce verilen bilgilerden hatırlanacağı üzere dolap kapağıyla ilgili olarak en çok **lake** (%31) tercih edilmektedir. Bunu **ahşap masif** (%19), yongalan MDF (%14), ahşap kaplama (%12) ve akrilik (%11) izlemektedir. En az tercih edilen ise membran (%7) ve profildir (%6).

Demografik özelliklere göre dolap kapağına yönelik olarak tercihler aşağıdaki gibidir:

- **Kadınların** %5'i Profil; %14'ü Yongalan MDF; %4'ü Membran; **%19'u Ahşap Masif**; %13'ü Ahşap Kaplama; %11'i Akrilik; **%33'ü Lake**yi tercih etmektedir.
- **Erkeklerin** %7'si Profil; %13'ü Yongalan MDF; %11'i Membran; **%20'si Ahşap Masif**; %10'u Ahşap Kaplama; %12'si Akrilik; **%27'si Lake**yi tercih etmektedir.
- **Evlilerin** %4ü Profil; %15'i Yongalan MDF; %8'i Membran; **%16'sı Ahşap Masif**; %9'u Ahşap Kaplama; %12'si Akrilik; **%34'ü Lake**yi tercih etmektedir.
- **Bekarların** %7'si Profil; %12'si Yongalan MDF; %4'ü Membran; **%24'ü Ahşap Masif**; %15'i Ahşap Kaplama; %10'u Akrilik; **%26'sı Lake**yi tercih etmektedir.
- **Eğitim düzeyi ilk ve ortaöğretim** olanların %18'i Profil; %6'sı Yongalan MDF; %18'i Membran; %6'sı Ahşap Masif; **%24'ü Akrilik**; **%29'u Lake**yi tercih etmektedir.
- **Ön lisans** düzeyindekilerin %4'ü Profil; **%19'u Yongalan MDF**; %7'si Membran; %15'i Ahşap Masif; %15'i Ahşap Kaplama; %11'i Akrilik; **%30'u Lake** tercih etmektedir.
- **Lisans** düzeyinde olanların %7'si Profil; %13'ü Yongalan MDF; %6'sı Membran; **%23'ü Ahşap Masif**; %11'i Ahşap Kaplama; %10'u Akrilik; **%32'si Lake** tercih etmektedir.
- **Yüksek lisans** düzeyinde olanların %5'i Profil; %16'sı Yongalan MDF; %8'i Membran; %13'ü Ahşap Masif; **%19'u Ahşap Kaplama**; %11'i Akrilik; **%28'i Lake** tercih etmektedir.

- **Doktora** düzeyindekilerin %7'si Profil; %15'i Yongalan MDF; %2'si Membran; **%24'ü Ahşap Masif**; %7'si Ahşap Kaplama; %10'u Akrilik; **%32'si Lake**yi tercih etmektedir.
- Yaşı **20-25** arasında olanların %10'u Profil; **%21'i Yongalan MDF**; %14'ü Ahşap Masif; %17'si Ahşap Kaplama; %10'u Akrilik; **%29'u Lake** tercih etmektedir.
- **26-31 yaş** arasındakilerin %7'si Profil; %15'i Yongalan MDF; %5'i Membran; **%27'si Ahşap Masif**; %15'i Ahşap Kaplama; %12'si Akrilik; **%19'u Lake** tercih etmektedir.
- **32-37 yaş** aralığındakilerin %3'ü Profil; %14'ü Yongalan MDF; %12'si Membran; **%17'si Ahşap Masif**; %8'i Ahşap Kaplama; %13'ü Akrilik; **%33'ü Lake** tercih etmektedir.
- **38-43 yaş** aralığında olanların %7'si Profil; %7'si Yongalan MDF; %6'sı Membran; %13'ü Ahşap Masif; **%17'si Ahşap Kaplama**; %6'sı Akrilik; **%44'ü Lake** tercih etmektedir.
- **44-49 yaş** arasında olanların %14'ü Yongalan MDF; %8'i Membran; **%22'si Ahşap Masif**; %11'i Ahşap Kaplama; %14'ü Akrilik; **%30'u Lake** tercih etmektedir.
- **50-55 yaş** aralığında olanların %4'ü Profil; **%17'si Yongalan MDF**; %4'ü Membran; %13'ü Ahşap Masif; %4'ü Ahşap Kaplama; %8'i Akrilik; **%46'sı Lake** tercih etmektedir.
- **56-60 yaş** arasında olanların **%20'si Membran**; %20'si **Ahşap Masif**; %20'u *Akrilik*; **%40'ı Lake** tercih etmektedir.
- **61 yaş ve üstendekilerin %33'ü Profil**; %33'ü **Ahşap Masif**; %33'ü **Akrilik** tercih etmektedir.

Tablo 4.29. Demografik özelliklere göre dolap kapağı tercihleri**.**

			Dolap Kapağı								Total
			Profil	**Yongalan MDF**	**Membran**	**Ahşap Masif**	**Ahşap Kaplama**	**Akrilik**	**Lake**	Diğer	
Cinsiyet	Kadın	Count	11	32	9	**44**	30	24	**75**	2	227
		% within Cinsiyet	4,8%	14,1%	4,0%	**19,4%**	13,2%	10,6%	**33,0%**	0,9%	100%
	Erkek	Count	9	17	14	**25**	13	15	**34**	1	128
		% within Cinsiyet	7,0%	13,3%	10,9%	**19,5%**	10,2%	11,7%	**26,6%**	0,8%	100%
Total		Count	20	49	23	**69**	43	39	**109**	3	355
		% within Cinsiyet	5,6%	13,8%	6,5%	**19,4%**	12,1%	11,0%	**30,7%**	0,8%	100%
Medeni Durum	Evli	Count	8	**29**	16	**30**	18	23	**66**	2	192
		% within MedeniDurum	4,2%	**15,1%**	8,3%	**15,6%**	9,4%	12,0%	**34,4%**	1,0%	100%
	Bekar	Count	12	20	7	**39**	25	16	**43**	1	163
		% within MedeniDurum	7,4%	12,3%	4,3%	**23,9%**	15,3%	9,8%	**26,4%**	0,6%	100%
Total		Count	20	49	23	**69**	43	39	**109**	3	355
		% within MedeniDurum	5,6%	13,8%	6,5%	**19,4%**	12,1%	11,0%	**30,7%**	0,8%	100%
Egitim Durumu	İlk ve Ortaöğretim	Count	3	1	3	1	0	4	**5**	0	17
		% within EgitimDurumu	17,6%	5,9%	17,6%	5,9%	0,0%	23,5%	**29,4%**	0,0%	100 %
	Ön Lisans	Count	1	5	2	4	4	3	**8**	0	27
		% within EgitimDurumu	3,7%	18,5%	7,4%	14,8%	14,8%	11,1%	**29,6%**	0,0%	100%
	Lisans	Count	9	25	11	**44**	22	20	**62**	2	195
		% within EgitimDurumu	4,6%	12,8%	5,6%	**22,6%**	11,3%	10,3%	**31,8%**	1,0%	100%
	Yüksek Lisans	Count	4	12	6	10	**14**	8	**21**	0	75
		% within EgitimDurumu	5,3%	16,0%	8,0%	13,3%	**18,7%**	10,7%	**28,0%**	0,0%	100%
	Doktora	Count	3	6	1	**10**	3	4	**13**	1	41
		% within EgitimDurumu	7,3%	14,6%	2,4%	**24,4%**	7,3%	9,8%	**31,7%**	2,4%	100%
Total		Count	20	49	23	69	43	39	109	3	355
		% within EgitimDurumu	5,6%	13,8%	6,5%	19,4%	12,1%	11,0%	30,7%	0,8%	100%

Tablo 4.29. Demografik özelliklere göre dolap kapağı tercihleri (Devam).

			Profil	Yongalan MDF	Membran	Ahşap Masif	Ahşap Kaplama	Akrilik	Lake	Diğer	Total
Yaş	20-25	Count	4	**9**	0	6	7	4	**12**	0	42
		% within Yaş	9,5%	**21,4%**	0,0%	14,3%	16,7%	9,5%	**28,6%**	0,0%	100%
	26-21	Count	7	15	5	**28**	15	12	**20**	1	103
		% within Yaş	6,8%	14,6%	4,9%	**27,2%**	14,6%	11,7%	**19,4%**	1,0%	100%
	32-37	Count	3	12	10	**15**	7	11	**29**	0	87
		% within Yaş	3,4%	13,8%	11,5%	**17,2%**	8,0%	12,6%	**33,3%**	0,0%	100%
	38-43	Count	4	4	3	7	9	3	**24**	0	54
		% within Yaş	7,4%	7,4%	5,6%	13,0%	16,7%	5,6%	**44,4%**	0,0%	100%
	44-49	Count	0	5	3	**8**	4	5	**11**	1	37
		% within Yaş	0,0%	13,5%	8,1%	**21,6%**	10,8%	13,5%	**29,7%**	2,7%	100%
	50-55	Count	1	4	1	3	1	2	**11**	1	24
		% within Yaş	4,2%	16,7%	4,2%	12,5%	4,2%	8,3%	**45,8%**	4,2%	100%
	56-60	Count	0	0	1	1	0	1	**2**	0	5
		% within Yaş	0,0%	0,0%	20,0%	20,0%	0,0%	20,0%	**40,0%**	0,0%	100%
	61-+	Count	**1**	0	0	**1**	0	**1**	0	0	3
		% within Yaş	**33,3%**	0,0%	0,0%	**33,3%**	0,0%	**33,3%**	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	20	49	23	69	43	39	109	3	355
		% within Yaş	5,6%	13,8%	6,5%	19,4%	12,1%	11,0%	30,7%	0,8%	100%
Aylık Gelir	1500 TL altında	Count	1	3	1	4	3	4	**6**	0	22
		% within AylıkGelir	4,5%	13,6%	4,5%	18,2%	13,6%	18,2%	**27,3%**	0,0%	100%
	1501 -3000 TL Arası	Count	3	**16**	3	11	7	9	**19**	2	70
		% within AylıkGelir	4,3%	**22,9%**	4,3%	15,7%	10,0%	12,9%	**27,1%**	2,9%	100%
	3001-4500 TL Arası	Count	5	12	10	**16**	14	11	**25**	0	93
		% within AylıkGelir	5,4%	12,9%	10,8%	**17,2%**	15,1%	11,8%	**26,9%**	0,0%	100%
	4501-6000 TL Arası	Count	4	10	6	**16**	7	3	**16**	1	63
		% within AylıkGelir	6,3%	15,9%	9,5%	**25,4%**	11,1%	4,8%	**25,4%**	1,6%	100%
	6001-7500 TL Arası	Count	0	2	2	4	4	3	**16**	0	31
		% within AylıkGelir	0,0%	6,5%	6,5%	12,9%	12,9%	9,7%	**51,6%**	0,0%	100%
	7501-9999 TL Arası	Count	2	1	1	**6**	1	3	**6**	0	20
		% within AylıkGelir	10,0%	5,0%	5,0%	**30,0%**	5,0%	15,0%	**30,0%**	0,0%	100%
	10000 TL ve üstü	Count	4	3	0	**8**	4	5	**14**	0	38
		% within AylıkGelir	10,5%	7,9%	0,0%	**21,1%**	10,5%	13,2%	**36,8%**	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	1	0	0	0	0	0	0	1
		% within AylıkGelir	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		Count	19	48	23	65	40	38	102	3	338
		% within AylıkGelir	5,6%	14,2%	6,8%	19,2%	11,8%	11,2%	30,2%	0,9%	100%

- **Aylık geliri 1500 TL ve altındakilerin** %5'i Profil; %14'ü Yongalan MDF; %5'i Membran; **%18'i Ahşap Masif**; %14'ü Ahşap Kaplama; %18'i **Akrilik**; **%27'si Lake** tercih etmektedir.
- **1501-3000 TL** arasında aylık geliri olanların %4'ü Profil; **%23'ü Yongalan MDF**; %4'ü Membran; %16'sı Ahşap Masif; %10'u Ahşap Kaplama; %13'ü Akrilik; **%27'si Lake** tercih etmektedir.
- **3001-4500 TL** arasında aylık geliri olanların %5'i Profil; %13'ü Yongalan MDF; %11'i Membran; **%17'si Ahşap Masif**; %15'i Ahşap Kaplama; %12'si Akrilik; **%27'si Lake** tercih etmektedir.
- **45001-6000 Tl** arasında aylık gelire sahip olanların %6'sı Profil; %16'sı Yongalan MDF; %10'u Membran; **%25'i Ahşap Masif**; %11'i Ahşap Kaplama; %5'i Akrilik; %25'i **Lake** tercih etmektedir.
- **6001-7500 TL** arasında aylık geliri olanların %7'si Yongalan MDF; %7'si Membran; **%13'ü Ahşap Masif**; %13'ü **Ahşap Kaplama**; %10'u Akrilik; **%52'si Lake** tercih etmektedir.
- **7501-9999 TL** arasında aylık gelire sahip olanların %10'u Profil; %5'i Yongalan MDF; %5'iMembran; **%30'u Ahşap Masif**; %5'i Ahşap Kaplama; %15'i Akrilik; **%30'u Lake** tercih etmektedir.
- **10000 TL ve üzerinde** aylık geliri olanların %11'i Profil; %8'i Yongalan MDF; **%21'i Ahşap Masif**; %11'i Ahşap Kaplama; %13'ü Akrilik; **%37'si Lake** tercih etmektedir.

4.10. Mutfak Tasarımı Tercihlerinde Etkili Olabilecek Diğer Değişkenler

Evin mülkiyet durumu, evde yaşayan kişi sayısı diğer bir ifadeyle hane halkı büyüklüğü, mutfakta bir günde geçirilen zaman ve genelde tüketilen yemek türleri mutfak tasarımında, tasarım tercihlerinde etkili olabilecek değişkenler arasında sayılabilir. Bu nedenle araştırmada ayrıca araştırmaya katılanların çoğunluğunun mutfağı satınalma veya yaptırma yeri, mutfak tipi, renk, zemin kaplama, tezgah ve dolap kapağı gibi hususları içeren mutfak tasarım tercihleri, bu değişkenler açısından incelenmiştir. Sonuçlar aşağıda sunulmaktadır. Sonuçları vermeden önce araştırmaya katılanların mutfak tasarım tercihleriyle ilgili özet bilgi olarak da değerlendirilebilecek istatistikler Tablo 4.30'da verilmektedir.

Tablo 4.30. Mutfak tercihleriyle ilgili istatistikler.

		MutfakTipi	Renk	Stil	Zemin	Tezgah	DolapKapağı
N	Valid	355	355	355	355	355	355
	Missing	0	0	0	0	0	0
Mode		1,0	1,0	4,0	6,0	6,0	8,0
		Tek duvar tipi mutfak (Itipi)	**Beyaz**	**Modern**	**Doğal Taş**	**Granit**	**Lake**

Gerek daha önce verilen bilgilerden hatırlanacağı gerekse yukarıdaki tablodan görüleceği üzere araştırmaya katılanların çoğunluğunun mutfak tasarım tercihleri özetle şu şekildedir:

- Tercih edilen mutfak tipi; tek duvar tipi mutfak (I tipi)
- Mutfakta tercih edilen renk; beyaz
- Mutfakta tercih edilen stil/tarz; modern stil
- Mutfakta tercih edilen zemin kaplama; doğal taş
- Mutfakta tercih edilen tezgah; granit
- Mutfakta tercih edilen dolap kapağı: lake'dir.

4.10.1. Mutfak Tasarım Tercihleri ve Evin Mülkiyet Durumu

Araştırmada ayrıca katılımcıları mutfak tasarım tercihleri yaşadıkları evin mülkiyet durumuna göre de incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda elde edilen sonuçlar Tablo 4.31'de verilmektedir.

Tablo 4.31'de anlaşılacağı üzere araştırmaya katılanların %69'unun yaşadıkları ev kendi evleridir. %31'i ise kiracıdır. Ayrıca katılımcılar çoğunlukla marka mutfak satın almayı (156 kişi; %44) ve mutfaklarını marangoza yaptırmayı (154 kişi; %43) tercih etmiştir. Mutfağını marangoza yaptırmak isteyenlerin % 74'ünün marka mutfak satın almayı tercih edenlerin ise %67'sinin yaşadıkları ev kendi evleridir.

Tablo 4.31. Mutfak tasarım tercihleri ve evin mülkiyet durumu.

			Ev Sahipliği/Mülkiyeti		Total
			Kendi evi	Kiralık/kiracı	
Mutfak Yaptırma/ Satınalma Yeri	Marangoza yaptırmak	Count	**114**	40	**154**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	**74,0%**	26,0%	**100%**
	Marka mutfak satın almak	Count	**104**	**52**	**156**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	**66,7%**	**33,3%**	**100%**
	Yapı marketlerden satın almak	Count	20	15	35
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	57,1%	42,9%	100%
	Diğer	Count	8	2	10
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	80,0%	20,0%	100%
Total		**Count**	**246**	**109**	**355**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	**69,3%**	**30,7%**	**100%**
Mutfak Tipi	**Tek duvar tipi mutfak (I tipi)**	Count	**101**	**34**	**135**
		% within MutfakTipi	**74,8%**	**25,2%**	**100%**
	Koridor tipi mutfak	Count	9	1	10
		% within MutfakTipi	90,0%	10,0%	100%
	U tipi mutfak	Count	31	14	45
		% within MutfakTipi	68,9%	31,1%	100%
	Yarımada tipi mutfak	Count	14	4	18
		% within MutfakTipi	77,8%	22,2%	100%
	Ada tipi mutfak	Count	**42**	**25**	**67**
		% within MutfakTipi	**62,7%**	**37,3%**	**100%**
	Kapalı çalışma mutfağı	Count	4	3	7
		% within MutfakTipi	57,1%	42,9%	100%
	Açık mutfak (Amerikan tipi)	Count	18	11	29
		% within MutfakTipi	62,1%	37,9%	100%
	Farketmez	Count	23	15	38
		% within MutfakTipi	60,5%	39,5%	100%
	Diğer	Count	4	2	6
		% within MutfakTipi	66,7%	33,3%	100%
Total		**Count**	**246**	**109**	**355**
		% within MutfakTipi	**69,3%**	**30,7%**	**100%**
Renk	**Beyaz**	Count	**129**	**54**	**183**
		% within Renk	**70,5%**	**29,5%**	**100%**
	Yeşil	Count	6	2	8
		% within Renk	75,0%	25,0%	100%
	Lacivert	Count	1	0	1
		% within Renk	100,0%	0,0%	100%
	Kırmızı	Count	5	2	7
		% within Renk	71,4%	28,6%	100%
	Mavi	Count	8	2	10
		% within Renk	80,0%	20,0%	100%
	Krem	Count	**50**	**17**	**67**
		% within Renk	**74,6%**	**25,4%**	**100%**
	Turuncu	Count	2	0	2
		% within Renk	100,0%	0,0%	100%
	Siyah	Count	11	4	15
		% within Renk	73,3%	26,7%	100%
	Mor	Count	19	10	29
		% within Renk	65,5%	34,5%	100%
	Gri	Count	5	8	13
		% within Renk	38,5%	61,5%	100%
	Kahverengi	Count	8	7	15
		% within Renk	53,3%	46,7%	100%
	Diğer	Count	2	3	5
		% within Renk	40,0%	60,0%	100%
Total		**Count**	**246**	**109**	**355**
		% within Renk	**69,3%**	**30,7%**	**100,%**

Tablo 4.31. Mutfak tasarım tercihleri ve evin mülkiyet durumu (Devam1).

			Ev Sahipliği/Mülkiyeti		Total
			Kendi evi	Kiralık/kiracı	
Stil	Klasik	Count	28	13	41
		% within Stil	68,3%	31,7%	100%
	Country	Count	24	15	39
		% within Stil	61,5%	38,5%	100%
	Minimalist	Count	19	12	31
		% within Stil	61,3%	38,7%	100%
	Modern	Count	**117**	**38**	**155**
		% within Stil	**75,5%**	**24,5%**	**100%**
	Akıllı mutfak	Count	50	26	76
		% within Stil	65,8%	34,2%	100%
	Geleneksel	Count	8	4	12
		% within Stil	66,7%	33,3%	100%
	Diğer	Count	0	1	1
		% within Stil	0,0%	100%	100%
Total		**Count**	**246**	**109**	**355**
		% within Stil	**69,3%**	**30,7%**	**100%**
Zemin	Fayans	Count	53	20	73
		% within Zemin	72,6%	27,4%	100%
	PVC	Count	1	1	2
		% within Zemin	50,0%	50,0%	100%
	Ahşap	Count	7	6	13
		% within Zemin	53,8%	46,2%	100%
	Laminant Parke	Count	36	16	52
		% within Zemin	69,2%	30,8%	100%
	Seramik	Count	60	12	72
		% within Zemin	83,3%	16,7%	100%
	Doğal Taş	Count	**79**	**39**	118
		% within Zemin	**66,9%**	**33,1%**	100%
	Lamine Parke	Count	10	13	23
		% within Zemin	43,5%	56,5%	100%
	Diğer	Count	0	2	2
		% within Zemin	0,0%	100,0%	100%
Total		**Count**	**246**	**109**	**355**
		% within Zemin	**69,3%**	**30,7%**	**100%**
Tezgah	Ahşap Doğrama	Count	14	4	18
		% within Tezgah	77,8%	22,2%	100%
	Paslanmaz Çelik	Count	2	6	8
		% within Tezgah	25,0%	75,0%	100%
	Laminant	Count	3	2	5
		% within Tezgah	60,0%	40,0%	100%
	Mermer	Count	**64**	**32**	**96**
		% within Tezgah	**66,7%**	**33,3%**	**100%**
	Seramik fayans	Count	9	3	12
		% within Tezgah	75,0%	25,0%	100%
	Granit	Count	**120**	**39**	**159**
		% within Tezgah	**75,5%**	**24,5%**	**100%**
	Akrilik esaslı yüzey	Count	7	7	14
		% within Tezgah	50,0%	50,0%	100%
	Quartz	Count	23	15	38
		% within Tezgah	60,5%	39,5%	100%
	Diğer	Count	4	1	5
		% within Tezgah	80,0%	20,0%	100%
Total		**Count**	**246**	**109**	**355**
		% within Tezgah	**69,3%**	**30,7%**	**100%**

Tablo 4.31. Mutfak tasarım tercihleri ve evin mülkiyet durumu (Devam2).

			Ev Sahipliği/Mülkiyeti		Total
			Kendi evi	Kiralık/kiracı	
Dolap Kapağı	Profil	Count	11	9	20
		% within DolapKapağı	55,0%	45,0%	100,%
	Yongalan MDF	Count	34	15	49
		% within DolapKapağı	69,4%	30,6%	100,%
	Membran	Count	21	2	23
		% within DolapKapağı	91,3%	8,7%	100,%
	Ahşap Masif	Count	44	25	69
		% within DolapKapağı	63,8%	36,2%	100%
	Ahşap Kaplama	Count	26	17	43
		% within DolapKapağı	60,5%	39,5%	100%
	Akrilik	Count	30	9	39
		% within DolapKapağı	76,9%	23,1%	100%
	Lake	Count	**78**	**31**	**109**
		% within DolapKapağı	**71,6%**	**28,4%**	**100%**
	Diğer	Count	2	1	3
		% within DolapKapağı	66,7%	33,3%	100%
Total		**Count**	**246**	**109**	**355**
		% within DolapKapağı	**69,3%**	**30,7%**	**100,%**

Yine ev sahiplerinin %75'i ile kiracıların %25'inin tek duvar tipi diğer bir ifadeyle I tipi mutfağı tercih ettikleri bunu ada tipi mutfağın izlediği (ev sahibi %67; kiracı %37) görülmektedir.

Mutfakta en çok tercih edilen renk olan beyaz rengini, ev sahiplerinin %70,5'u, kiracıların ise %29,5'u tercih etmiştir. Bunu krem rengin takip ettiği ve ev sahiplerinin %75'i ile kiracıların %25'inin bu rengi tercih ettikleri görülmektedir.

Mutfakta tercih edilen tarz veya stil açısından evin mülkiyet durumu incelendiğinde ise en çok tercih edilen modern tarz ev sahiplerinin %75,5'u, kiracıların ise %24,5'u tarafından tercih ettiği söylenebilir. Zemin kaplama olarak mutfakta en çok tercih edilen doğal taşı (granit, mermer, sabun taşı, kireç taşı vb), tercih edenlerin %67'si ev sahibi, %33'ü ise kiracıdır.

Mutfak tezgahında ise en çok granit tercih edilmekte olup bunu mermer izlemektedir. Mutfak tezgahında graniti tercih edenlerin %75,5'u ev sahibi, %24,5'u ise kiracıdır. Mermer ise ev sahiplerinin %67'si, kiracıların %33'ü tarafından tercih

edilmektedir. Yine mutfak dolap kapağı olarak en çok tercih edilen Lake, ev sahiplerinin %72'si, kiracıların ise %28'i tarafından tercih edilmiştir.

4.10.2. Mutfak Tasarım Tercihleri ve Evde Yaşayan Kişi Sayısı

Araştırmaya katılanların mutfak tasarım tercihleri, evde yaşayan kişi sayısı diğer bir ifadeyle hane büyüklüğü açısından incelendiğinde Tablo 4.32'deki gibi bir dağılım görülmektedir.

Araştırmaya katılanların büyük bir bölümünün (211 kişi; %59'u) hane halkı büyüklüğü 3-4 kişi olup bunu iki kişi (86 kişi; %24) izlemektedir. Buna göre evde 3-4 kişi yaşayanların çoğunlukla marka mutfak satın almayı (%64) ve marangoza yaptımayı (%57) tercih ettikleri görülmektedir. Bunu ise mutfağı yapı marketlerden satın almak (%54) izlemektedir. Evde iki kişi yaşayanların tercihlerinin de bu yönde olduğu görülmektedir.

Hane halkı büyüklüğü açısından mutfak tipi, renk, tarz, zemin kaplama, tezgah ve dolap kapağı gibi çoğunlukla seçilen mutfak tasarım tercihleri incelendiğinde şu sonuçlar görülmektedir;

- Evde 3-4 kişi yaşayanların (211; %59); tek duvar tipi mutfağı yani I tipi mutfağı (84; %62), mutfakta beyaz rengi (115;%63), modern tarz mutfağı (92;%59), mutfak zemini olarak doğal taşı (70;%59), granit tezgahı (94; %59) ve lake dolap kapağını (68;%62) tercih etmektedir.

- Evde iki kişi yaşayanların (86; %24) tercihleri de bu yöndedir. Diğer bir ifadeyle evde iki kişi yaşayanlar da tek duvar tipi mutfağı yani I tipi mutfağı (27; %20), mutfakta beyaz rengi (42;%23), modern tarz mutfağı (32;%21), mutfak zemini olarak doğal taşı (32;%27), granit tezgahı (40; %25) ve lake dolap kapağını (25;%23) tercih etmektedir.

Tablo 4.32. Mutfak tasarım tercihleri ve evde yaşayan kişi sayısı.

			Evde Yaşayan Kişi Sayısı (Hane Büyüklügü)					Total
			Tek başına	**2 kişi**	**3-4 kişi**	**5-6 kişi**	**7 ve üstü**	
Mutfak Yaptırma / Satınalma Yeri	**Marangoza yaptırmak**	Count	7	**44**	**87**	13	3	**154**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	4,5%	**28,6%**	**56,5%**	8,4%	1,9%	**100%**
	Marka mutfak satın almak	Count	13	**28**	**99**	15	1	**156**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	8,3%	**17,9%**	**63,5%**	9,6%	0,6%	**100%**
	Yapı marketlerden satın almak	Count	0	12	19	4	0	35
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	0,0%	34,3%	54,3%	11,4%	0,0%	100%
	Diğer	Count	1	2	6	1	0	10
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	10,0%	20,0%	60,0%	10,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**21**	**86**	**211**	**33**	**4**	**355**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	**5,9%**	**24,2%**	**59,4%**	**9,3%**	**1,1%**	**100%**
Mutfak Tipi	**Tek duvar tipi mutfak (I tipi)**	Count	9	**27**	**84**	14	1	**135**
		% within MutfakTipi	6,7%	**20,0%**	**62,2%**	10,4%	0,7%	**100%**
	Koridor tipi mutfak	Count	0	1	7	2	0	10
		% within MutfakTipi	0,0%	10,0%	70,0%	20,0%	0,0%	100%
	U tipi mutfak	Count	4	17	21	3	0	45
		% within MutfakTipi	8,9%	37,8%	46,7%	6,7%	0,0%	100%
	Yarımada tipi mutfak	Count	1	6	9	1	1	18
		% within MutfakTipi	5,6%	33,3%	50,0%	5,6%	5,6%	100%
	Ada tipi mutfak	Count	1	**14**	**44**	8	0	**67**
		% within MutfakTipi	1,5%	**20,9%**	**65,7%**	11,9%	0,0%	**100%**
	Kapalı çalışma mutfağı	Count	0	3	4	0	0	7
		% within MutfakTipi	0,0%	42,9%	57,1%	0,0%	0,0%	100%
	Açık mutfak (Amerikan tipi)	Count	4	8	14	2	1	29
		% within MutfakTipi	13,8%	27,6%	48,3%	6,9%	3,4%	100%
	Farketmez	Count	2	8	24	3	1	38
		% within MutfakTipi	5,3%	21,1%	63,2%	7,9%	2,6%	100%
	Diğer	Count	0	2	4	0	0	6
		% within MutfakTipi	0,0%	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**21**	**86**	**211**	**33**	**4**	**355**
		% within MutfakTipi	**5,9%**	**24,2%**	**59,4%**	**9,3%**	**1,1%**	**100%**
Renk	**Beyaz**	Count	10	**42**	**115**	16	0	**183**
		% within Renk	5,5%	**23,0%**	**62,8%**	8,7%	0,0%	**100%**
	Yeşil	Count	0	1	6	1	0	8
		% within Renk	0,0%	12,5%	75,0%	12,5%	0,0%	100%
	Lacivert	Count	0	0	0	1	0	1
		% within Renk	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	100%
	Kırmızı	Count	1	4	2	0	0	7
		% within Renk	14,3%	57,1%	28,6%	0,0%	0,0%	100%
	Mavi	Count	1	0	6	3	0	10
		% within Renk	10,0%	0,0%	60,0%	30,0%	0,0%	100%
	Krem	Count	5	16	35	9	2	67
		% within Renk	7,5%	23,9%	52,2%	13,4%	3,0%	100%
	Turuncu	Count	0	0	2	0	0	2
		% within Renk	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	100%
	Siyah	Count	0	5	10	0	0	15
		% within Renk	0,0%	33,3%	66,7%	0,0%	0,0%	100%
	Mor	Count	3	8	17	0	1	29
		% within Renk	10,3%	27,6%	58,6%	0,0%	3,4%	100%
	Gri	Count	1	5	5	1	1	13
		% within Renk	7,7%	38,5%	38,5%	7,7%	7,7%	100%
	Kahverengi	Count	0	3	10	2	0	15
		% within Renk	0,0%	20,0%	66,7%	13,3%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	2	3	0	0	5
		% within Renk	0,0%	40,0%	60,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**21**	**86**	**211**	**33**	**4**	**355**
		% within Renk	**5,9%**	**24,2%**	**59,4%**	**9,3%**	**1,1%**	**100%**

Tablonun devamı ise aşağıdaki gibidir.

Tablo 4.32 Mutfak Tasarım Tercihleri ve Evde Yaşayan Kişi Sayısı (Devam 1).

			Evde Yaşayan Kişi Sayısı (Hane Büyüklügü)					Total
			Tek başına	**2 kişi**	**3-4 kişi**	**5-6 kişi**	**7 ve üstü**	
Stil	Klasik	Count	2	11	22	6	0	41
		% within Stil	4,9%	26,8%	53,7%	14,6%	0,0%	100%
	Country	Count	1	11	24	3	0	39
		% within Stil	2,6%	28,2%	61,5%	7,7%	0,0%	100%
	Minimalist	Count	3	12	15	1	0	31
		% within Stil	9,7%	38,7%	48,4%	3,2%	0,0%	100%
	Modern	Count	11	**32**	**92**	17	3	**155**
		% within Stil	7,1%	**20,6%**	**59,4%**	11,0%	1,9%	**100%**
	Akıllı mutfak	Count	4	18	49	4	1	76
		% within Stil	5,3%	23,7%	64,5%	5,3%	1,3%	100%
	Geleneksel	Count	0	2	8	2	0	12
		% within Stil	0,0%	16,7%	66,7%	16,7%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	1	0	0	1
		% within Stil	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**21**	**86**	**211**	**33**	**4**	**355**
		% within Stil	**5,9%**	**24,2%**	**59,4%**	**9,3%**	**1,1%**	**100%**
Zemin	Fayans	Count	3	17	44	9	0	73
		% within Zemin	4,1%	23,3%	60,3%	12,3%	0,0%	100%
	PVC	Count	0	1	1	0	0	2
		% within Zemin	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100%
	Ahşap	Count	0	5	8	0	0	13
		% within Zemin	0,0%	38,5%	61,5%	0,0%	0,0%	100%
	Laminant Parke	Count	3	14	27	8	0	52
		% within Zemin	5,8%	26,9%	51,9%	15,4%	0,0%	100%
	Seramik	Count	2	13	48	7	2	72
		% within Zemin	2,8%	18,1%	66,7%	9,7%	2,8%	100%
	Doğal Taş	Count	8	**32**	**70**	6	2	**118**
		% within Zemin	6,8%	**27,1%**	**59,3%**	5,1%	1,7%	**100%**
	Lamine Parke	Count	5	4	11	3	0	23
		% within Zemin	21,7%	17,4%	47,8%	13,0%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	2	0	0	2
		% within Zemin	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**21**	**86**	**211**	**33**	**4**	**355**
		% within Zemin	**5,9%**	**24,2%**	**59,4%**	**9,3%**	**1,1%**	**100%**
Tezgah	Ahşap Doğrama	Count	0	2	16	0	0	18
		% within Tezgah	0,0%	11,1%	88,9%	0,0%	0,0%	100%
	Paslanmaz Çelik	Count	4	1	3	0	0	8
		% within Tezgah	50,0%	12,5%	37,5%	0,0%	0,0%	100%
	Laminant	Count	1	2	2	0	0	5
		% within Tezgah	20,0%	40,0%	40,0%	0,0%	0,0%	100%
	Mermer	Count	4	26	56	10	0	96
		% within Tezgah	4,2%	27,1%	58,3%	10,4%	0,0%	100%
	Seramik fayans	Count	0	0	10	2	0	12
		% within Tezgah	0,0%	0,0%	83,3%	16,7%	0,0%	100%
	Granit	Count	7	**40**	**94**	14	4	**159**
		% within Tezgah	4,4%	**25,2%**	**59,1%**	8,8%	2,5%	**100%**
	Akrilik esaslı yüzey	Count	1	8	3	2	0	14
		% within Tezgah	7,1%	57,1%	21,4%	14,3%	0,0%	100%
	Quartz	Count	4	7	22	5	0	38
		% within Tezgah	10,5%	18,4%	57,9%	13,2%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	5	0	0	5
		% within Tezgah	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**21**	**86**	**211**	**33**	**4**	**355**
		% within Tezgah	**5,9%**	**24,2%**	**59,4%**	**9,3%**	**1,1%**	**100%**

Tablo 4.32. Mutfak tasarım tercihleri ve evde yaşayan kişi sayısı (Devam 2).

			Evde Yaşayan Kişi Sayısı (Hane Büyüklügü)					Total
			Tek başına	**2 kişi**	**3-4 kişi**	**5-6 kişi**	**7 ve üstü**	
Dolap Kapağı	Profil	Count	2	4	11	3	0	20
		% within DolapKapağı	10,0%	20,0%	55,0%	15,0%	0,0%	100%
	Yongalan MDF	Count	4	13	25	7	0	49
		% within DolapKapağı	8,2%	26,5%	51,0%	14,3%	0,0%	100%
	Membran	Count	1	5	15	2	0	23
		% within DolapKapağı	4,3%	21,7%	65,2%	8,7%	0,0%	100%
	Ahşap Masif	Count	3	21	40	4	1	69
		% within DolapKapağı	4,3%	30,4%	58,0%	5,8%	1,4%	100%
	Ahşap Kaplama	Count	2	11	26	4	0	43
		% within DolapKapağı	4,7%	25,6%	60,5%	9,3%	0,0%	100%
	Akrilik	Count	4	6	25	3	1	39
		% within DolapKapağı	10,3%	15,4%	64,1%	7,7%	2,6%	100%
	Lake	Count	5	**25**	**68**	9	2	**109**
		% within DolapKapağı	4,6%	**22,9%**	**62,4%**	8,3%	1,8%	**100%**
	Diğer	Count	0	1	1	1	0	3
		% within DolapKapağı	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%	0,0%	100%
Total		**Count**	**21**	**86**	**211**	**33**	**4**	**355**
		% within DolapKapağı	**5,9%**	**24,2%**	**59,4%**	**9,3%**	**1,1%**	**100%**

4.10.3. Mutfak Tasarım Tercihleri ve Mutfakta Geçirilen Zaman

Bir günde mutfakta geçirilen zamanın mutfak tasarım tercihlerinde etkili olabildiği mutfakta geçirilen zaman açısından da incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar Tablo 4.33 verilmektedir.

Tablo 4.33'de mutfakta geçirilen zamanla ilgili verilen bilgilerden de anlaşılacağı üzere araştırmaya katılanların büyük bir bölümünün bir günde mutfakta geçirdikleri zaman 1-3 saat arasındadır (279 kişi; %79). Bunu %14 (51 kişi) ile 4-6 saat arası takip etmektedir.

Tablo 4.33. Mutfak tasarım tercihleri ve mutfakta geçirilen zaman.

			Mutfakta Geçirilen Zaman (Gün/Saat)					Total
			-1 saat az	**1-3 saat**	**4-6 saat**	**7-9 saat**	**10 saat ve üstü**	
Yaptırma / Satınalma Yeri	**Marangoza yaptırmak**	Count	7	**119**	24	3	1	**154**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	4,5%	**77,3%**	15,6%	1,9%	0,6%	**100%**
	Marka mutfak satın almak	Count	5	**125**	22	4	0	**156**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	3,2%	**80,1%**	14,1%	2,6%	0,0%	**100%**
	Yapı marketlerden satın almak	Count	2	29	4	0	0	35
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	5,7%	82,9%	11,4%	0,0%	0,0%	100%
	Diğer	Count	2	6	1	0	1	10
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	20,0%	60,0%	10,0%	0,0%	10,0%	100%
Total		**Count**	**16**	**279**	**51**	**7**	**2**	**355**
		% within YaptırmaSatınalmaYeri	**4,5%**	**78,6%**	**14,4%**	**2,0%**	**0,6%**	**100%**
Mutfak Tipi	**Tek duvar tipi mutfak (I tipi)**	Count	5	**106**	20	3	1	**135**
		% within MutfakTipi	3,7%	**78,5%**	14,8%	2,2%	0,7%	**100%**
	Koridor tipi mutfak	Count	0	6	3	0	1	10
		% within MutfakTipi	0,0%	60,0%	30,0%	0,0%	10,0%	100%
	U tipi mutfak	Count	3	38	4	0	0	45
		% within MutfakTipi	6,7%	84,4%	8,9%	0,0%	0,0%	100%
	Yarımada tipi mutfak	Count	0	17	1	0	0	18
		% within MutfakTipi	0,0%	94,4%	5,6%	0,0%	0,0%	100%
	Ada tipi mutfak	Count	2	53	12	0	0	67
		% within MutfakTipi	3,0%	79,1%	17,9%	0,0%	0,0%	100%
	Kapalı çalışma mutfağı	Count	1	6	0	0	0	7
		% within MutfakTipi	14,3%	85,7%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Açık mutfak	Count	3	19	4	3	0	29
		% within MutfakTipi	10,3%	65,5%	13,8%	10,3%	0,0%	100%
	Farketmez	Count	2	29	6	1	0	38
		% within MutfakTipi	5,3%	76,3%	15,8%	2,6%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	5	1	0	0	6
		% within MutfakTipi	0,0%	83,3%	16,7%	0,0%	0,0%	100,0%
Total		**Count**	**16**	**279**	**51**	**7**	**2**	**355**
		% within MutfakTipi	**4,5%**	**78,6%**	**14,4%**	**2,0%**	**0,6%**	**100,0 %**
Renk	**Beyaz**	Count	8	**143**	28	2	2	**183**
		% within Renk	4,4%	**78,1%**	15,3%	1,1%	1,1%	**100%**
	Yeşil	Count	0	8	0	0	0	8
		% within Renk	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Lacivert	Count	0	1	0	0	0	1
		% within Renk	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Kırmızı	Count	1	4	2	0	0	7
		% within Renk	14,3%	57,1%	28,6%	0,0%	0,0%	100%
	Mavi	Count	1	7	2	0	0	10
		% within Renk	10,0%	70,0%	20,0%	0,0%	0,0%	100%
	Krem	Count	2	53	10	2	0	67
		% within Renk	3,0%	79,1%	14,9%	3,0%	0,0%	100%
	Turuncu	Count	0	2	0	0	0	2
		% within Renk	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Siyah	Count	1	11	3	0	0	15
		% within Renk	6,7%	73,3%	20,0%	0,0%	0,0%	100%
	Mor	Count	2	25	1	1	0	29
		% within Renk	6,9%	86,2%	3,4%	3,4%	0,0%	100%
	Gri	Count	0	11	2	0	0	13
		% within Renk	0,0%	84,6%	15,4%	0,0%	0,0%	100%
	Kahverengi	Count	1	10	2	2	0	15
		% within Renk	6,7%	66,7%	13,3%	13,3%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	4	1	0	0	5
		% within Renk	0,0%	80,0%	20,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**16**	**279**	**51**	**7**	**2**	**355**
		% within Renk	**4,5%**	**78,6%**	**14,4%**	**2,0%**	**0,6%**	**100%**

Tablo 4.33. Mutfak tasarım tercihleri ve mutfakta geçirilen zaman (Devam1).

			-1 saat az	1-3 saat	4-6 saat	7-9 saat	10 saat ve üstü	Total
Stil	Klasik	Count	5	29	6	1	0	41
		% within Stil	12,2%	70,7%	14,6%	2,4%	0,0%	100%
	Country	Count	2	32	3	2	0	39
		% within Stil	5,1%	82,1%	7,7%	5,1%	0,0%	100%
	Minimalist	Count	2	25	4	0	0	31
		% within Stil	6,5%	80,6%	12,9%	0,0%	0,0%	100%
	Modern	Count	3	**121**	**28**	2	1	**155**
		% within Stil	1,9%	**78,1%**	**18,1%**	1,3%	0,6%	**100%**
	Akıllı mutfak	Count	4	62	8	1	1	76
		% within Stil	5,3%	81,6%	10,5%	1,3%	1,3%	100%
	Geleneksel	Count	0	9	2	1	0	12
		% within Stil	0,0%	75,0%	16,7%	8,3%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	1	0	0	0	1
		% within Stil	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**16**	**279**	**51**	**7**	**2**	**355**
		% within Stil	**4,5%**	**78,6%**	**14,4%**	**2,0%**	**0,6%**	**100%**
Zemin	Fayans	Count	3	56	13	1	0	73
		% within Zemin	4,1%	76,7%	17,8%	1,4%	0,0%	100%
	PVC	Count	1	1	0	0	0	2
		% within Zemin	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Ahşap	Count	1	11	1	0	0	13
		% within Zemin	7,7%	84,6%	7,7%	0,0%	0,0%	100%
	Laminant Parke	Count	2	45	3	2	0	52
		% within Zemin	3,8%	86,5%	5,8%	3,8%	0,0%	100%
	Seramik	Count	0	59	10	2	1	72
		% within Zemin	0,0%	81,9%	13,9%	2,8%	1,4%	100%
	Doğal Taş	Count	5	**91**	19	2	1	**118**
		% within Zemin	4,2%	**77,1%**	16,1%	1,7%	0,8%	**100%**
	Lamine Parke	Count	4	15	4	0	0	23
		% within Zemin	17,4%	65,2%	17,4%	0,0%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	1	1	0	0	2
		% within Zemin	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**16**	**279**	**51**	**7**	**2**	**355**
		% within Zemin	**4,5%**	**78,6%**	**14,4%**	**2,0%**	**0,6%**	**100%**
Tezgah	Ahşap Doğrama	Count	1	13	3	1	0	18
		% within Tezgah	5,6%	72,2%	16,7%	5,6%	0,0%	100%
	Paslanmaz Çelik	Count	3	4	0	1	0	8
		% within Tezgah	37,5%	50,0%	0,0%	12,5%	0,0%	100%
	Laminant	Count	0	3	2	0	0	5
		% within Tezgah	0,0%	60,0%	40,0%	0,0%	0,0%	100%
	Mermer	Count	4	73	16	3	0	96
		% within Tezgah	4,2%	76,0%	16,7%	3,1%	0,0%	100%
	Seramik fayans	Count	1	8	3	0	0	12
		% within Tezgah	8,3%	66,7%	25,0%	0,0%	0,0%	100%
	Granit	Count	6	**127**	22	2	2	**159**
		% within Tezgah	3,8%	**79,9%**	13,8%	1,3%	1,3%	**100%**
	Akrilik esaslı yüzey	Count	0	13	1	0	0	14
		% within Tezgah	0,0%	92,9%	7,1%	0,0%	0,0%	100%
	Quartz	Count	1	35	2	0	0	38
		% within Tezgah	2,6%	92,1%	5,3%	0,0%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	3	2	0	0	5
		% within Tezgah	0,0%	60,0%	40,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**16**	**279**	**51**	**7**	**2**	**355**
		% within Tezgah	**4,5%**	**78,6%**	**14,4%**	**2,0%**	**0,6%**	**100,0%**

Tablo 4.33. Mutfak tasarım tercihleri ve mutfakta geçirilen zaman (Devam2).

			Mutfakta Geçirilen Zaman (Gün/Saat)					Total
			-1 saat az	**1-3 saat**	**4-6 saat**	**7-9 saat**	**10 saat ve üstü**	
Dolap Kapağı	Profil	Count	3	17	0	0	0	20
		% within DolapKapağı	15,0%	85,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Yongalan MDF	Count	1	37	9	2	0	49
		% within DolapKapağı	2,0%	75,5%	18,4%	4,1%	0,0%	100%
	Membran	Count	0	18	5	0	0	23
		% within DolapKapağı	0,0%	78,3%	21,7%	0,0%	0,0%	100%
	Ahşap Masif	Count	5	52	10	2	0	69
		% within DolapKapağı	7,2%	75,4%	14,5%	2,9%	0,0%	100%
	Ahşap Kaplama	Count	1	35	6	1	0	43
		% within DolapKapağı	2,3%	81,4%	14,0%	2,3%	0,0%	100%
	Akrilik	Count	1	33	4	1	0	39
		% within DolapKapağı	2,6%	84,6%	10,3%	2,6%	0,0%	100%
	Lake	Count	5	**85**	16	1	2	**109**
		% within DolapKapağı	4,6%	**78,0%**	14,7%	0,9%	1,8%	**100%**
	Diğer	Count	0	2	1	0	0	3
		% within DolapKapağı	0,0%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**16**	**279**	**51**	**7**	**2**	**355**
		% within DolapKapağı	**4,5%**	**78,6%**	**14,4%**	**2,0%**	**0,6%**	**100%**

Bir günde mutfakta geçirilen ortalama zaman açısından mutfağı yaptırma veya satın alma yeri, mutfak tipi, renk, tarz, zemin kaplama, tezgah ve dolap kapağı gibi çoğunlukla seçilen mutfak tasarım tercihleri incelendiğinde sonuçlar şöyle özetlenebilir;

- Marka mutfak satın almayı tercih edenlerin %80'i ile marangoza yaptırmayı tercih edenlerin %77'si mutfakta ortalama 1-3 saat geçirmektedir.

- Mutfakta 1-3 saat arasında zaman geçirenlerin (279; %79); tek duvar tipi mutfağı yani I tipi mutfağı (106; %79), mutfakta beyaz rengi (143;%78), modern tarz mutfağı (121;%78), mutfak zemini olarak doğal taşı (91;%77), granit tezgahı (127; %80) ve lake dolap kapağını (85;%78) tercih etmektedir.

4.10.4. Mutfak Tasarım Tercihleri ve Tüketilen Yemek Türleri

Mutfak tasarım tercihleri evde hazırlanan veya tüketilen yemek türleri açısından ele alındığında ise elde edilen sonuçlar Tablo 4.34 daki gibidir. Buna göre;

- Mutfakta en çok tercih edilen veya tüketilen yemek türleri, fırın, ızgara (216; %64), hazır yemek (58; %16) ve baharatlı-sulu yemeklerdir. (48; %14)
- Marka mutfak satın almayı tercih edenlerin %69'u fırın ve ızgara yemeklerini, %15'i hazır yemek, %10'u baharatlı ve sulu yemekleri tüketmektedir. Mutfağı marangoza yaptırmayı tercih edenlerin ise %59'u fırın ve ızgara yemeklerini, %14'ü hazır yemek, %21'i baharatlı ve sulu yemekleri tüketmektedir.
- Tek duvar tipi mutfağı tercih edenlerin %62'si fırın ve ızgara yemeklerini, %18'i baharatlı ve sulu yemekleri, % 13'ü ise hazır yemekleri tüketmektedir.
- Mutfakta beyaz rengi tercih edenlerin %62'si fırın ve ızgara yemeklerini, %18'i hazır yemekleri, % 13'ü ise baharatlı ve sulu yemekleri tüketmektedir.
- Modern tarzda mutfağı tercih edenlerin %59'u fırın ve ızgara yemeklerini, %19'u hazır yemekleri, % 16'sı ise baharatlı ve sulu yemekleri tüketmektedir.
- Mutfak zemininde doğal taşı tercih edenlerin %66'sı fırın ve ızgara yemeklerini, %20'si, baharatlı ve sulu yemekleri, % 8'i ise hazır yemekleri tüketmektedir.
- Mutfak tezgahında graniti tercih edenlerin %65'i fırın ve ızgara yemeklerini, %16'sı baharatlı ve sulu yemekleri, % 15'i ise hazır yemekleri tüketmektedir.
- Dolap kapağı olarak en çok lakeyi seçenlerin %63'ü fırın ve ızgara yemeklerini, %21'i baharatlı ve sulu yemekleri, % 11'i ise hazır yemekleri tüketmektedir.

Tablo 4.34. Mutfak tasarım tercihleri ve hazırlanan/tüketilen yemek türleri.

			Tercih Edilen/Tüketilen YemekTürleri							Total
			Dondurulmuş, pişmeye hazır gıdalar	**Kızartma**	**Baharatlı-sulu yemekler**	**Fırın ve ızgara yemekleri**	**Hazır yemek (sipariş vererek)**	**Sebze yemekleri, salata vb**	Diğer	
Yaptırma / Satınalma Yeri	**Marangoza yaptırmak**	Count	5	2	32	**91**	22	2	0	**154**
		% within Yap/SatınalYeri	3,2%	1,3%	20,8%	**59,1%**	14,3%	1,3%	0,0%	**100%**
	Marka mutfak satın almak	Count	2	4	15	**108**	23	4	0	**156**
		% within Yap/SatınalYeri	1,3%	2,6%	9,6%	**69,2%**	14,7%	2,6%	0,0%	**100%**
	Yapı marketlerden satın almak	Count	0	1	1	25	7	1	0	35
		% within Yap/SatınalYeri	0,0%	2,9%	2,9%	71,4%	20,0%	2,9%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	1	0	2	6	0	1	10
		% within Yap/SatınalYeri	0,0%	10,0%	0,0%	20,0%	60,0%	0,0%	10,0%	100%
Total		**Count**	**7**	**8**	**48**	**226**	**58**	**7**	**1**	**355**
		% within Yap/Sat.Yeri	**2,0%**	**2,3%**	**13,5%**	**63,7%**	**16,3%**	**2,0%**	**0,3%**	**100%**
Mutfak Tipi	**Tek duvar tipi mutfak (I tipi)**	Count	2	5	**24**	**84**	**17**	2	1	**135**
		% within MutfakTipi	1,5%	3,7%	**17,8%**	**62,2%**	**12,6%**	1,5%	0,7%	**100,%**
	Koridor tipi mutfak	Count	0	0	1	8	1	0	0	10
		% within MutfakTipi	0,0%	0,0%	10,0%	80,0%	10,0%	0,0%	0,0%	100%
	U tipi mutfak	Count	3	0	5	27	10	0	0	45
		% within MutfakTipi	6,7%	0,0%	11,1%	60,0%	22,2%	0,0%	0,0%	100%
	Yarımada tipi mutfak	Count	0	0	1	11	6	0	0	18
		% within MutfakTipi	0,0%	0,0%	5,6%	61,1%	33,3%	0,0%	0,0%	100%
	Ada tipi mutfak	Count	0	0	7	46	10	4	0	67
		% within MutfakTipi	0,0%	0,0%	10,4%	68,7%	14,9%	6,0%	0,0%	100%
	Kapalı çalışma mutfağı	Count	0	1	1	2	3	0	0	7
		% within MutfakTipi	0,0%	14,3%	14,3%	28,6%	42,9%	0,0%	0,0%	100%
	Açık mutfak	Count	1	0	3	20	5	0	0	29
		% within MutfakTipi	3,4%	0,0%	10,3%	69,0%	17,2%	0,0%	0,0%	100%
	Farketmez	Count	1	2	6	23	5	1	0	38
		% within MutfakTipi	2,6%	5,3%	15,8%	60,5%	13,2%	2,6%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	0	5	1	0	0	6
		% within MutfakTipi	0,0%	0,0%	0,0%	83,3%	16,7%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**7**	**8**	**48**	**226**	**58**	**7**	**1**	**355**
		% within MutfakTipi	**2,0%**	**2,3%**	**13,5%**	**63,7%**	**16,3%**	**2,0%**	**0,3%**	**100%**
Renk	**Beyaz**	Count	3	5	**24**	**114**	**33**	4	0	**183**
		% within Renk	1,6%	2,7%	**13,1%**	**62,3%**	**18,0%**	2,2%	0,0%	**100%**
	Yeşil	Count	0	0	0	8	0	0	0	8
		% within Renk	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Lacivert	Count	0	0	1	0	0	0	0	1
		% within Renk	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Kırmızı	Count	1	0	0	6	0	0	0	7
		% within Renk	14,3%	0,0%	0,0%	85,7%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Mavi	Count	0	0	3	6	1	0	0	10
		% within Renk	0,0%	0,0%	30,0%	60,0%	10,0%	0,0%	0,0%	100%
	Krem	Count	1	1	11	43	10	1	0	67
		% within Renk	1,5%	1,5%	16,4%	64,2%	14,9%	1,5%	0,0%	100%
	Turuncu	Count	0	0	0	1	1	0	0	2
		% within Renk	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100%
	Siyah	Count	0	0	0	11	2	1	1	15
		% within Renk	0,0%	0,0%	0,0%	73,3%	13,3%	6,7%	6,7%	100%
	Mor	Count	1	2	4	16	5	1	0	29
		% within Renk	3,4%	6,9%	13,8%	55,2%	17,2%	3,4%	0,0%	100%
	Gri	Count	0	0	0	10	3	0	0	13
		% within Renk	0,0%	0,0%	0,0%	76,9%	23,1%	0,0%	0,0%	100%
	Kahverengi	Count	1	0	5	7	2	0	0	15
		% within Renk	6,7%	0,0%	33,3%	46,7%	13,3%	0,0%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	0	4	1	0	0	5
		% within Renk	0,0%	0,0%	0,0%	80,0%	20,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**7**	**8**	**48**	**226**	**58**	**7**	**1**	**355**
		% within Renk	**2,0%**	**2,3%**	**13,5%**	**63,7%**	**16,3%**	**2,0%**	**0,3%**	**100%**

Tablo 4.34.Mutfak tasarım tercihleri ve hazırlanan/tüketilen yemek türleri (Devam1).

			Tercih Edilen/Tüketilen YemekTürleri							Total
			Dondurulmuş, pişmeye hazır gıdalar	**Kızartma**	**Baharatlı-sulu yemekler**	**Fırın ve ızgara yemekleri**	**Hazır yemek (sipariş vererek)**	**Sebze yemekleri, salata vb**	Diğer	
Stil	Klasik	Count	2	2	8	23	6	0	0	41
		% within Stil	4,9%	4,9%	19,5%	56,1%	14,6%	0,0%	0,0%	100%
	Country	Count	0	2	2	29	4	2	0	39
		% within Stil	0,0%	5,1%	5,1%	74,4%	10,3%	5,1%	0,0%	100%
	Minimalist	Count	1	0	2	23	4	1	0	31
		% within Stil	3,2%	0,0%	6,5%	74,2%	12,9%	3,2%	0,0%	100%
	Modern	Count	3	2	**25**	**92**	**30**	2	1	**155**
		% within Stil	1,9%	1,3%	**16,1%**	**59,4%**	**19,4%**	1,3%	0,6%	**100%**
	Akıllı mutfak	Count	1	2	9	49	13	2	0	76
		% within Stil	1,3%	2,6%	11,8%	64,5%	17,1%	2,6%	0,0%	100%
	Geleneksel	Count	0	0	2	9	1	0	0	12
		% within Stil	0,0%	0,0%	16,7%	75,0%	8,3%	0,0%	0,0%	100 %
	Diğer	Count	0	0	0	1	0	0	0	1
		% within Stil	0,0%	0,0%	0,0%	100%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**7**	**8**	**48**	**226**	**58**	**7**	**1**	**355**
		% within Stil	**2,0%**	**2,3%**	**13,5%**	**63,7%**	**16,3%**	**2,0%**	**0,3%**	**100%**
Zemin	Fayans	Count	2	3	16	44	8	0	0	73
		% within Zemin	2,7%	4,1%	21,9%	60,3%	11,0%	0,0%	0,0%	100%
	PVC	Count	1	0	1	0	0	0	0	2
		% within Zemin	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
	Ahşap	Count	0	0	2	8	3	0	0	13
		% within Zemin	0,0%	0,0%	15,4%	61,5%	23,1%	0,0%	0,0%	100%
	Laminant Parke	Count	1	0	8	32	9	2	0	52
		% within Zemin	1,9%	0,0%	15,4%	61,5%	17,3%	3,8%	0,0%	100%
	Seramik	Count	1	1	8	47	13	1	1	72
		% within Zemin	1,4%	1,4%	11,1%	65,3%	18,1%	1,4%	1,4%	100%
	Doğal Taş	Count	2	3	**9**	**78**	**23**	3	0	**118**
		% within Zemin	1,7%	2,5%	**7,6%**	**66,1%**	**19,5%**	2,5%	0,0%	**100%**
	Lamine Parke	Count	0	1	3	16	2	1	0	23
		% within Zemin	0,0%	4,3%	13,0%	69,6%	8,7%	4,3%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	1	1	0	0	0	2
		% within Zemin	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**7**	**8**	**48**	**226**	**58**	**7**	**1**	**355**
		% within Zemin	**2,0%**	**2,3%**	**13,5%**	**63,7%**	**16,3%**	**2,0%**	**0,3%**	**100%**

Tablo 4.34 Mutfak Tasarım Tercihleri ve Hazırlanan/Tüketilen Yemek Türleri (Devam 2).

			Tercih Edilen/Tüketilen YemekTürleri							Total
			Dondurulmuş, pişmeye hazır gıdalar	**Kızartma**	**Baharatlı-sulu yemekler**	**Fırın ve ızgara yemekleri**	**Hazır yemek (sipariş vererek)**	**Sebze yemekleri, salata vb**	Diğer	
Tezgah	Ahşap Doğrama	Count	0	0	3	12	3	0	0	18
		% within Tezgah	0,0%	0,0%	16,7%	66,7%	16,7%	0,0%	0,0%	100%
	Paslanmaz Çelik	Count	2	0	1	4	1	0	0	8
		% within Tezgah	25,0%	0,0%	12,5%	50,0%	12,5%	0,0%	0,0%	100%
	Laminant	Count	0	0	1	2	1	1	0	5
		% within Tezgah	0,0%	0,0%	20,0%	40,0%	20,0%	20,0%	0,0%	100%
	Mermer	Count	1	5	11	61	14	4	0	96
		% within Tezgah	1,0%	5,2%	11,5%	63,5%	14,6%	4,2%	0,0%	100%
	Seramik fayans	Count	0	0	3	7	2	0	0	12
		% within Tezgah	0,0%	0,0%	25,0%	58,3%	16,7%	0,0%	0,0%	100%
	Granit	Count	3	2	**24**	**103**	**25**	1	1	**159**
		% within Tezgah	1,9%	1,3%	**15,1%**	**64,8%**	**15,7%**	0,6%	0,6%	**100%**
	Akrilik esaslı yüzey	Count	1	0	1	9	3	0	0	14
		% within Tezgah	7,1%	0,0%	7,1%	64,3%	21,4%	0,0%	0,0%	100%
	Quartz	Count	0	1	4	23	9	1	0	38
		% within Tezgah	0,0%	2,6%	10,5%	60,5%	23,7%	2,6%	0,0%	100%
	Diğer	Count	0	0	0	5	0	0	0	5
		% within Tezgah	0,0%	0,0%	0,0%	100,%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**7**	**8**	**48**	**226**	**58**	**7**	**1**	**355**
		% within Tezgah	**2,0%**	**2,3%**	**13,5%**	**63,7%**	**16,3%**	**2,0%**	**0,3%**	**100%**
Dolap Kapağı	Profil	Count	3	2	2	11	2	0	0	20
		% within DolapKapağı	15,0%	10,0%	10,0%	55,0%	10,0%	0,0%	0,0%	100%
	Yongalan MDF	Count	1	0	4	35	8	1	0	49
		% within DolapKapağı	2,0%	0,0%	8,2%	71,4%	16,3%	2,0%	0,0%	100%
	Membran	Count	0	0	5	16	2	0	0	23
		% within DolapKapağı	0,0%	0,0%	21,7%	69,6%	8,7%	0,0%	0,0%	100%
	Ahşap Masif	Count	0	5	8	44	9	3	0	69
		% within DolapKapağı	0,0%	7,2%	11,6%	63,8%	13,0%	4,3%	0,0%	100%
	Ahşap Kaplama	Count	0	0	8	27	8	0	0	43
		% within DolapKapağı	0,0%	0,0%	18,6%	62,8%	18,6%	0,0%	0,0%	100%
	Akrilik	Count	2	1	9	22	5	0	0	39
		% within DolapKapağı	5,1%	2,6%	23,1%	56,4%	12,8%	0,0%	0,0%	100%
	Lake	Count	1	0	**12**	**69**	**23**	3	1	**109**
		% within DolapKapağı	0,9%	0,0%	**11,0%**	**63,3%**	**21,1%**	2,8%	0,9%	**100%**
	Diğer	Count	0	0	0	2	1	0	0	3
		% within DolapKapağı	0,0%	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%	100%
Total		**Count**	**7**	**8**	**48**	**226**	**58**	**7**	**1**	355
		% within DolapKapağı	**2,0%**	**2,3%**	**13,5%**	**63,7%**	**16,3%**	**2,0%**	**0,3%**	100%

4.11. Bölüm Değerlendirmesi

Mutfak tasarım tercihlerini bireylerin demografik özelliklerine göre incelemek üzere yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

355 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen bu çalışmaya katılanların çoğunluğu kadın (%64), evli (%54) ve eğitimleri lisans (%55) düzeyinde olup yaşları 26-31 (%29) yaş ile 32-37 (%25); 38-43 (% 15) yaş aralığındadır.

Bu katılımcılar, uzman/yönetici (%21: muhasebe, finans, bankacılık, sigorta, satış-pazarlama, İK vb alanlarında) öğretmen (%16), mühendis (%15), mimar/iç mimar (%7), ev hanımı (%6, şirket sahibi (%5), işçi (%4), serbest meslek sahipi (%4), ve emeklidir (%3). Çalışma hayatlarındaki kıdemleri bir yıl ile 26 yıl arasında değişmektedir. Aylık gelirleri ise 1500-3000 TL (%20), 3001-4500 TL (%26), 4501-6000 TL (%18), 10000 TL ve üstü (%10), 6001-7500 TL (%9) arasındadır.

Araştırmaya katılanların büyük bir bölümünün (%69) oturdukları ev **kendi evleri**dir ve konut tipi ise **apartman dairesi**dir (%89). %10'u ise müstakil ev/villada yaşamaktadır. Evin büyüklüğü ise 111-150 m² (%44) ile 71-110 m² (%28) arasında değişmektedir. Dolayısıyla katılımcıların oturdukları **evin büyüklüğü**, **ortalama 137 m²** olup **çoğunlukla 120 m²** (Mod,120)'dir.

Mevcut **mutfağın büyüklüğü**, 11-16 m² (%31), 11-16 m² (%27), 4-10 m² (%24), 24-34 m² (%15) arasında olup **ortalama 16 m²**'dir. **Çoğunlukla** mutfak büyüklüğü ise **20 m²**'dir (Mod, 20).

Katılımcıların çoğunluğu (%59) **evde 3-4 kişi bir arada yaşamaktadır**. 2 kişi (%24) ve 5-6 kişi (%9) ve tek başına (%6) yaşayanların sayısı nispeten daha azdır.

Mutfakta geçirilen zaman ise çoğunlukla **1-3 saat** (%77) arasındadır.

Araştırmaya katılanlar **mutfağı**, sadece yemek yapmak (%19) ve sadece yemek yemek (%18) amaçlarıyla kullanırken **hem yemek yapmak hem de yemek yemek** (%21) ile yemek yapmak, yemek yemek ve keyifli zaman geçirmek (%14) amaçlarıyla kullanmaktadır.

Araştırmaya katılanların %66'sı **şu andaki mutfaklarından memnun**ken %34'ü memnun değildir.

Araştırmaya katılanların %43'ü mevcut mutfaklarını değiştirmek veya yenilemek istemekte; %57'si ise **değiştirmeyi/yenilemeyi istememektedir**. **Mutfağın**

değiştirilmesi/yenilenmesi gereken zaman sırasıyla **10 yıl**da bir (%39**); beş yıl**da bir (%20); 15 yılda bir (%13); yedi yılda bir (%6); 20 yılda bir (%5); sekiz yılda bir (%4) olarak belirtilmiştir.

- Mutfağın değiştirme/yenileme nedenleri ise "**mutfağın eskimesi** (kırılması/bozulması vb; %82)" görülürken bu oranı %63 ile "mutfağın **kullanışsız olması**" (%53); **"ihtiyaç duyulması"** (%53); "**kullanılan malzemenin kalitesiz olması**" (%45); ve "**model ve tasarımın estetik olmaması**" (%43) dır.

- **Kadınların %69'u, erkeklerin %31'i, evlilerin %58'i, bekarların %42's**i mevcut mutfaklarını değiştirmeyi isterken kadınların %60'ı, erkeklerin ise %40'ı, evlilerin %51'i, erkeklerin ise %49'u mutfaklarını değiştirmek istememektedir..

- Eğitim durumu ilk ve orta öğretim olanların %7'ü, ön lisans düzeyindekilerin %9'u, **lisans düzeyindekilerin** %53'ü, yüksek lisans düzeyindekilerin %24'ü doktora düzeyindekilerin ise %8'i mevcut **mutfaklarını değiştirmeyi istemektedir**. Buna karşılık ilk ve orta öğretim düzeyindekilerin %4'ü, ön lisans düzeyindekilerin %7'si, lisans düzeyindekilerin %56'sı, yüksek lisans düzeyindekilerin %19'u doktora düzeyindekilerin ise %14'ü mutfaklarını değiştirmeyi istememektedir.

- Yaşa göre mevcut mutfağı değiştirme isteği incelendiğinde ise değiştirme isteği ve isteksizliği en yüksek olanların **26-31 yaş** (%25'i değiştirmeyi istiyor, %32 istemiyor) ile **32-37 yaş** (%23'ü değiştirmeyi istiyor, %26'sı istemiyor) aralığında olduğu görülmektedir. Aylık gelirlerine bakıldığında ise en yüksek değiştirme isteği ve isteksizliğe sahip olanların **3001-4500 TL** arasında gelir düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu gelir grubunda olanların **%27'si mutfaklarını değiştirmek isterken %28'i istememektedir**. Bu gelir grubunu ise **4501-6000-TL** arasındaki gelir grubu takip etmektedir. Bu gruptakilerin de %17'si mutfaklarını değiştirmek isterken %20'si istememektedir.

Mevcut mutfaktan **memnun olanların %91'i mutfaklarını değiştirmek istememekte**dir. **Memnun olanların %33'ü,memnun olmayanların %67**' ise mutfaklarını **değiştirmek istemekte**dirler.

Araştırmaya katılanlara göre mutfaktaki en önemli beş özellik sırasıyla şu şekildedir;

1. Kullanışlı- işlevsel olması, kullanımı rahat- kolay olması
2. Dayanıklı ve sağlam malzemeden yapılmış olması
3. İnsana rahatlık ve konfor sağlaması
4. Çekmecelerin ve kapakların kolay açılıp kapatılması
5. Ergonomik olması (İnsanın boyutlarına uygun olması)

Mutfak tasarımında **mutfağı yaptırma/satın alma** konusunda katılımcıların %44'ü **marka mutfak satın alma**yı tercih ederken %43'ü **marangoza yaptırma**yı, %10'u ise yapı marketlerden satın almayı tercih etmektedir.

- **Marka mutfağın tercih nedeni** olarak **ürünün kalitesi** (%78)**, garantili olması** (%64)**, tasarım/model farklılığı** (%50) ve **satış sonrası hizmetler** gösterilmiştir. Bunun dışında (%37 ile %3 arasındaki oranlarda) marka mutfağı tercih nedeni olarak firmanın saygınlığı, seçeneklerin fazla olması, estetik olması, indirim kampanyaları, ödeme kolaylığı, markanın prestijli olması, tanınırlık/bilinirlik, çevrenin, arkadaşların tavsiyesi, moda olması ve reklamlar gösterilmiştir.
- **Marka mutfağı satın almayı tercih edenlerin** %49'u kadın, %35'i erkek; %39'u evli, %50'si ise bekardır. Çoğunlukla eğitim durumları lisans düzeyinde (%43); yaşları 26-31yaş (%47) ile 33-27yaş (%38) arasında ve 3001-4500-TL (%44) ile 4501-6000-TL (%40) arasında bir gelire sahiptir.
- **Mutfağı marangoza yaptırmayı tercih edenlerin** ise %36'sı kadın %56'sı erkek; %50'si evli, %36'sı bekardır. Çoğunlukla eğitim durumları lisans düzeyinde (%46) ; yaşları 26-31yaş (%40) ile 33-27yaş (%50) arasında ve 3001-4500-TL (50) ile 4501-6000-TL (%49) arasında bir gelire sahiptir.
- **Mutfağı yapı marketlerden satın almayı tercih edenlerin** %12'si kadın, %7'si erkek; %17'si evli, %11'i bekardır. Çoğunlukla eğitim durumları lisans düzeyinde (%9) yaşları 26-31yaş (%12) ile 33-27yaş (%39) arasında ve 1501-3000-TL (%19) arasında bir gelire sahiptir.
- Araştırmaya katılanların tercih ettikleri **mutfak tipi** sırasıyla **tek duvar tipi mutfağı** (%38), diğer bir ifadeyle I tipi mutfağı, **Ada tipi mutfak** (%19)**, U tipi mutfak** (%13), Açık mutfak (%8) diğer bir ifadeyle Amerikan tipi, yarımada tipi

(%5), koridor tipi (%3), kapalı çalışma (%2) mutfak tipleridir. Katılımcıların %11'i ise mutfak tipinin farketmediğini belirtmiştir.

- **Tek duvar tipi (I tipi)** mutfağı tercih edenlerin %36'sı kadın, %42'si erkek; %38'i evli, %38'i ise bekardır. Eğitim durumu ilköğretim ve orta öğretim düzeyinde olanların %53'ü, ön lisans düzeyindekilerin %33'ü, lisans düzeyindekilerin %44'ü, yüksek lisans düzeyindekilerin %25'i, doktora düzeyindekilerin %32'si tarafından bu mutfak tipi tercih edilmektedir.
- Mutfakta **en çok tercih edilen renk beyaz**dır (%52). Bunu **krem** renk (%19) izlemektedir. Bununla birlikte mor (%8), gri (%4), kahverengi (%4), siyah (%4), mavi (%3), kırmızı (%2), yeşil (%2), turuncu (%1) renkleri de tercih edilebilmektedir.
- Araştırmaya katılanların mutfak tasarımında tercih ettikleri **mutfak stili veya tarzı** ise en çok (%44) **modern tarz**dır. Bunun dışında **akıllı mutfak** (%21), klasik mutfak (%12), country (%11) ve minimalist mutfak (%9) da tercih edilen mutfaklar arasındadır. En az tercih edilen mutfak ise geleneksel tarzdır (%3).
- **Mutfak tezgahında en çok tercih edilen** malzeme **granit**tir(%45). **İkincisi mermer**dir (%27). Diğerleri sırasıyla quartz (%11), ahşap doğrama (%5), akrilik esaslı yüzey (%4), seramik fayans (%3) ve paslanmaz çeliktir (%2). **En az tercih edilen ise laminant**tır (%1). Katılımcılara göre mutfak tezgahının en çok çizilmeye, ısıya, kimyasal maddelere vb. karşı dayanıklı, yüzeyin kolay temizlenebilmesi, suya dayanıklı ve kaliteli olması gerekmektedir.
- Araştırmaya katılanların büyük bir bölümü, **mutfak zemin kaplamasında** (%33) granit, mermer, sabun taşı vb gibi **doğal taşı** tercih etmektedir. Bunu **fayans** (%21), seramik (%20), laminant parke (%15), lamine parke (%7) ve ahşap (%4) izlemektedir. Mutfak zemininde en az (%0,6) PVC tercih edilmektedir.
- **Dolap kapaklarında en çok lake** (%31) tercih edilmektedir. Bunu **ahşap masif** (%19), yongalan MDF (%14), ahşap kaplama (%12) ve akrilik (%11) izlemektedir. **En az tercih edilen ise membran** (%7) ve profildir (%6).

Demografik özelliklere göre mutfak tasarım tercihleri aşağıdaki gibidir.

- **Kadınlar;** tek duvar tipi (% 36) ve ada tipi (%21) mutfak tipi, beyaz (%52) ve krem (%21) rengi, modern (%45), akıllı mutfak (%20), granit (%43), mermer

(%30) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%37), fayans (%19) seramik (%19), lake (%33) ve ahşap masif (%19) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **Erkekler;** tek duvar tipi (% 42) ve ada tipi (%15) mutfak tipi, beyaz (%51), krem (%15) rengi, modern (%41), akıllı mutfağı (%24), granit (%48), mermer (%23) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%27), fayans (%24), lake (%27) ve ahşap masif (%20) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **Evli olanlar;** tek duvar tipi (% 38) ve ada tipi (%19) mutfak tipi, beyaz (%56) ve krem (%17) rengi, modern (%44), akıllı mutfağı (%21), granit (%52), mermer (%25) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%33), fayans (%24), lake (%34) ve ahşap masif (%16) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **Bekar olanlar;** tek duvar tipi (% 38) ve ada tipi (%18) mutfak tipi, beyaz (%47), krem (%20) rengi, modern (%43), akıllı mutfak (%22), granit (%36), mermer (%29) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%34), fayans (%23), lake (%26) ve ahşap masif (%24) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **İlk ve ortaöğretim düzeyindekiler;** tek duvar tipi (% 53), U tipi (%12) ve açık mutfak (%12) tipi, beyaz (%29), yeşil (%18) rengi, modern (%53), klasik (%12), Country (%12) akıllı mutfak (%12), granit (%41), mermer (%35) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%29), fayans (%24), lake (%29), akrilik (%24) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **Ön lisans düzeyindekiler;** tek duvar tipi (% 33) ve ada tipi (%19) mutfak tipi, beyaz (%37), krem (%30) rengi, modern (%48), akıllı mutfağı (%16), granit (%59), mermer (%19) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%44), laminant parke (%19), lake (%30), yongalan MDF (%19) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **Lisans düzeyindekiler;** tek duvar tipi (% 44) ve ada tipi (%17) mutfak tipi, beyaz (%53), krem (%18) rengi, modern (%41), akıllı mutfak (%22), granit (%42), mermer (%29) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%29), seramik (%21), lake (%32), ahşap masif (%23) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **Yüksek Lisans düzeyindekiler;** ada tipi (%33) ve tek duvar tipi (% 25) mutfak tipi, beyaz (%57) ve krem (%16) rengi, modern (%51) ve akıllı mutfak (%21),

granit (%41), mermer (%24) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%40) ve seramik (%20), lake (%28), ahşap kaplama (%19) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **Doktora düzeyindekiler;** ada tipi (%32) ve U tipi (% 22) mutfak tipi, beyaz (%54), krem (%24) rengi, modern (%37), akıllı mutfak (%22), granit (%56), mermer (%24) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%37), seramik (%22), lake (%32), ahşap masif (%24) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **20-25 yaş** aralığındakile; tek duvar tipi (% 43) ve ada tipi (%21) mutfak tipi, beyaz (%41), krem (%21) ve mor (%17) rengi, modern (%38), akıllı mutfak (%31), granit (%40), mermer (%38) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%36), fayans (%19), lake (%29), yongalan MDF (%121) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **26-31 yaş** aralığındakiler; tek duvar tipi (% 35) ve ada tipi (%23) mutfak tipi, beyaz (%52), krem (%11) rengi, modern (%45), akıllı mutfak (%19), granit (%40), mermer (%32) tezgah, zemin malzemesi olarak fayans (%28), doğal taş (%24), ahşap masif (%27) ve lake (%19) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **32-37 yaş** aralığındakiler; tek duvar tipi (% 41) ve ada tipi (%23) mutfak tipi, beyaz (%60), krem (%15) rengi, modern (%47), akıllı mutfak (%21), granit (%39), mermer (%24) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%37), seramik, (%21), lake (%33), ahşap masif (%17) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **38-43 yaş** aralığındakiler; tek duvar tipi (% 32) ve U tipi (%17) mutfak tipi, beyaz (%54), krem (%22) rengi, modern (%48), klasik mutfak (%17), granit (%54), mermer (%17) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%44), seramik (%28), lake (%44) ve ahşap masif (%17) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **44-49 yaş** aralığındakiler; tek duvar tipi (% 49) ve U tipi (%16) mutfak tipi, beyaz (%46), krem (%35) rengi, modern (%30), akıllı mutfak (%27), granit (%54), mermer (%27) tezgah, zemin malzemesi olarak seramik (%30), fayans (%27), lake (%30) ve ahşap masif (%22) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **50-55 yaş** aralığındakiler; tek duvar tipi (% 25), U tipi (%17) ve ada tipi (%17) mutfak tipi, beyaz (%58), krem (%21), mor (%17) rengi, modern (%50), akıllı mutfak (%25), granit (%50), mermer (%25) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal

taş (%38), seramik (%29), lake (%46) ve yongalan MDF (%17) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **56-60 yaş** aralığındakiler; tek duvar tipi (% 40) ve yarım ada tipi (%20) mutfak tipi, krem (%52), mor (%20), kahverengi (%20) rengi, modern (%60), akıllı mutfak (%20), granit (%100) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%60), ahşap (%20), seramik (%20), lake (%40), ahşap masif (%19) ve membran (%20) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **61 yaş ve üstündekiler;** tek duvar tipi (% 67) ve U tipi (%33) mutfak tipi, beyaz (%33), krem (%33), yeşil (%33) rengi, akıllı mutfak (%67), geleneksel (%33) mutfak, granit (%33), akrilik (%33), mermer (%30) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%100), profil (%33), ahşap masif (%33) ve akrilik (%33) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **Aylık geliri 1500 TL ve altında**; tek duvar tipi (% 40), U tipi (%14) ve ada tipi (%14) mutfak tipi, beyaz (%50), mor (%14) rengi, modern (%44), akıllı mutfak (%21), granit (%46), mermer (%27) tezgah, zemin malzemesi olarak seramik (%36), doğal taş (%23), fayans (%23), lake (%27) ve ahşap masif (%18) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **1501-3000 TL** arasındaki gelir düzeyinde olanlar; tek duvar tipi (% 39) ve ada tipi (%24) mutfak tipi, beyaz (%47), krem (%20) rengi, modern (%36), akıllı mutfak (%27), granit (%39) ve mermer (%33) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%39), laminant parke (%20), lake (%27) ve yongalan MDF (%23) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **3001-4500 TL** arasında geliri olanlar; tek duvar tipi (% 42) ve ada tipi (%16) mutfak tipi, beyaz (%53), krem (%16) rengi, modern (%51), akıllı mutfak (%16), granit (%50), mermer (%20) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%25) ve fayans (%24), lake (%27), ahşap masif (%17) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **4501-6000 TL** arasında geliri olanlar, tek duvar tipi (% 38) ve U tipi (%16) mutfak tipi, beyaz (%57) rengi, modern (%45), akıllı mutfak (%22), granit (%48), mermer (%25) tezgah, zemin malzemesi olarak fayans (%27), doğal taş (%25) ve seramik (%25), lake (%25) ve ahşap masif (%25) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **6001-7500 TL** arasında gelire sahip olanlar; tek duvar tipi (% 36) ve ada tipi (%26) mutfak tipi, krem (%21) rengi, modern (%29), akıllı mutfak (%24), granit (%48), mermer (%26) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%32) ve laminant parke (%19), lake (%52), ahşap masif (%13) ve ahşap kaplama (%13) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **7501-9999 TL** arasında gelire sahip olanlar; ada tipi (%35), tek duvar tipi (% 20) ve U tipi (% 20) mutfak tipi, beyaz (%55), krem (%26) rengi, modern (%52), akıllı mutfak (%26), granit (%40) ve mermer (%25) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%60), seramik (%15), lake (%30) ve ahşap masif (%30) dolap kapağını tercih etmiştir.

- **10000 TL ve üstünde** geliri olanlar; tek duvar tipi (% 32) ve U tipi (%16) mutfak tipi, beyaz (%50), krem (%16) rengi, modern (%42), akıllı mutfak (%24), granit (%45), mermer (%32) tezgah, zemin malzemesi olarak doğal taş (%47) ve fayans (%21), lake (%37) ve ahşap masif (%21) dolap kapağını tercih etmiştir.

Evin mülkiyet durumu, evde yaşayan kişi sayısı diğer bir ifadeyle hane halkı büyüklüğü, mutfakta bir günde geçirilen zaman ve tüketilen yemek türleri de mutfak tasarımında, tasarım tercihlerinde etkili olabilecek değişkenler, faktörler arasında sayılabilmektedir. Bu bağlamda yapılan incelemede elde edilen sonuçlar ise aşağıdaki gibidir.

- Evin mülkiyet durumuna göre mutfak tasarım tercihleri:

  Mutfağını marangoza yaptırmak isteyenlerin % 74'ünün, **marka mutfak** satın almayı tercih edenlerin ise **%67**'sinin yaşadıkları ev **kendi evleridir.** Ev sahiplerinin %75'i ile kiracıların %25'inin **tek duvar tipi** diğer bir ifadeyle I tipi mutfağı tercih ettikleri, bunu **ada tipi** mutfağın izlediği (ev sahibi %67; kiracı %37) görülmektedir. Yine mutfakta en çok tercih edilen renk olan **beyaz** rengini **ev sahiplerinin %70,5'u, kiracıların ise %29,5**'u tercih etmiştir. Bunu **krem** rengin takip ettiği ve **ev sahiplerinin %75'i ile kiracıların %25**'inin bu rengi tercih ettikleri görülmektedir. Mutfakta tercih edilen tarz veya stil açısından evin mülkiyet durumu incelendiğinde ise en çok tercih edilen **modern ev sahiplerinin %75,5'u, kiracıların ise %24,5'**u tarafından tercih ettiği görülmektedir. Zemin

kaplama olarak mutfakta en çok tercih edilen **doğal taşı** (granit, mermer, sabun taşı, kireç taşı vb), tercih edenlerin **%67'si ev sahibi, %33'ü ise kiracı**dır. Mutfak tezgahında **graniti tercih** edenlerin **%75,5'u ev sahibi, %24,5**'u ise kiracıdır. **Mermer** ise **ev sahiplerinin %67'si, kiracıların %33**'ü tarafından tercih edilmektedir. Yine mutfak dolap kapağı olarak en çok tercih edilen **Lake, ev sahiplerinin %72'si, kiracıların ise %28'**i tarafından tercih edilmiştir.

- Evde yaşayan kişi sayısına göre mutfak tasarım tercihleri:

  Evde 3-4 kişi yaşayanların çoğunlukla **marka mutfak satın almayı (%64) ve marangoza yaptımayı (%57)** tercih ettikleri görülmektedir. Bunu ise mutfağı yapı marketlerden satın almak (%54) izlemektedir. Evde iki kişi yaşayanların tercihlerinin de bu yönde olduğu görülmektedir. Evde 3-4 kişi yaşayanların (%59); **tek duvar tipi** mutfağı yani I tipi mutfağı (%62), mutfakta **beyaz** rengi (%63), **modern tarz mutfağı** (%59), mutfak zemini olarak **doğal taşı** (%59), **granit tezgahı** (%59) ve **lake** dolap kapağını (%62) **tercih etmekte**dir. **Evde iki kişi yaşayanlar**ın (%24) tercihleri de bu yöndedir. Evde iki kişi yaşayanlar **tek duvar tipi** mutfağı yani I tipi mutfağı (%20), mutfakta **beyaz** rengi (%23), **modern tarz** mutfağı (%21), mutfak zemini olarak **doğal taşı** (%27), **granit tezgahı** (%25) ve **lake** dolap kapağını (%23) **tercih etmekte**dirler.

- Mutfakta geçirilen zamana göre mutfak tasarım tercihleri:

  Marka mutfak satın almayı tercih edenlerin %80 ile marangoza yaptırmayı tercih edenlerin %77'si mutfakta ortalama **1-3 saat** arasında geçirmektedir. Mutfakta 1-3 saat arasında zaman geçirenlerin (%79); **tek duvar tipi** mutfağı yani I tipi mutfağı (%79), mutfakta **beyaz** rengi (%78), **modern tarz** mutfağı (%78), mutfak zemini olarak **doğal taşı** (%77), **granit tezgahı** (%80) ve **lake** dolap kapağını (%78) **tercih etmekte**dirler.

- Mutfak tasarımında önemli olan etkenlerden biri de **evde tüketilen veya tercih edilen yemek türleri**dir. Evde tüketilen/tercih edilen yemek türleri ise şu şekildedir:

  - Fırın ve ızgara yemekleri (%29)
  - Baharatlı-sulu yemekler (%26)

- Sebze yemekleri, salata vb (%25)
- Kızartma (%10)
- Dondurulmuş, pişmeye hazır gıdalar (%6)
- Hazır yemek (sipariş vererek) (%4)

- Mutfak tasarım tercihleri evde hazırlanan veya tüketilen yemek türleri açısından ele alındığında ise elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir:

  Mutfakta en çok tercih edilen veya tüketilen yemek türleri, fırın ve ızgara yemekleri (%64), hazır yemek (%16) ve baharatlı-sulu yemeklerdir (%14). Marka mutfak satın almayı tercih edenlerin %69'u fırın ve ızgara yemeklerini, %15'i hazır yemek, %10'u baharatlı ve sulu yemekleri tüketmektedir.

  Mutfağı marangoza yaptırmayı tercih edenlerin ise %59'u fırın ve ızgara yemeklerini, %14'ü hazır yemek, %21'i baharatlı ve sulu yemekleri tüketmektedir. **Tek duvar tipi** mutfağı tercih edenlerin **%62'si fırın ve ızgara yemeklerini**, %18'i baharatlı ve sulu yemekleri, % 13'ü ise hazır yemekleri tüketmektedir. Mutfakta **beyaz rengi tercih edenlerin %62'si fırın ve ızgara yemekleri**ni, %18'i hazır yemekleri, % 13'ü ise baharatlı ve sulu yemekleri tüketmektedir. **Modern tarzda mutfağı tercih edenler**in **%59'u fırın ve ızgara yemeklerini**, %19'u hazır yemekleri, % 16'sı ise baharatlı ve sulu yemekleri tüketmektedir. **Mutfak zemininde doğal taşı tercih** edenlerin **%66'sı fırın ve ızgara yemeklerini**, %20'si, baharatlı ve sulu yemekleri, % 8'i ise hazır yemekleri tüketmektedir. **Mutfak tezgahında graniti tercih edenler**in **%65'i fırın ve ızgara yemeklerini**, %16'sı baharatlı ve sulu yemekleri, % 15'i ise hazır yemekleri tüketmektedir. Yine dolap kapağı olarak en çok tercih edilen **lake**yi seçenlerin **%63'ü fırın ve ızgara yemekler**ini, %21'i baharatlı ve sulu yemekleri, % 11'i ise hazır yemekleri tüketmektedir.

Demografik özelliklere göre bireylerin mutfak tasarım tercihlerinin incelendiği bu araştırmaya katılanların çoğunluğunun mutfak tasarım tercihleri şu şekildedir:

- En çok tercih edilen mutfak tipi; **tek duvar tipi mutfak** (I tipi)
- En çok tercih edilen renk; **beyaz**
- En çok tercih edilen stil/tarz; **modern stil**
- En çok tercih edilen zemin kaplama; **doğal taş**
- En çok tercih edilen tezgah; **granit**
- En çok tercih edilen dolap kapağı: **lake**'dir.

BÖLÜM 5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Mutfak, yemek yapılan ve yenen bir yer olmanın dışında bireylerin (ailelerin) sosyal faaliyetlerini de sürdürebildiği önemli bir yaşam alanıdır. Bu nedenle bireylerin mutlu olabilecekleri, daha fazla zaman geçirebilecekleri bir alan olarak tasarlanmalıdır. Bireylerin demografik özelliklerine göre mutfak tasarım tercihlerini incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar ve öneriler aşağıdaki gibidir.

- **En çok** tercih edilen mutfak tipi; tek duvar tipi mutfaktır (I tipi). İkincisi ada mutfaktır. **En az** koridor tipi ve kapalı çalışma mutfağıdır.
- Mutfakta **en çok** tercih edilen renk; beyazdır. İkincisi krem rengidir. **En az** tercih edilen kırmızı, yeşil ve turuncudur.
- Mutfakta **en çok** tercih edilen stil/tarz; modern stildir. İkincisi akıllı mutfaktır. **En az** tercih edilen mutfak tarzı ise geleneksel tarzdır.
- Mutfakta **en çok** tercih edilen zemin kaplama; doğal taştır. İkincisi fayans ve seramiktir. **En az** az PVC tercih edilmektedir.
- Mutfakta **en çok** tercih edilen tezgah; granittir. İkincisi mermerdir. **En az** tercih edilen ise laminanttır.
- Mutfakta **en çok** tercih edilen dolap kapağı; lakedir. İkinci olarak çoğunlukla ahşap masif tercih edilmekle birlikte MDF de tercih edilmektedir. **En az** membran ve profil tercih edilmektedir.
- **Kadınların, erkeklerin, evli ve bekarların mutfak tercihleri birbirine benzerdir.** Dolayısıyla mutfak tasarım tercihleri cinsiyete ve medeni duruma göre farklılık göstermemektedir. Diğer bir ifadeyle kadınlar, erkekler, evli ve bekarlar**, en çok**, tek duvar tipi ve ada tipi mutfak tipini, beyaz ve krem rengi, tarz olarak modern ve akıllı mutfağı, granit ve mermer tezgahı, zemin malzemesi olarak doğal taş, fayans ve seramiği, lake ve ahşap masif dolap kapağını tercih etmişlerdir.
- **Eğitim düzeyi ve gelir durumuna göre mutfak tipi ve dolap kapağındaki ikinci tercihlerde farklılıklar bulunmaktadır.**
    - Eğitim düzeyi ilk ve ortaöğretim ile doktora olanlar ile yaşları 38-49 ve 61 yaş üstünde olanlar ve gelirleri 4501-6000 TL ve 7501-10000 TL arasında olanların mutfak tipindeki ikinci tercihleri U tipi mutfaktır.
    - Dolap kapağında; eğitim düzeyi ilk ve ortaöğretim olanlar ile 61 yaşın üstündekiler akriliği; ön lisans düzeyindekiler, 20-25 yaş ile 50-55 yaş

arasındakiler ve 1501-3000TL geliri olanlar yongalan MDF'yi; yüksek lisans ve 38-43 yaşları arasındakiler ahşap kaplamayı ikinci sırada tercih etmişlerdir.

- Çoğunlukla kadınlar, bekarlar, lisansüstü eğitim düzeyindekiler, 20-31 yaş ile 38-43, 50-55 yaşları arasında olanlar ve 1500 TL ile 7501-10000-TL ve üstünde gelire sahip olanlar, **marka mutfağı** satın almayı tercih ederken,

- Erkekler, evliler, eğitimleri ilk-orta, ön lisans ve lisans düzeyinde olanlar, yaşları 32-37,44-49 ve 56-60 arasında olanlar, 1501-7500 TL arasında bir gelire sahip olanlar, mutfağı **marangoza yaptırmayı** tercih etmektedirler.

- Ürünün kalitesi, garantili olması, tasarım/model farklılığı ve satış sonrası hizmetler gibi nedenlerle **en çok** marka mutfak (%44) tercih edilmektedir. Bununla birlikte marangoza yaptırmak isteyenler (%43) de azımsanmayacak kadardır. Mutfak tasarımcıları, üreticiler bu konuyu dikkate alarak kalite düzeyini arttırmalı, farklı tasarım modelleri geliştirmeli ve kişilerin isteklerine uygun en kaliteli ve kullanışlı mutfakları üretmelidir.

- Evin mülkiyet durumuna, hane halkı büyüklüğü yani evde yaşayan kişi sayısına, mutfakta geçirilen zamana ve tüketilen yemek türlerine göre de mutfak tasarım tercihlerinde bir farklılık bulunmamaktadır.

- En çok fırın ve ızgara yemekleri tüketilmektedir; mutfak cihazları, havalandırma gibi mutfak donatıları buna göre seçilmeli, dizayn edilmeli hatta üretilmelidir.

- Araştrmaya katılanların büyük bölümüne göre mutfak 10 yılda bir yenilenmelidir. Oysa bu sürede mutfak dolap, kapak ve tezgahında yıpranma, kabarma, aşınma, renklerde solma ve benzeri meydana gelebilmektedir. Aynı zamanda kapak kulpları kırılabilir, cihazlar paslanabilir, bozulabilir, zemin aşınabilir, hoş olmayan bir görüntü, hijyen açısından da olumsuz bir durum oluşabilir. Bu gibi nedenlerden dolayı mutfak beş yılda bir yenilenmelidir. Böylelikle kullanıcıların istek, ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda yapılacak olan bir yenileme veya değiştirme kullanıcıların mutluluğunu, yaşam kalitesini arttırabilecektir.

- Mevcut mutfaktan memnun olduğu halde mutfağı değiştirmek/yenilemek isteyenler olduğu gibi memnun olmadığı halde değiştirmek/yenilemek istemeyenler de vardır. Gerek akademisyenler gerek mutfak tasarımcıları gerekse mutfak üretim firmaları bunun nedenlerini araştırabilir, uygun çözüm önerileri getirebilir, alternatifler geliştirebilirler.

- Araştırma sonucuna göre yaşanılan evin büyüklüğü ortalama 137 m² olup mutfak büyüklüğü ise ortalama 16 m²'dir. Bu büyüklükler Türkiye ortalamalarına uygundur. Dolayısıyla mutfak üretimi yapan kişi, kurum ve kuruluşlar mutfak üretiminde, tasarımında bunu da dikkate almalıdır.

- Mutfakta ortalama 1-3 saat vakit geçirildiği, en çok yemek yapmak ve yemek yemek için kullanılmakla birlikte keyifli zaman geçirmek için de kullanıldığı düşünülerek mutfak tasarımının, aktivite alanlarının ergonomik, estetik, zamanın etkili kullanılmasını sağlayacak vb. şekilde yapılmasına dikkat edilmelidir.

- Mutfak kullanışlı-işlevsel, ergonomik (insanın boyutlarına uygun olması) dayanıklı ve sağlam malzemeden yapılmış olmalıdır. Mutfak tasarlanırken insana rahatlık ve konfor sağlamasına, çekmecelerin ve kapakların kolay açılıp kapatılmasına ve benzeri özelliklerine dikkat edilmelidir.

- Mutfaktaki tüm eylemlerin vücudu zorlamadan, kısa sürede gerçekleşmesi, mutfakta kullanılacak donatıların organizasyonunun kullanıcı ile uyumlu olarak dikkatli bir şekilde yapılması gerekir. Mutfak tasarımının işlevsel olması bir bakıma ergonomik olmasıyla orantılıdır. Dolayısıyla mutfak tasarımında insanın fizyolojik yapısı, ihtiyaçları, beklentileri, beğenileri dikkate alınmalıdır.

- Yapılan araştırmada en çok tek duvar tipi mutfak tercih edilmiştir. Bu tip mutfağın tercih edilme sebebi olarak kullanıcıların diğer mutfak tiplerini bilmedikleri, farklı alternatiflerin olabileceğinin farkında olmadıkları, satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarda yaygın olarak tek duvar tipi mutfakları görmeleri gösterilebilir.

  İç mimar, kullanıcılara tek duvar tipinin dezavantajlarını anlatmalı, daha işlevsel farklı mutfak tipleri olduğu hakkında bilgi vermelidir. Kullanıcıları aydınlatmalı ve yönlendirmelidir. Farklı mutfak tip ve çözümleri tasarlayarak kullanıcılara alternatifler geliştirmeli ve sunmalıdır.

  Mimarlar ve müteahhitler konut mutfaklarında yaygın bir şekilde tek duvar tipi mutfak tercih etmektedir. Ancak bu kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamamakta ve satın aldıkları konutlarda ilk yaptıkları işlerin başında mutfaklarını değiştirmek gelmektedir. Bu da aslında ekonomiye zarar olarak yansımaktadır. Yapı üreticilerinin mutfak tipini doğru tercih ederek alternatif mutfak tiplerine geçişi, kullanıcıların gereksinimlerini daha fazla karşılayacak ve aldıkları evlerde mutfak değişikliğine gitmeyecek şekilde bir çözüm getirmektedir. Bu durum aynı zamanda estetik ve kullanışlı mutfak tasarımı ile karşılaşan kullanıcının o evi satın almasına sebep teşkil edecek ve tercih sebebi olacaktır.

- Tek duvar tipi mutfağın tercih edilmesi zorunlu ise dolap kapaklarında, duvarlarda açık rengin kullanılması, tezgah üstü aydınlatma elemanlarının kullanılması ve benzeri önerilebilir.

- Tasarımda önemli olan diğer bir unsur ise renktir. Mutfak rengi olarak araştırmada en çok tercih edilen renk beyazdır. Beyaz, hijyenik ve temiz bir görünüm sağlar, ferah bir atmosfer yaratır, huzur ve güven verir. Yeterince ışık almayan yerlerde beyaz renk ortamın aydınlık görünmesini sağlar. Her türlü dekorasyona uygundur. Zeminde, raf sistemlerinde, dolaplarda vb. kullanılacak renklere kolaylıkla uyum

sağlar. Temizliğin ve saflığın simgesi olan, mekanı olduğundan daha geniş gösterebilen beyaz renk mutfak tasarımlarında her zaman ön planda olacaktır.

- Mutfak tasarımında kullanılan renkler birbiriyle uyumlu olmalıdır. Renklerin insan üzerindeki fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyal etkileri olduğu unutulmamalıdır. Armoni sağlanmalıdır. Bu, mutfak tasarımında amaca yönelik atmosfer yaratmak için gereklidir. Mutfak tasarımında mutfaktaki tüm malzeme ve donatıların renkleri bir araya getirilirken uyum, birlik, bütünlük ve renklerin birbirleriyle ilişkisi dikkate alınmalıdır.

- Araştırmada, mutfakta en çok tercih edilen stil modern mutfaktır. Günümüzün hızla değişen koşullarına kolayca adapte olunmasını sağlayan, içerisinde birçok pratik çözüm yolları bulunan, ankastre cihazlar ve mutfak aksesuarlarının olduğu, çekmece içi ve dolap içi kiler mekanizmaları ile donatılmış, camlı veya ahşap, kulplu veya kulpsuz dolap kapak seçenekleri ile bir araya gelerek modern bir kombin oluşturduğu mutfak tipidir.

- Mutfak tasarımı estetik olmalıdır. Mutfak tasarımıdaki renk seçimi, mutfak tipi, doku, ışık, kullanılan malzemeler ve benzeri estetik ihtiyaçları karşılayacak şekilde olmalıdır.

- Mutfak zemininde en çok tercih edilen doğal taş, mutfak duvar ve dolap renkleriyle uyum sağlayabilecek geniş bir renk seçeneğine sahiptir. Temizliğinin kolay, hijyenik, sağlam, dayanıklı, estetik, farklı renk seçeneklerine ve farklı ölçülere sahip olması gibi özellikleri nedeniyle rahatlıkla tercih edilebilir. Ancak fiyat olarak her bütçeye uygun olmadığını, diğer bir anlatımla maliyetinin yüksek olduğunu söylemekte yarar vardır. Bu nedenle alternatif olarak seramik tercih edilebilir. Seramiğin, kolay temizlenebilir, hijyenik, alternatif renk seçenekleri, sağlamlık, farklı ölçü seçeneklinin olması, derz aralıklarının güzel görünmesi, uygulanma ve bakımımın kolay olması gibi özellikleri en büyük avantajıdır.

- Mutfak tezgahında en çok tercih edilen malzeme ise granittir. Granit, mutfak tipine ve dolap rengine uyabilecek geniş bir renk ve desen yelpazesine sahiptir. Bununla birlikte doğal, ısıya ve darbeye dayanıklı, hijyenik, kolay temizlenebilir, estetik görünümlüdür. Bu gibi nedenlerle günümüzde çok tercih edilir.

- En çok tercih edilen mutfak dolap kapak türü lakedir. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de hatta gelecekte de yaygın bir şekilde kullanılabileceği söylenebilir. Bunun nedeni olarak geniş bir renk seçeneği sunması, kenar bantı kullanılmadan, kapağın tamamının aynı şekilde ve aynı renk ile boyanmasıyla yekpare bir görünüme sahip olması, sıvı ve neme karşı dayanıklı, yüzeyinin pürüssüz, estetik olması gibi özellikler gösterilebilir.

- Mutfak tasarımında kompozisyonu oluşturan ögeler arasında bir denge olmalıdır. Bu denge içinde ögelerin boyutları, renkleri, dokuları, biçimleri, hareketleri

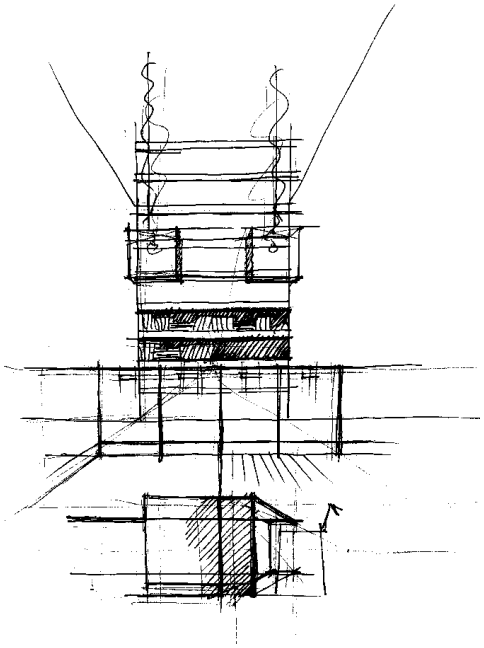
arasında farklılıklar yaratılarak diğer bir ifadeyle zıtlıklarla mutfak tasarımına hareketlilik kazandırabilir.

- Mutfak tasarlanırken mutfağın kullanışlı- işlevsel, kullanımının rahat- kolay, dayanıklı ve sağlam malzemeden yapılmış olmasına, insana rahatlık ve konfor sağlamasına, çekmecelerin, kapakların kolay açılıp kapatılmasına ve ergonomik olmasına (İnsanın boyutlarına uygun olması) özellikle dikkat edilmelidir.

Fonksiyonel, rahat bir mutfak için mutfak kullanıcılarının görüşlerini almak, mutfağı onların özellikleri, ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda tasarlamak gerekmektedir. Bu hem bireylerin mutlu olmasını hem de zaman ve maddi tasarruf etmeleri dolayısıyla aile, ülke ekonomisine de katkı sağlayabilecektir. Bireylerin özellikleri, istek ve ihtiyaçları dikkate alınarak tasarlanan mutfaklar, yaşam kalitesinin arttırılmasında da etkili olabilecektir.

Mutfağın işlevsel olmasını, verimli sonuçlar elde edilmesini sağlamak için mutfak tasarımı dikkatli ve titiz bir şekilde yapılmalıdır. Mutfak; hazırlama, pişirme, yemek yeme, yıkama gibi bir çok eylem alanını içermektedir. İhtiyaçların, beklentilerin yanlış veya eksik belirlenmesi, aktivite alanlarının yanlış sıralanması, mutfağın fiziksel boyut, yüksekliklerinin yanlış uygulanması, ışığın, rengin, malzemenin yanlış seçimi ve benzeri mutfağın yanlış tasarlanmasına neden olmaktadır. Mutfağın doğru bir şekilde tasarlanmaması, zaman kaybı, fiziksel bir takım sağlık sorunları, verim düşüklüğü, memnuniyetsizlik ve benzeri gibi sonuçları doğurabilmektedir.

Mutfak tasarımı profesyonel kişilerce tasarım programları ile yapılmalı 3 boyutlu görselleri ile kullanıcıya aktarılmalı ve iyi bir planlama yapılmalıdır. Tasarımcı bu süreçte kullanıcıları iyi tanımalı ve yaşam tarzlarını etüd ederek saklama, hazırlama, pişirme alanlarını, gerekli aksesuarlarını, ankastre ve diğer cihazları, havalandırma, gaz ve elektrik sistemlerini ele alarak tasarımını tüm malzeme seçimleri ile eksiksiz yapmalıdır.

Resim 2.18: Mutfak tasarımı.
Kaynak: (Lineadecor mutfak modelleri, 2018).

Yüz-yüze görüşme yöntemiyle, niteliksel bir çalışmayla daha farklı ve faydalı bilgiler elde edilebilir. Böylesi bir çalışma mutfak tasarımcılarına, mutfak üreticilerine çok yararlı olabilir. Bu nedenle konuyla ilgili akademisyenlere, öğrencilere niteliksel bir çalışma yapmaları önerilebilir.

Özetle bir çok aktivitenin içerisinde yer aldığı, internet erişimine sahip yeni nesil teknojik akıllı ankastre cihazlar ile donatılmış, zengin kiler depolama üniteleri ve aksesuarlar ile süslenmiş, cam veya renkli lake kapaklar, raf üniteleri kullanılarak modern bir şekilde tasarlanmış, tezgah olarak quartz veya köşe birleşimlerini belli etmeyen acrylic tezgah, zemin kaplamasında seramik, modüler yapıda, satış sonrası hizmet alınabilecek hazır mutfağın tercih edilmesi önerilebilir. Bu bağlamda aşağıdaki mutfak tasarımları tercih edilebilir.

Resim 2.19: Modern mutfak tasarım örneği.
Kaynak: (Lineadecor mutfak modelleri, 2018).

Resim 2.20: Mutfak tasarım örneği.
Kaynak: (Lineadecor mutfak modelleri, 2018).

EKLER

EK: Anket Formu

Sayın Katılımcı,

Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde bireylerin demografik özelliklerine göre mutfak tasarım tercihlerini belirlemek amacıyla yapılan Yüksek Lisans Tezinde kullanılmak üzere hazırlanan anket formunda yer alan soruların her birini cevaplandırmanızı rica ederiz. Araştırmaya yapacağınız katkılardan dolayı şimdiden teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

1. Cinsiyetiniz : ☐ Kadın ☐ Erkek

2. Medeni Haliniz : ☐ Evli ☐ Bekar

3. Eğitim Durumunuz : ☐ İlk ve orta öğretim ☐ Ön lisans ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora

4. Yaşınız : ☐ 20–25 ☐ 26–31 ☐ 32–37 ☐ 38–43 ☐ 44–49 ☐ 50–55 ☐ 56-61 ☐ 61yaş ve üstü

5. Mesleğiniz, (göreviniz, çalışma durumunuz vb):……
☐ Ev hanımı ☐ Doktor ☐ Mimar ☐ Yargı mensubu/avukat-savcı-hakim
☐ Mühendis ☐ Öğretmen ☐ Memur ☐ Akademisyen
☐ İşçi ☐ Emekli ☐ Güvenlik (polis, asker)
☐ Sağlık personeli (hemşire, ebe) ☐ Serbest Meslek
☐ Şirket sahibi ☐ Çalışmıyor ☐ Diğer

6. Kaç yıldır çalışıyorsunuz? (Çalışma kıdeminiz)
☐ 1–5 yıl ☐ 6–10 yıl ☐ 11–15 yıl ☐ 16–20 yıl ☐ 21–25 yıl
☐ 26 yıl ve üstü

7. Aylık geliriniz (TL) ne kadardır?
☐ 1500 TL ve altı ☐ 1500 TL ve 3000 TL ☐ 3001 TL ve 4500 TL
☐ 4501 ve 6000 TL ☐ 6001 TL ve 7500 TL ☐ 7501 TL ve 9999 TL
☐ 10000 TL'nin üstü
☐ Diğer……

8. Şu anda yaşadığınız ev kiralık mı, kendinizin mi?
☐ Ev sahibi ☐ Kiracı

9. Oturduğunuz evin/konutun tipi nedir?
☐ Apartman Dairesi ☐ Müstakil ev/villa ☐ Diğer

10. Evde kaç kişi yaşıyorsunuz (hane halkı büyüklüğü)?
☐ Yalnız ☐ 2 ☐ 3-4 ☐ 5-6 ☐ 7 ve üstü

11. Şu anda oturduğunuz evin büyüklüğü ne kadardır?(metre kare)…….

12. Şu anda oturduğunuz evin mutfağın büyüklüğü ne kadardır?(metre kare)……

13. Mutfakta ortalama bir günde ne kadar zaman geçiriyorsunuz?(Saat).....

14. Mutfağı kullanma amacınız/amaçlarınız nelerdir?
☐ Yemek Yapmak ☐ Yemek yemek
☐ Keyifli zaman geçirmek ☐ Oturma alanı olarak kullanmak

☐ Diğer (Açık bir şekilde yazınız lütfen)……

15. Şu andaki mutfağınızdan memnun musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır

16. Şu andaki mutfağınızı değiştirmek/yenilemek istiyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır

17. Sizce bir mutfak ortalama kaç yılda bir değiştirilmeli/yenilenmelidir?.....

18. Mutfağınızı değiştirmek/yenileme nedenleri neler olabilir? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz
☐ Eskimesi (kırılması/bozulması vb)
☐ Kiracı olarak eve taşınma
☐ Kullanışsız olması
☐ Model ve tasarımın estetik olmaması
☐ Kullanılan malzemenin kalitesiz olması
☐ Modaya uyum sağlamak
☐ İhtiyaç duyulması
☐ Reklamlarda beğenmem
☐ Yeni ev satın alma (ev sahibi olma)
☐ İşlevsel olmaması
☐ Moralimin yükselmesi, psikolojik sebepler
☐ Temizliğin zor olması
☐ Yeniliğin hoşuma gitmesi
☐ Ardaşlarıma/çevreye uyum sağlamak
☐ Diğer (Açık bir şekilde yazınız lütfen)……

19. Mutfağın hangi özellikleri sizin için önemlidir? Lütfen önem derecesini 1 en çok önemli olacak şekilde sıralayınız.
☐ Kullanışlı/işlevsel, kullanımı rahat- kolay olması
☐ Dayanıklı ve sağlam malzemeden yapılmış olması
☐ İnsana rahatlık ve konfor sağlaması
☐ Çekmecelerin ve kapakların kolay açılıp kapatılması
☐ Mutfağın ölçüleri ile uyumlu olması
☐ Temizliği kolay malzemeden yapılmış olması
☐ Ergonomik olması (İnsanın boyutlarına uygun olması)
☐ Bulunduğu yerin ve diğer eşyaların modeline uygun olması
☐ Ailedeki bireylerin zevklerine uygun olması
☐ Model ve tasarım
☐ Estetik olması
☐ Kaliteli olması
☐ Ekonomik ve bütçeye uygun olması
☐ Uzun ömürlü olması
☐ Modaya uygun olması
☐ Garanti süresi
☐ Diğer (Açık bir şekilde yazınız lütfen)……

20. Mutfağınızı satın alma/yaptırma konusundaki tercihiniz nasıldır?
☐ Marangoza yaptırmak ☐ Marka mutfak satın almak
☐ Yapı marketlerden satın almak ☐ Diğer

21. Marka mutfağı tercih ederseniz bunun nedenleri neler olabilir? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz
☐ Ürünün kalitesi ☐ Firmanın saygınlığı
☐ Garantili olması ☐ Seçeneklerin fazla olması
☐ Tanınırlık/bilinirlik ☐ Tasarım/model farklılığı
☐ Çevrenin, arkadaşların tavsiyesi ☐ Moda olması
☐ İndirimler, kampanyalar ☐ Satış sonrası hizmetler
☐ Markanın prestijli olması ☐ Estetik olması

☐ Ödeme kolaylığı ☐Diğer……

22. En çok hangi tip mutfağı tercih edersiniz?
☐ Tek duvar tipi mutfak (I Tipi)
☐ Koridor tipi mutfak
☐ L Tipi mutfak
☐ U Tipi mutfak
☐ Yarımada tipi mutfak
☐ Ada tipi mutfak
☐ Kapalı çalışma mutfağı
☐ Açık mutfak
☐ Farketmez
☐ Diğer……

23. Mutfakta tercih ettiğiniz renk hangisidir?
☐ Beyaz ☐ Yeşil ☐ Lacivert ☐ Kırmızı ☐ Mavi
☐ Krem ☐ Turuncu ☐ Siyah ☐ Mor ☐ Gri
☐ Kahverengi ☐ Farketmez ☐ Diğer….

24. Mutfak tasarımında tercih ettiğiniz bir stil var mı? Varsa hangisi olabir?
☐ Klasik ☐ Country ☐ Minimalist ☐ Modern
☐ Akıllı mutfak ☐ Geleneksel ☐ Diğer

25. Mutfak zemin kaplama tercihiniz ne olabilir?
☐ Fayans ☐ PVC ☐ Ahşap ☐ Laminant parke ☐ Seramik☐
Doğal taş (granit, mermer, sabun taşı, kireçtaşı gibi)
☐ Lamine Parke ☐ Diğer

26. Mutfak tezgahı nasıl olmalıdır? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz
☐ Çizilmeye, ısıya, kimyasal maddelere vb karşı dayanıklı olmalı
☐ Yüzey kolay temizlenebilmeli
☐ Suya dayanıklı olmalı
☐ Ergonomik olmalı
☐ Estetik olmalı
☐ Kaliteli olmalı
☐ Diğer…….

27. Mutfak tezgahının hangi malzemeden olmasını tercih edersiniz?
☐ Ahşap Doğrama ☐ Paslanmaz Çelik
☐ Laminant ☐ Werzalit
☐ Mermerit ☐ Seramik fayans
☐ Granit ☐ Akrilik esaslı yüzey
☐ Mermer ☐ Quartz
☐ Diğer……..

28. Mutfak dolaplarındaki tercihleriniz nelerdir?
☐ Profil ☐ Laminant
☐ Yongalan MDF ☐ Membran
☐ Ahşap Masif ☐ Ahşap Kaplama
☐ Akrilik ☐ Lake
☐ Diğer ……

29. Evinizde tercih ettiğiniz/ tükettiğiniz yemek türleri nelerdir?
☐ Dondurulmuş, pişmeye hazır gıdalar/hazır gıdalar
☐ Kızartma
☐ Baharatlı-sulu yemekler
☐ Fırın ve ızgara yemekleri
☐ Hazır yemek (sipariş vererek)
☐ Sebze yemekleri, salata vb

30. Mutfak tasarım tercihlerine yönelik belirtmek istediğiniz diğer hususlar nelerdir olabilir? Lütfen açık bir şekilde yazınız……

KAYNAKÇA

A Kitchen full of memories. (2018, 01 02). http://thehistoricinterior.com8: http://thehistoricinterior.com/blog/category/19th-century/ adresinden alındı.

Ağat, N. (1983). *Konut tasarımına mutfağın etkisi ve mutfak tasarımı.* İstanbul: İTÜ.

Ağat, N. (1991). Konut mutfağı tasarımı. *İnşaat Dergisi*, 21-33.

Akbulut, D. (2009). Evrimsel tasarım yönetimi ve yaratıcılığın süreç içerisindeki yeri. *Gazi Sanat Tasarım Dergisi*, 21-33.

Akengin, G. A.Arslan, A.Y.Özen. (2017). Logo tasarımında renk. *İdil*, 1077-1088.

Akgökçe, N. (2006). Bir kadın alanı olarak mutfak: Şaşalı sofraların ardındaki ekmek. *Yemek ve Kültür Dergisi.* 127-141.

Anonim. (2002). *Mutfak ve iletişim.* İstanbul: Eczacıbaşı.

Anonim. (2009). Hafele'nin kiler sistemleri ile mutfaklarda depolama alanı yaratın!, *Hafele Basın Bülteni*. Hafele San. Ve Tic. A.Ş.

Asensio, P., Ulbach, M., (2003) *Kitchen design*. Kempele: teNeues Publishing

Ataliers Jacob Calgary.(2018.01.02). www.ataliersjacobcalgary.com: http://www.ateliersjacobcalgary.com/en/modern-kitchen.php/ adresinden alındı.

Atılgan A., Kayahan K., Bayraktar K., Ersen N., (2012). Konut mutfak dolaplarında tercih edilen kapak modelleri: Artvin ili örneği. *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi,* 13(2):158-169.

Aykul, E., (2015). *Mutfak tasarımında renk kullanımı ve rengin belirlenmesine etki eden ögelerin belirlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü. İstanbul.

Bakker**, S.** (2014). Airbnb will change our idea of what design is. *Dezeen Magazine*.

Barnard, M. (2010). *Sanat, tasarım ve görsel kültür*. (G. Korkmaz, Çev). Ankara: Ütopya Yayınevi.

Bayazıt, N. (2004). *Tasarlama kuramları ve methotları*. İstanbul: Birsen Yayınevi.

Baytın, N. (1980). *Konutı ıslak mekanları*. Ankara:TUBİTAK, Yapı Araştırma Enstitüsü yayınları.

Beazly, M. (1999). *The new kitchen planner*. London: Octopus Publishing Group Ltd.

Bech-Danielsen, C. (2012). *The kitchen: an architectural mirror of everyday life and societal development*. Denmark.

Best modern kitchen design ideas for 2018. (2018.05.05). https://wilderpublications.com: https://wilderpublications.com/best-modern-kitchen-design-ideas/ adresinden alındı.

Burak L. (2018.05.2018). *Future kitchen*. https://cgtricks.com: https://cgtricks.com/free-3d-scene-future-kitchen-burak-lafci/ adresinden alındı.

Cerver, F.A.(2006). *Ultimate kitchen design*. U.S.A: The Neues Publishing Company.

Chitturi, R. (2009). Emotions by design: a consumer perspective. *International Journal of Design*. 3(2). 7-17.

Civitello, L., (2008). *Cuisine and culture : A history of food and people*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

Clever Storage (2018.01.05). http://www.clever-storage.com: http://www.clever-storage.com/nc/food-storage/the- changing face-of storage.html?tx_exinitpageteaser_pi1%5Bpage%5D=1. adresinden alındı.

Common kitchen layouts (2018.04.11). http://www.kitchens.com: http://www.kitchens.com/design/layouts/common-kitchen-layouts. adresinden alındı.

Conran, T. (2005). *Kitchens*. London: Octopus Publishing Group Ltd.

Golbeck, D., Cosgrove, M., (1994). *Smart kitchen: How to create a comfortable, safe, energy-efficient and environment-friently workspace.* Ceres Pres.

Grey, J., (2002). *The art of kitchen design*. U.K: Cassell & Co.

Hasanovic, A., (2006). *50 Great kitchens for architects*. Australia: Images Publishing Dist A/C.

Hillstrom, S.B., Barre, G., Samu, M., (2005). *Design ideas for kitchen, creative homeowner*. China.

Holtzschue L., (2009). *Rengi anlamak: Tasarımcılar için kılavuz kitap*. (F. Akdenizli, Çev). İzmir: Duvar Yayınları.

The kitchen an architectural mirror of everyday life and societal development. (2018, 01 25). http://vbn.aau.dk: http://vbn.aau.dk/files/72960907/The_Kitchen_an_architectural_mirror_of_everyday_life_and_societal_development.pdf>, 25.01.2018. adresinden alındı

Neden cimstone. (2018, 08 30). http://www.cimstone.com.tr: http://www.cimstone.com.tr/default.asp?L=TR&mid=231&parid=230> adresinden alındı.

Açık mutfak yaptırırken dikkat edilecekler. (2018, 5 3). http://www.dekoryasam.com: http://www.dekoryasam.com/acik-mutfak-yaptirirken-dikkat-edilecekler/ adresinden alındı.

Mutfakta küçük hileler yapın. (2018, 4 29). http://www.evdose.com: http://www.evdose.com/tur/mobilya/mutfak/mobmut0245.html> adresinden alındı.

Kitchen trends for 2018 and beyond (2018, 01.24). https://design-milk.com: https://design-milk.com/kitchen-trends-for-2018-and-beyond/ adresinden alındı.

Mutfak tezgahı. (2018, 05.05). http://www.mutfak-tezgahi.net: http://www.mutfak-tezgahi.net adresinden alındı.

Photo conception of smart kitchen. (2018.04.11). https://tr.depositphotos.com: https://tr.depositphotos.com/110223224/stock-photo-conception-of-smart-kitchen-controlled.html adresinden alındı.

Teaching the kitchen. (2018, 5 3). https://www.art.com: https://www.art.com/products/p36999249722-sa-i9661591/prang-s-aids-for-object-teaching-the-kitchen-1874.html adresinden alındı.

İçel, B., Kayahan ve Özkan A., (2017). Yeni tasarlanacak mutfak masa ve sandalyelerinde kullanıcı beklentilerinin belirlenmesi: Bartın İli TOKİ konutlarına yönelik bir araştırma. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*. 19(2): 144-152.

İntema mutfak modelleri. (2018, 4.15). http://www.binbirdekor.com : http://www.binbirdekor.com/intema-mutfak-modelleri-tropica.html. adresinden alındı.

Kalınkara, V., (2006). *Tasarım ve dekorasyon*. Ankara:Gazi Yayınları.

Karasar, N., (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi:Kavramlar ilkeler teknikler*. 32.Baskı. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Kitchen Style (2018,05.05). https://www.illyakitchens.com: https://www.illyakitchens.com/modern-kitchens/touch-335 adresinden alındı.

Kurt E., (2006), *Teknolojik gelişmelerin konut mutfaklarına etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İ.T.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

Kuvarz ve granit tezgah karşılaştırması (2018, 6.10). https://www.silestone.com.tr: https://www.silestone.com/tr/kuvars-ve-granit-tezgah/ adresinden alındı.

Levin A., I., (2010). *Migrants' houses: the importance of housing form in migrants' settlement.* PhD thesis. Faculty of Architecture, Building and Planning, The University of Melbourne.

Lovett, S.M., (2003). "The new smart approach to kitchen design", Creater Homeowner, U.S.A.

Maney, S., (2003). "The new smart approach to kitchen design", Creative Homeowner, U.S.A.

Modern açık mutfak modelleri. (2018.05.05). https://www.dekorcenneti.com : https://www.dekorcenneti.com/modern-acik-mutfak-modelleri.html adresinden alındı.

Mutfak tezgahını seçerken (2018.05.25). http://www.demsas.com/tr: http://www.demsas.com/tr-TR/mutfak-tezgahini-secerken-laminat-tezgah/386/387/387/409, adresinden alındı.

Mutfak (2018.05.05). http://www.pessionen.com/432901922 adresinden alındı.

Lineadecor mutfak modelleri. (2018, 10 15). https://www.lineadecor.com.tr: https://www.lineadecor.com.tr adresinden alındı.

Mutfak modelleri. (2018,10.15). http://www.ayyapi.net: http://www.ayyapi.net/mutfak-dolaplari-denizli-modern-country-retro-tasarimlar-77-0-0 adresinden alındı.

Özdemir, A., (2008). *Yönetim biliminde ileri araştırma yöntemleri ve uygulamalar*. İstanbul: Beta Basım A.Ş.

(2018.03.02). Photo credit:<ahref="https://s-media-cache ak0.pinimg.com/736x/a5/0f/bc/a50fbc3caa7296f7a2a9b905e315ce96.jpg">Pi nimg.com adresinden alındı.

Photo-conception-of-smart-kitchen-controlled, (2018, 10.15) https://tr.depositphotos.com: .https://tr.depositphotos.com/110223224/stock-photo-conception-of-smart-kitchen-controlled.html adresinden alındı.

Polat, D.A. (2005). *Mutfak tasarımın-da ergonomi, mutfak banyo seramik*. İstanbul: Tasarım Yayın Grubu, Sayı:51.

Rapoport, A., (1969). *House form and culture*., New .Jersey: Englewood Cliffs, Printice Hall, USA.

Sağocak, M., (2007). Tasarımın sosyo-kültürel boyutu. *YTÜ Mim. Fak. Dergisi*. 2(4) 254265.

Sağocak, M.D. (2005). Ergonomik tasarımda renk, *Trakya Üniversitesi Dergisi*. 6(1). 77-83.

Sears modern homes. (2018,05.03). http://www.searshomes.com: http://www.searshomes.org/ index.php/tag/1950s-houses/, adresinden alındı.

Smart kitchen banner set (2018,10.15). https://creativemarket.com: https://creativemarket.com/svetabelaya/2322250-Smart-kitchen-banner-set adresinden alındı.

Stander, M. v. (2012). A smart kitchen infrastructure. *Multimedia (ISM), 2012 IEEE International Symposium on.*

Supski S. (2018.05.20). *It was another skin : The kitchen as home for Australian post-war immigrant women*. https://espace.curtin.edu.au/bitstream/handle/20.500.11937/44508/20179_downloaded_stream_167.pdf?sequence=2 adresinden alındı.

Taylor, L. (1997). *Design and decorate kitchens*. London: New Holland Publishers.

The benefits of using cherry cabinets (2018.5.19). http://oldetownekitchens.com: http://oldetownekitchens.com/the-benefits-of-using-cherry-cabinets adresinden alındı.

Tunalı, İ. (2017). *Estetik*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Types of kitchens (2018,04.11). http://www.spiceconcepts.com: http://www.spiceconcepts.com/types-of-kitchens-2/ adresinden alındı.

Uyar P., (2014). *Toplu konutlarda mutfak mekanının 1950'lerden günümüze gelişimi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.

Westport modern farmhouse (2018.04.12). https://www.chango.co: https://www.chango.co/westport-modern-farmhouse, adresinden alındı.

White house kitchen circa (2018,04.12). https://commons.wikimedia.org/wiki/File:White_House_kitchen_circa_1890.jpg adresinden alındı.

Yazıcıoğlu, D. A., (2010). *Mutfak tasarım süreci: Analiz, karar, planlama*. İstanbul:Literatür Yayınları.

Yazıcıoğlu, D.A., (2009). *İşlevsel bir mutfak nasıl olmalı?*. http://www.hafelegateway.com: http://www.hafelegateway.com/2009/05/20/islevsel-bir-mutfak-nasil-olmali/adresinden alındı.